

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Δ'

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19

1—15 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1953

ΑΡΙΘ. 1—2

ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΟΡΤΗΣ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ ΕΟΡΤΙΟΣ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΣΕΒΕΣ ΠΛΗΡΩΜΑ ΤΗΣ ΑΓΙΩΤΑΤΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΘΗΝΩΝ*

«Δύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος τῷ
λαῷ αὐτοῦ»

Τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ὁν ἐπηγγέιλτο ὁ Δημιουργὸς εἰς τοὺς Πρωτο-
πλάστους, ὃν εὐηγγελίσατο ὁ Θεὸς εἰς τοὺς Πατρι-
άρχας, ὃν ἀπεκάλυψε τὸ Πνεῦμα εἰς τοὺς Προφῆτας,
ὃν ἡ ἀνθρωπότης μετ' ἀγωνίας ἀνέμενε, ἡ «προσ-
δοκία τῶν ἐθνῶν», οὗτος ἦλθεν ἐπὶ γῆς! «Ὅτε
ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέ-
στειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ...». Ὁ
Ἵψιστος ἐκλινεν οὐρανὸν καὶ κατέβη! Ὁ βασιλεὺς
πάσης κτίσεως ἔλαβε δούλου μορφήν! Ὁ τὰ πάντα
πληρῶν ἐχωρήθη ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς Παρθένου! Ὁ
καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβείμ ἀνεκλίθη ἐν τῇ φάτνῃ.
Ὁ Θεὸς ἐφόρεσε σχῆμα δούλου, ἵνα λυτρώσῃ τῆς
δουλείας τὸν ἄνθρωπον.

Τὸ ἀπόρητον τοῦτο μυστήριον τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ
ὑπερφανὲς γεγονός τῆς Ἱστορίας ἐορτάζουσα, ἡ Ἐκ-
κλησία καλεῖ τοὺς πιστοὺς, ἵνα ἐπὶ τὴν Βηθλεὲμ
ἀναχθέντες τῇ διανοίᾳ, ἴδωμεν ποῦ ἐγεννήθη ὁ Χρι-
στός, τὸν ὕμνον ψάλλοντες, ὃν πλῆθος στρατιᾶς οὐ-
ρανοῦ ἐψαλεν ἐπὶ τῇ γεννήσει τοῦ Ἀντρωτοῦ. «Δό-
ξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς ει-
ρήνῃ...». Δόξα εἰς τὸν Θεὸν—Πατέρα, ὅτι ἀπέ-
στειλεν εἰς τὸν κόσμον τὸν Θεὸν—Λόγον, διατρανώ-
σας τὴν ἄπειρον ἀγάπην τοῦ Δημιουργοῦ, ἀναπλά-
σοντος τὸ ἔργον τῶν ἑαυτοῦ χειρῶν. Εἰρήνῃ ἐπὶ γῆς,
ὅτι ἦλθεν ὁ καταλλάσων τὸ ἀνθρώπινον γένος πρὸς
τὸν Θεόν, νέαν κομίζων διαθήκην ἐν τῷ αἵματι
αὐτοῦ. Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ,
ὅτι «λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος τῷ λαῷ
αὐτοῦ».

Κατανοοῦμεν τὴν ἐννοίαν καὶ τὴν ἔκτασιν τῆς

* Ἀνεγνώσθη ἐν τοῖς ναοῖς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἀντὶ
κηρύγματος κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν τῆς ἡμέρας τῶν Χρι-
στογενῶν.

λυτρώσεως ταύτης ἐκ τῶν ὀνομάτων, τῶν ἐν ταῖς
Γραφαῖς ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἀποδομένων
εἰς τὸν Ἀντρωτὴν. Ὁ «Υἱὸς», ὡς υἱὸς Θεοῦ, γενό-
μενος «Παιδίον», τοῦτέστιν υἱὸς ἀνθρώπου, ὑπῆρ-
ξεν ὁ «μεγάλῃς βουλῆς ἄγγελος», ὁ ἐλθὼν
εἰς τὸν κόσμον κομίζων τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς προαι-
ωνίου βουλῆς τοῦ Θεοῦ, φέρων τὴν ἀπολύτρωσιν, ὡς
ἐκπλήρωσιν τῆς νοσταλγίας καὶ τοῦ πόθου πάσης ἀν-
θρωπίνης ψυχῆς. Οὗτος ἦλθεν ἐξουσιοδοτημένος ἐπὶ
τούτῳ, ὡς «Θεὸς ἰσχυρὸς» καὶ «ἐξουσια-
στής», ὡς «Υἱὸς ἀγαπητὸς» καὶ «Χρι-
στὸς Κυρίου». Ἦλθεν ὡς «θαυμαστὸς σύμ-
βουλος», ἦτοι ὡς διδάσκαλος· ἦλθεν ὡς «ἄρχων
εἰρήνης» καὶ «Πατὴρ τοῦ μέλλοντος αἰ-
ῶνος», ἦτοι ὡς εἰρηνοποιὸς καὶ ὡς ἐλπίς, πλη-
ροῦσα αἰσιοδοξίας τὸν ἀνθρώπινον βίον. Ἦλθεν ὡς
«Ἐμμανουήλ», ὃ ἐστὶ μεθερμηνεύμενον «μεθ'
ἡμῶν ὁ Θεός».

Ἐὰν λοιπὸν ὁ Θεὸς μεθ' ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν;
Ὅθεν ἄς εξασφαλίσωμεν τὴν ἐν ἡμῖν παρουσίαν καὶ
μονὴν τοῦ Ἀντρωτοῦ καί, ὡς Μάγοι, ἄς δωροφορή-
σωμεν τὰς ἀρετάς. Ἦλθεν εἰς τὰ ἴδια, ἄς παραλά-
βωμεν Αὐτὸν μεθ' ἱκεσίας, ὡς ποτε οἱ δύο ἐκεῖνοι
μαθηταί, λέγοντες· «Κύριε, μεῖνον μεθ'
ἡμῶν». Εἰς τὰς ψυχὰς ἡμῶν θὰ φέρῃ τὴν γαλή-
νην, εἰς τοὺς οἴκους ἡμῶν τὴν εὐλογίαν, εἰς τὴν Ἐκ-
κλησίαν καὶ τὸ Ἔθος τὴν ἐνότητα καὶ τὴν εἰρήνην
καὶ εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα τὴν ἀπαλλαγὴν ἐκ τῶν
κατεχόντων τοὺς ἀνθρώπους δεινῶν, τὴν λύτρωσιν
καὶ τὴν σωτηρίαν.

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ
σαρκὶ νηπιάσαντος Θεοῦ ἡμῶν, ὃν ὁ Πατὴρ «λύ-
τρωσιν ἀπέστειλε τῷ λαῷ αὐτοῦ», εἴη μετὰ
πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ τῇ 25ῃ Δεκεμβρίου 1952

† Ο ΑΘΗΝΩΝ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Διάπυρος πρὸς Θεὸν Εὐχέτης

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου : Ἐόρτιος Ἐγκύκλιος ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.—**Μητροπολίτου Σάμου Εἰρηναίου,** Ἐπὶ τῇ ἀνατολῇ τοῦ νέου ἑνιαυτοῦ 1953.—**Ε.Γ.Μ.,** Ἐορτολογικά ἀπορά τῆς πρώτης Ἰανουαρίου.—**Πρεσβυτέρου Ἰωάννου Σπ. Ράμφου,** Ἡ ἑορτὴ τῶν ἁγίων Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου.—**Β. Βέλλα,** Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν—**Γεν. Διτοῦ τῆς Ἀποστολ. Διακονίας,** Ἡ Ἐπετηρὶς τῶν Κληρικῶν.—**Μητροπολ. Μεσσηνίας Πολυκάρπου (†),** Ἡ κοινοκτημοσύνη καὶ ἡ χριστιανικὴ θρησκεία.—**Μητροπολ. πρώην Λήμνου Βασιλείου,** Αἱ κατὰ τὸ ἔτος 1845 ἀπόψεις τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας περὶ διοικήσεως αὐτῆς.—**Ἐπισκόπου Νόσου Γερμανοῦ Πολυζοῖδου,** Κοινὰ ὑποχρεώσεις.—**Ἀρχ. Τίτου Ματθαίου,** Ἱεραὶ Συναξεῖς αὐτοσυγκειμένης καὶ πνευματικῆς ἀναστροφῆς.—**Ἀρχιμ. Τιμοθέου Παπουτσάκη,** Ἡ Ἐξομολόγησις σήμερον ἐν τῇ Γαλλικῇ Ἐκκλησίᾳ.—**Α. Π. Χαστούπη,** Ὑφηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν; Ὁ Η. Λ. Bergson καὶ ἡ θρησκευτικὴ του φιλοσοφία.—**Ἀκαδημία Ἀθηνῶν.**—**Ἐκκλησία Ἀλεξανδρείας.**—**Ἡ Χιλιετηρὶς τῆς Πατριαρχ. Βιβλιοθήκης.**—**Οἰκουμεν. Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν.** Προκηρῆξις ὑποτροφιῶν.—**Νέα βοηθήματα ἑξῶν Ἐκκλησιῶν.**—**Παρατηρήσεων Στήλη :** Ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει. Ἡ ἰσχύς τοῦ πνεύματος. Καὶ ἐγένετο φῶς. Ὁ Μαρωνας καὶ Ὁσίου Βασιλείου.—**Χρονικά.**—**Βιβλιογραφία.**

ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΝΙΑΥΤΟΥ 1953

Καὶ ὁ νέος ἑνιαυτὸς εὐρίσκει πάλιν τοὺς λαοὺς εἰς μίαν ἀτμόσφαιραν συγχύσεων, μεγάλων φόβων καὶ ἀνησυχιῶν. Ἡ εἰρήνη δὲν κατώρθωσε νὰ συναντήσῃ τὴν δικαιοσύνην διὰ τὰ παγιοθῆναι εἰς τὸν κόσμον. Ἀστραπαὶ ἐξαπλώσεως παγκοσμίου θυέλλης διασχίζουν τὸν διεθνή ὀρίζοντα. Ὁ Ὄργανισμὸς τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἐνῶ διὰ τοὺς μὲν φαίνεται ὡς καρπὸς πίστεως εἰς τὴν ἀλήθειαν, εἰς τὴν δικαιοσύνην, εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν Θεόν, διὰ τοὺς ἄλλους θεωρεῖται ὡς προῖον καθαρῶν πολιτικῶν ὑπολογισμῶν, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐκφράζει τὴν πραγματικὴν ἀλληλεγγύην τῶν Ἐθνῶν. Μία μίχμη διεξάγεται ἐντὸς τῶν διασκέψεων τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς εἰς τὸ Μέγαρον τῆς εἰρήνης. Κάθε ἀπόφασις τῶν περισσοτέρων πὺν κατοπτρίζει τὸν πόθον τῆς εἰρηνεύσεως καὶ τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν ὄρων τῆς ἐλευθέρου ἐργασίας, τῶν ἐλευθέρων κινήσεων τῶν λαῶν τῆς γῆς, ἐκμηδενίζεται ἀπὸ τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαίωματος τῆς ἀρνησικυρίας ἄλλων συνόδων, καὶ ἐκάστοτε τὸ φάσμα τοῦ πολέμου ἀπλοῦται τρομακτικὸν εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ κόσμου. Ἡ θυέλλα τοῦ πολέμου ἤδη ἔχει ἐκσπᾶσει εἰς μίαν ἀπόμακρον γωνίαν τοῦ πλανήτου καὶ ἡ σφαγὴ εἰς χιλιάδας ἀνθρωπίνων υπάρξεων κρατεῖ εἰς μεγάλην ἀγωνίαν τοὺς ἡγέτας καὶ τοὺς λαοὺς τῆς γῆς.

Διχάζονται οἱ προσανατολισμοὶ δύο κόσμων. Ἐκατομμύρια ἀνθρώπων μετὰ τῶν πολιτικῶν τῶν ἡγετῶν ἀνατρέπουν τὰς πνευματικὰς τῶν παραδόσεις, πὺν εἶναι πηγαὶ ἰδιάζουσαι τοῦ πολιτισμοῦ τῶν καὶ πὺν δίδουν ἰδιάζουσαν σφραγίδα εἰς τὰς ψυχὰς τῶν. Νέα δόγματα, νέα θρησκευτικὰ θεωρία περὶ τοῦ νοήματος τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀξίας τῆς Ἱστορίας ἐξαγγέλλονται καὶ μετὰ αὐτὰς ἐπιδιώκεται ἡ διάπλσις καὶ δια-

μόρφωσις τῆς νοοτροπίας τῶν λαῶν. Τὰ στοιχεῖα τοῦ πολιτισμοῦ, πὺν εἶναι ἡ θρησκεία, ἡ διοίκησις, ἡ τέχνη, ἡ ἐπιστήμη, ἡ οἰκονομία τῶν Ἐθνῶν, ἔπασαν νὰ ὑπηρετοῦν τὸν ἄνθρωπον, τὴν ἐλευθέρου προσωπικότητά του. Ἀντὶ μέσων, ἔγιναν σκοποὶ τῆς ζωῆς. Ἡ οἰκονομία, τὸ Κράτος, καὶ μάλιστα ὡς ὀλοκληρωτικὸν σχῆμα, εἶναι αἱ κυριαρχοῦσαι ἀξίαι. Τὸ πνεῦμα, ἡ ἐλευθερία, ὁ ἄνθρωπος ὡς θεμελιώδης σκοπὸς τῆς Ἱστορίας παραθεωροῦνται, κηρύσσονται αὐταπάται καὶ ἐπινοήσεις ἀρρωστημένων διανοιῶν. Αἱ κοινωνίαι εἰς τὴν οἰκονομικὴν τῶν σύστασιν μετὰ τὴν πάλιν τῶν τάξεων καθορίζουν τὸ νόημα τῆς ζωῆς. Ἡ ἐξόντωσις τῆς μιᾶς τάξεως ὑπὸ τῆς ἄλλης εἶναι ἡ διαλεκτικὴ τῆς πορείας, καὶ οἱ λαοὶ καὶ οἱ ἡγέται ὀφείλουν νὰ ἀκολουθήσουν αὐτὴν τὴν διαδικασίαν τῆς Ἱστορίας, νὰ συντρίβουν τὴν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν ὡς ψευδαίσθησιν, ἡ ὀποία ἐκμεταλλεύεται τοὺς ἄλλους διὰ τὴν ὑπάρξην, διὰ τὴν διατηρηθῆναι, ἵνα οὕτω ἀπλωθῆ ἡ βασιλεία ὄχι τοῦ πνεύματος, ἀλλὰ τοῦ Συνόλου ὡς οἰκονομικοῦ καὶ κρατικοῦ συγκροτήματος, ὡς καταθλιπτικῆς δυνάμεως, πὺν θὰ ρυθμίξῃ τὴν ἐργασίαν καὶ θὰ ἐποπτεῖ εἰς τὴν κατανομήν τῶν ἀγαθῶν τῆς ζωῆς. Μετὰ αὐτὰς τὰς κατευθύνσεις διαγράφουν τὴν Ἱστορίαν τῶν Δυνάμεις ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων καὶ τίθενται ἀντιμέτωποι εἰς ἄλλα ἑκατομμύρια συνανθρώπων τῶν καὶ ἀξιοῦν νὰ ἐπιβάλλουν διὰ παντὸς μέσου τὴν ἴδιαν φιλοσοφίαν, τὸν ἴδιον τρόπον ζωῆς. Δὲν εἶναι ὁμοῦς αὐτὴ ἡ ἀλήθεια.

Τὸ πνεῦμα, ἡ ἐλευθερία, ὁ ἄνθρωπος ὡς θεὸς εἶναι ἡ ἀλήθεια, εἶναι ἡ πηγὴ, ἐκ τῆς ὀποίας ἐκπορεύεται πᾶσα πνοὴ καὶ πᾶσα κτίσις, ἡ ὀλη Δημιουργία. Ἡ ἐλευθερία εἶναι ἡ δημιουργὸς δύναμις πὺν ἀναβιβάζει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν κορυφὴν τῶν ἀξιῶν, πὺν τὸν ἀναδεικνύει συμπαραστάτην καὶ συνεργάτην τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ θείου σχεδίου εἰς τὸν κόσμον. Τὸ Κράτος, ἡ οἰκονομία, ἡ ἐπιστήμη, ἡ τέχνη εἰς ὅλας τὰς μορφὰς δὲν εἶναι σκοποὶ, ἀλλὰ ἀπλᾶ μέσα πὺν ἐξυπηρετοῦν τὸν ἄνθρωπον. Τὸ δίκαιον εἶναι ἀνθησις τῆς ἐλευθερίας, δὲν εἶναι μόνον ἡ ἰσορροπία κοινωνικῶν δυνάμεων, δὲν εἶναι ἀπλῆ ρύθμισις ὕλικῶν συμφερόντων. Ἡ κοινωνία δὲν εἶναι ἡ μόνη πηγὴ τοῦ δικαίου, καθορίζει τὰς συνθήκας, ἐντὸς τῶν ὀποίων ἀποκαλύπτεται ἐκάστοτε τὸ δίκαιον, ἀλλ' ἡ ἐλευθερία εἶναι ἡ «γενήτρα του», ἡ ἀστείρευτος πηγὴ του. Ἡ τέχνη πὺν δίδει χαρὰν εἰς τὴν ζωὴν, εἶναι γέννημα τῆς ἐλευθέρου ἀνθρωπίνης προσωπικότητος. Ἡ ἐπιστήμη ἐρευνᾷ καὶ ἀποκαλύπτει τὰς μυστικὰς λειτουργίας τῆς φύσεως, τὰς ἀναστηλῶνει εἰς νόμους καὶ τοὺς ἐφαρμόζει εἰς τὴν ζωὴν εἰς θαυμαστὸν τεχνικὸν πολιτισμόν, ἀλλ' αὐτὴ ἡ διείδουσις τῆς ἐπιστήμης εἰς τὰ ἀπλᾶ συστατικὰ τῆς ἐνεργείας τῆς ὕλης εἶναι ἡ δρῶσα πνευματικὴ δύναμις τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὡς θεανδρικὸν πρόσωπον κυριαρχεῖ ἐντὸς τῆς Ἱστορίας ὄχι μόνον εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς ὕψλης ἡθικῆς, ὡς τὸ πλήρωμα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς δικαιοσύνης, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ ἐκουσίου σταυρικοῦ Του θανάτου ἀναδεικνύεται ὁ Ἀυτρωτῆς τοῦ κόσμου καὶ δύναμις βεβαιούσα τὴν ἀθανασίαν

και την αιωνίαν αξίαν ενός εκάστου και όλων ομοῦ εἰς μίαν βασιλείαν φωτός και δόξης. Οὐδεις εἰς τὸν κόσμον, οὔτε ἄνθρωπος οὔτε θεός, ἐκτὸς τοῦ χριστιανικοῦ Θεοῦ, οὔτε σοφός οὔτε πολιτικός οὔτε ἄλλος τις ἀνύψωσε τὸν ἄνθρωπον ὡς ὑψίστην ἀξίαν εἰς τὸν κόσμον. Ἐντὸς τοῦ Χριστοῦ βλέπει ὁ ἄνθρωπος τὸ πλήρωμα τοῦ ἑαυτοῦ του, ἀνευρίσκει τὴν αιωνίαν ἀξίαν του. Ἡ πίστις εἰς τὴν ἐλευθερίαν, αἱ ἐξ αὐτῆς δημιουργίαι τοῦ ἀνθρώπου, οἱ ἀγῶνές του διὰ τὴν ἐλευθερίαν, διὰ τὰς πνευματικὰς του δημιουργίας, οἱ ἥρωες και οἱ μάρτυρές του δημιουργοῦν τὸ μεγαλεῖόν του, τὴν δόξαν του.

Ἡ πνευματικὴ πορεία τῆς Ἱστορίας μὲ κέντρον τὸν Κύριον Ἰησοῦν και τὸν ἄνθρωπον ὡς ὑψίστην ἀξίαν εἶναι ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας και τῆς πνευματικῆς ἀνυψώσεως τῶν κοινωνιῶν και τῶν ἀνθρώπων εἰς τὴν σφαῖραν τῆς δικαιοσύνης, τοῦ ἀλληλοσεβασμοῦ, τῆς ἀγάπης και τῆς ἀλληλεγγύης, τῆς ἀμοιβαίας κατανοήσεως τῶν λαῶν. Οἱ ἐλεύθεροι λαοὶ ποὺ ἔχουν ἐξαγοράσει μὲ ἀγῶνας, μὲ αἵματα τὴν ἐλευθερίαν συγκεντροῦνται νὰ δεχθοῦν τὴν μάχην ὑπὲρ αὐτῆς, ἐὰν καταστῇ ἀναπόφευκτος, διότι χωρὶς ἐλευθερίαν ἡ ζωὴ δὲν ἔχει νόημα, δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἀξίαν. Ἡ εἰρήνη μόνον ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης βασιζομένη ἐξασφαλίζει τὴν ἐλευθερίαν τῆς σκέψεως και τῆς δράσεως εἰς ὅλα τὰ ἐπίπεδα τῆς ζωῆς. Ὅλοι οἱ κίνδυνοι ποὺ ἐπικρέμανται κατὰ τῆς ἐλευθερίας δὲν δύνανται νὰ ἀποτραποῦν παρὰ ἐνώπιον μιᾶς ἠθικῆς και ὕλικῆς δυνάμεως τῶν ἐλευθέρων λαῶν τοῦ κόσμου. Ἡ πίστις εἰς τὴν ἐλευθερίαν ἐνώνει τὰ ἔθνη εἰς μίαν ψυχὴν ἀκαταγώνιστον. Ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης και τῆς δικαιοσύνης γίνεται πηγὴ ἐμπνεύσεως και δυνάμεως διὰ τοὺς ἀγωνιζομένους ὑπὲρ τῆς ἀληθείας, ὑπὲρ τοῦ πνεύματος.

Τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ἀντλεῖ δύναμιν ἀκατάβλητον ἀπὸ τὰ βάρη τῆς ψυχῆς του ὅπου αἰσθάνεται ἀποταμιευμένους τοὺς πολιτισμούς του, πολιτισμούς μακρῶν αἰώνων ὅπου βιοῦται τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ ὡς Ὁρθόδοξος Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία, ὡς οὐθμὸς ἀριστοκρατικῆς διανοήσεως, ὡς ἀγὼν ἡρώων και αἷμα μαρτύρων και ἁγίων ἀνδρῶν. Διὰ τοῦτο ἴσταται ἡρωϊκόν, ὑπερήφανον, ἀνένδοτον εἰς τὴν πίστιν του, εἰς τοὺς θεσμούς του, εἰς τὴν θρησκείαν τῶν Πατέρων του. Τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος εἶναι πρόθυμον νὰ ἄσῃ τὸν σταυρόν του, νὰ ἀναβῇ και πάλιν τὸν Γολγοθᾶν του, διὰ νὰ κρατήσῃ ἄσβεστον τὸ φῶς τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἀναστάσεως και τῆς ἐλπίδος, μὲ τὸ ὅποιον ἐφώτισε και ἐδίδαξε τοὺς λαοὺς και διὰ τὸ ὅποιον πίπτει και ἀνίσταται ἐντὸς τῆς Ἱστορίας του, διὰ νὰ βεβαιώσῃ εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ὅτι ἡ ὁδὸς τῆς ἐλευθερίας εἶναι ὁδὸς μαρτυρίου, ἀλλὰ και δόξης και φωτός, ὡς ἐξαγγέλλει τοῦτο ἡ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου. Μία δλόθερμος εὐχὴ ἀναβλύζει ἀπὸ τὰ βάρη τῆς ψυχῆς τοῦ Ἑθνους και ὅλων τῶν ἐλευθέρων και δυναστευομένων λαῶν, ὅπως ὁ Θεὸς τῆς μεγάλης ἐλπίδος, τῆς δικαιοσύνης και τῆς ἀγάπης φωτίσῃ τοὺς ἰσχυροὺς τῆς Γῆς, μιλάξῃ τὰς καρδίας των, διορθώσῃ τοὺς ἐπισφαλεῖς διαλογισμούς των, τοὺς ὀδηγήσῃ εἰς τὸ φῶς τῆς ἀληθείας

ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΚΑ ΑΠΟΡΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Τὴν πρώτην Ἰανουαρίου εορτάζεται, ὡς γνωστόν, ἡ Περιτομὴ τοῦ Κυρίου, περὶ ἧς ἐν Λουκ. β' 21, ὠραιοτάτα δὲ ἄσματα ἀκούονται τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἐν τε τῷ Ἑσπερινῷ και τῷ Ὁρθρῷ, ἐξυμνοῦντα τὴν ἄκραν πρὸς ἡμᾶς συγκατάβασιν τοῦ «πολυεσπλάγγχνου Κυρίου», ὅστις, «Θεὸς ὦν κατ' οὐσίαν», προσέλαβεν «ἀναλλοιώτως» «μορφὴν ἀνθρωπίνην» και, ἀφ' οὗ «κατεδέξατο σαργάνων περιβολήν», «οὐκ ἐβδελύξατο σαρκὸς τὴν περιτομὴν ἀποτμηθῆναι», τὸν «νόμον ἐκπληρῶν», «ὁ ἀναρχος κατὰ τὸν Πατέρα» και «ὀκατήμερος κατὰ τὴν μητέρα», «ὅπως παύσῃ τὰ σκιώδη και περιέλῃ τὸ κάλυμμα τῶν παθῶν ἡμῶν».

Προφανῶς, ἡ εορτὴ τῆς Περιτομῆς ὠρίσθη μετὰ τὴν ἀποδοχὴν τῆς 25ης Δεκεμβρίου ὡς ἡμέρας τῆς εορτῆς τῶν Χριστουγέννων, πρόκειται δὲ περὶ μιᾶς τῶν Δεσποτικῶν καλουμένων εορτῶν, οὐχὶ ἐλάσσονος εἰς σπουδαιότητα, ἐφ' ὅσον κατ' αὐτὴν εορτάζεται ἡ εἰς τὸν Σωτῆρα ἐπίσημος ἀπόδοσις τοῦ μόνου ἀρμόζοντος Αὐτῷ ὀνόματος, τοῦ δηλοῦντος και τὸν σκοπὸν τῆς εἰς τὸν κόσμον ἀποστολῆς Του, εἰς τὸ ὄνομα δὲ τοῦτο μεγάλην ἀπονέμουσιν ἀξίαν αἱ Ἀγ. Γραφαί μας (Περὶ. Ματθ. α' 21 Λουκ. α' 31, β' 21).

Ἐν ᾧ ὅμως πρόκειται περὶ Δεσποτικῆς εορτῆς, και δὴ και τοσαύτης σημασίας, συμβαίνουνσι κατὰ τὸν εορτασμόν της λειτουργικὰ τινα παράδοξα, θὰ ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ, ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς λοιπὰς Δεσποτικὰς πανηγύρεις τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ μας ἔτους.

Και δὴ:

1) Ἐν ᾧ εἰς οὐδεμίαν ἄλλην Δεσποτικὴν εορτὴν ἐπιτρέπεται ὁ πανηγυρικός συνορτασμός τῆς μνήμης ἁγίου τινός, και κατ' αὐτὴν ἐτι τὴν εορτὴν τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ (14 Σεπτεμβρίου) ἐθεωρήθη ἀναγκαία ἡ εἰς τὴν 13ην Νοεμβρίου μετάθεσις τοῦ εορτασμοῦ τῆς μνήμης τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην κοιμηθέντος Ἱεροῦ Χρυσοστόμου, κατὰ τὴν εορτὴν τῆς Περιτομῆς ἐπετράπη ὁ πανηγυρικός συνορτασμός τῆς μνήμης τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

Ἄν ἡ Ἐκκλησία ἠθέλε νὰ προσδώσῃ εἰς τὴν Δεσποτικὴν εορτὴν τῆς Περιτομῆς τὴν εορταστικὴν ἀξίαν, ἦν ἀπονέμει και εἰς τὰς λοιπὰς Δεσποτικὰς εορτάς, ἠδύνατο, ἀναμφιβόλως, νὰ μεταθέσῃ και τὸν εορτασμόν τῆς μνήμης τοῦ Μεγ. Βασιλείου, εἰς ἄλλην ἡμέραν, ὡς ἐπραξε διὰ τὴν μνήμην τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου.

2) Ἡ εορτὴ τῆς Περιτομῆς εἶναι ἡ μόνη ἐκ τῶν εἰς τὸν ἐπίγειον βίον τοῦ Κυρίου ἀναφερομένων εορτῶν, ἧτις στερεῖται προεορτίων και μεθεορτῶν, ἀνευ

Του, εὐλογίῃς τὸ νέον ἔτος, τὸ ἀναδείξῃ ἐνιαυτὸν χρησιμότητος, χορηγὸν πάσης ἀγαθῆς καὶ, πρὸ παντός, μιᾶς παγκοσμίου εἰρήνης στηριζομένης ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ποὺ νὰ προεικονίζῃ τὸν θρίαμβον τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν κόσμον.

† Ὁ Σάμου ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

οὐδεμιᾶς προετοιμασίας καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιγενεστέρας μνείας ἀγομένη εἰς μίαν καὶ μόνην ἡμέραν, χωρὶς νὰ ἔχη καὶ τὴν ἐν τῷ Τυπικῷ διὰ τὰς λοιπὰς Δεσποτικὰς, καὶ τὰς Θεομητερικὰς ἀκόμη, ἑορτὰς εἰθισμένην ἀπόδοσιν.

Ἐπειδὴ ἔνεκα τῆς ἀγομένης τὴν θὴν Ἰανουαρίου ἑορτῆς τῶν Θεοφανείων δὲν ὑπάρχει περιθώριον χρόνου διὰ τὴν συνήθη ἐβδομαδιαίαν παράτασιν τῶν μεθεορτῶν τῆς Περιτομῆς, θὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ αὕτη εἰς ὀλιγωτέρας—ἔστω καὶ τρεῖς μόνον—ἡμέρας, ἢ, τοῦλάχιστον, νὰ ὀρισθῇ ἢ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς ἔστω καὶ εἰς τὸν ἑσπερινὸν τῆς ἰδίας ἡμέρας τοῦ ἑορτασμοῦ. Τὸ τελευταῖον δὲ τοῦτο, ἢ ἄλλειψις δηλ. τυπικοῦ τῆς ἔστω καὶ τοιαύτης ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, φαίνεται τόσο μᾶλλον ἀήθης καὶ παράδοξον, ὅσῳ ὑπάρχουν ἐν τῷ μνηολογίῳ μας καὶ μνήμαι ἀκόμη ἁγίων, τῶν ὁποίων γίνεται ἀπόδοσις εἰς τὸν ἑσπερινὸν τῆς ἰδίας ἡμέρας.

3) Δὲν φαίνεται, τέλος, νὰ ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἢ ἑορτὴ τῆς Περιτομῆς μήτε εἰς κηρυκτικὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς ὑποθέσεώς της ἢ τῶν κατ' αὐτὴν ἀναγινωσκομένων ἁγιογραφικῶν ἀναγνωσμάτων, διότι δὲν περιεσώθησαν μέχρις ἡμῶν, μήτε πανηγυρικοὶ λόγοι, μήτε ἐποικοδομητικὰ ὁμιλίας τῶν ἀπὸ τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἑορτῆς ἀκμασάντων ἐκκλησιαστικῶν μας Πατέρων, ὡς συμβαίνει μὲ ὅλας τὰς ἄλλας ἑορτὰς, τὰς Δεσποτικὰς καὶ τὰς Θεομητορικὰς, ἀκόμη δὲ καὶ μὲ τὰς εἰς μνήμας Ἁγίων ἀναφερομένας.

Ἀποτέλεσμα τῆς τοιαύτης τῆς Ἐκκλησίας στάσεως ἀπέναντι τῆς ἑορτῆς τῆς Περιτομῆς, καὶ δὴ καὶ τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτης ἐπιτραπέντος συνοροτασμοῦ τῆς μνήμης τοῦ Μεγ. Βασιλείου, εἶναι ἢ παντελῆς σχεδὸν ὑπὸ τῶν πιστῶν ἄγνοια τῆς ἑορτῆς, καλυφθείσης ἀπὸ τὴν αἴγλην τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Μεγ. Βασιλείου, ὅστις συνεδυσάθη ὑπὸ τοῦ λαοῦ καὶ μὲ τὸν κοινωνικὸν πανηγυρισμὸν τῆς Πρωτοχρονιάς τοῦ πολιτικοῦ μας ἡμερολογίου. Μόνον ἀπὸ τοὺς Ἡμεροδείκτας εἶναι γνωστὴ πλέον εἰς τὸ πολὺ κοινὸν ἢ ἑορτὴ τῆς Περιτομῆς, χωρὶς, ἀναμφιβόλως, νὰ γνωρίζουν οἱ πλείστοι τὴν σημασίαν της.

Ἀξίζει ἴσως νὰ σημειωθῇ ἐνταῦθα, ὅτι εἰς τὰ μεταγενέστερα λογιωτατίστικα «Κάλλανδα» τῆς Πρωτοχρονιάς ἀναφέρεται ἢ Περιτομή, χωρὶς πάλιν κανεὶς νὰ γνωρίζῃ περὶ τίνος πρόκειται, μέχρι τοῦ σημείου μάλιστα, ὥστε καὶ μικροὶ καὶ μεγάλοι νὰ ψάλλουν κάπου: «Περὶ τοῦ μὴ Κυρίου» (sic), ἀντὶ «Περιτομῆν Κυρίου»! Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον καὶ τὸ «Στέγγειν μὲν ἡμᾶς» τῆς Καταβασίας τῶν Χριστουγέννων ἔγινε κάπου «Ἡ στεργιωμένη μάνα»!

Ἀλλὰ τίποτε ἢ Ἐκκλησία μας δὲν ἔπραξε ποτὲ ἄνευ λόγου. Καὶ εἰς τὰ σημειωθέντα λοιπὸν ἀνωτέρω λειτουργικὰ παράδοξα περὶ τὴν ἑορτὴν τῆς Περιτομῆς δὲν εἶναι δυνατόν, παρὰ νὰ ὑπάρχῃ κάποιος λόγος, ὅστις πρέπει νὰ ἀνευρεθῇ καὶ νὰ ἐξετασθῇ.

Παραλλήλως ὅμως θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξετασθῇ καὶ ὁ λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον παρέμεινε ἑορτολογικῶς καὶ λειτουργικῶς ἀνεκμετάλλευστον τὸ γεγονός τῆς εἰς τὸν Ναὸν παρουσίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ δωδεκαετοῦς,

ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΚΑ

Ἡ ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΚΑΙ ΚΥΡΙΛΛΟΥ

[18 Ἰανουαρίου]

Οἱ μεγάλοι πατέρες καὶ διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας ἅγιοι Ἀθανάσιος καὶ Κύριλλος, Πατριάρχαι Ἀλεξανδρείας, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἑορτάζονται ὑπὸ τῆς ἡμετέρας καὶ τῆς ὁμοιακῆς Ἐκκλησίας κεχωρισμένως¹, συνορτάζονται ὅμως παρ' ἡμῖν τῇ 18 Ἰανουαρίου². Ὁ συνορτασμὸς οὗτος, ἄγνωστον πότε

1. Ὁ μὲν ἅγ. Ἀθανάσιος ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν Ἐκκλησιῶν τούτων τῇ 2 Μαΐου (*Synax. Eccl. CP.* σ. 647 καὶ *Acta SS. Martyrol. Romanum...* [Decembris propulsaem] 1940 σ. 168), ὁ δὲ ἅγ. Κύριλλος κεχωρισμένως, ὑπὸ μὲν τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας τῇ 9 Ἰουνίου, ὑπὸ δὲ τῆς ὁμοιακῆς τῇ 28 Ἰανουαρίου καὶ τῇ 9 Φεβρουαρίου. (*Acta SS. ἐνθ' ἄν.* σ. 38, 55 καὶ *K. Δουμάκη, Μ. Συναξαριστῆς* (Ἰούνιος) σ. 69). Εἰς τινὰ συναξάρια ἢ μνήμη τοῦ ἅγ. Κυρίλλου ἀντὶ τῆς 9 Ἰουνίου τίθεται τῇ 27 Ἰουνίου (*Synax. Eccl. CP.* σ. 774). Εἰς τὰ *Acta SS.* (Januarii II, [ἐκδ. Βενετίας 1734], σ. 843-854) ὑπάρχει πραγματεία περὶ τοῦ ἅγ. Κυρίλλου. Εἰδικὴν μεγάλην μονογραφίαν περὶ τοῦ ἁγίου Κυρίλλου ἐξέδωκεν ὁ Ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν Χρυσόστομος Παπαδόπουλος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῷ 1933. Ἐν τῷ 5 τόμῳ τοῦ Ἰουνίου τῶν *Acta SS.* ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας ὡς χρόνος τελευτῆς τοῦ ἅγ. Κυρίλλου σημειοῦται τὸ ἔτος 444 27 Ἰουνίου, ἀλλ' ὁ συγγραφεὺς τῶν παρατηρήσεων εἰς τὸ μαρτυρολόγιον τοῦ Usuard ὑποθέτει ὅτι ὁ ἅγιος ἐτελεύτησε τῇ 28 Ἰανουαρίου τοῦ 444, ἡμέρᾳ, ἣτις σημειοῦται εἰς τὰ ἀρχαῖα ὁμοιακὰ Μαρτυρολόγια ὡς ἡμέρα τῆς μνήμης του, δὲν ἐπεξηγεῖ ὅμως τοὺς λόγους τῆς τοιαύτης του γνώμης. Πάντως σήμερον εἶναι παραδεγμένον ὅτι ὁ ἅγιος Κύριλλος μετὰ τριάκοντα δύο ἐτῶν ἀρχιερατείας ἐτελεύτησεν ὁσίως τὸν βίον τῇ 9 ἢ ἀκριβέστερον τῇ 27 Ἰουνίου τοῦ 444. Ἡ Κοπτικὴ Ἐκκλησία γερᾶι τὴν μνήμην του τῇ 27 Ἰουνίου. (*Χρυσόστομος Παπαδοπούλου* Ἀρχ. Ἀθηνῶν, Ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, Ἀλεξάνδρεια 1933 σ. 354, 355). Βιβλιογραφίαν περὶ τοῦ μεγ. Ἀθανασίου ἰδὲ ἐν ΒΗC³ 183-186, *Δημ. Μπαλάρον*, Πατρολογία, Ἀθῆναι, 1930 σ. 233 σημ. 2, *Χρυσόστομος Παπαδοπούλου* Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας, Ἀλεξάνδρεια 1935, σ. 180 ἔξ. Μ. Ἀρχιμανδρίτου *Μιχαὴλ Κωνσταντινίδου* (νῦν Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς), ὁ Μέγας Ἀθανάσιος καὶ ἡ ἐποχὴ αὐτοῦ, Ἀθῆναι, 1937.

2. *Synax. Eccl. CP.* σ. 399. *Migne*, 117, 264 (Μνηολόγιον Βασιλείου).

Τὸ Μαρτυρολόγιον τοῦ Ἰερωνύμου (Martyrologium

περὶ ἧς ἐν Λουκ. β' 41-52, περιεχόμενον, ὡς γνωστόν, εἰς τὸ εὐαγγελικὸν ἀνάγνωσμα τῆς λειτουργίας τῆς 1ης Ἰανουαρίου.

Φρονοῦμεν, ὅτι σήμερον, μάλιστα, μὲ τὴν ἔκτασιν, τὴν ὁποῖαν προσλαμβάνει ἢ ὑπὲρ τῆς παιδικῆς ἡλικίας μέριμνα, πολλοὶ εἶναι οἱ λόγοι οἱ συνηγοροῦντες διὰ τὴν, ἔστω καὶ ὄψιμον, καθιέρωσιν εἰδικῆς ἑορτῆς πρὸς ἐποικοδομητικὸν διὰ τὴν παιδικὴν καὶ τὴν ἐφηβικὴν ἡλικίαν πανηγυρισμὸν τοῦ σημαντικωτάτου τούτου γεγονότος τῆς παιδικῆς ἡλικίας τοῦ Κυρίου, καὶ δὴ καὶ ὡς ἐπισημὸν ἑορτῆς τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων.

Ε. Γ. Μ.

καθορισθείς, προϋκάλεσε πολλές συζητήσεις μεταξύ των αγιολόγων, αναζητούντων τους λόγους δι' ους μόνη ή ήμετέρα 'Εκκλησία ώρισε κοινήν έορτήν τήν αὐτήν ήμέραν δι' ἀμφοτέρους τους προμάχους τούτους τῆς ὀρθοδοξίας.

Ποικίλαι γνώμαι διετυπώθησαν ὑπὸ τῶν διαφόρων ἐρευνητῶν. Οὕτω ὁ Βαρόνιος καὶ οἱ Βολλανδισταὶ ὑποθέτουν ὅτι ἡ 18 'Ιανουαρίου ἦτο ἡμέρα τῆς εἰς ἀρχιεπίσκοπον 'Αλεξανδρείας ἐκλογῆς τοῦ μεγάλου 'Αθανασίου, ἐν τῇ ἱστορίᾳ ὅμως τοῦ ἁγ. Κυρίλλου δὲν ὑπάρχουν ἐπαρκεῖς λόγοι τοῦ κατὰ τὴν ἡμερομηνίαν ταύτην

συνεορτασμοῦ του. Ἄλλὰ καὶ ἡ γνώμη ὅτι ὁ ἁγ. 'Αθανάσιος ἐχειροτονήθη ἀρχιεπίσκοπος 'Αλεξανδρείας τῇ 18 'Ιανουαρίου δὲν φαίνεται ἔχουσα ἱστορικὴν βᾶσιν, διότι, ὡς γνωστόν, ὁ προκατόχος αὐτοῦ πάπας 'Αλεξανδρείας Ἄλεξανδρος ἐτελεύτησε τῇ 17 'Απριλίου τοῦ 328, ὁ δὲ μέγας 'Αθανάσιος, παρὰ τὰς προκηψάσας τότε ἀντιδράσεις, ἐχειροτονήθη ἀρχιεπίσκοπος 'Αλεξανδρείας δύο μῆνας περίπου μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ 'Αλεξάνδρου, ἤτοι τῇ 8 'Ιουνίου 328^α. Εἰς τὸ

ἀρχαῖον Καλλενδάριον τῆς Νεαπόλεως θέτουν τῇ 18 'Ιανουαρίου ὡς ἡμέραν τελευτῆς τοῦ μεγ. 'Αθανασίου, ἀλλ' ὡς γνωστόν, ὡς χρόνον τελευτῆς τοῦ ἁγίου οἱ ἐπιστήμονες τόσον οἱ παλαιότεροι (Morcelli, Βολλανδισταὶ καὶ πλείστοι ἄλλοι ἐκ τῶν δυτικῶν), ὅσον καὶ οἱ σύγχρονοι παρ' ἡμῖν (Χρυσόστομος Παπαδόπουλος, Δημ. Μπαλᾶνος, Μιχ. Κωνσταντινίδης κ. ἄ.), θέτουν οὐχὶ τῇ 18 'Ιανουαρίου, ἀλλὰ τῇ 2 Μαΐου τοῦ 373^α. Ὁ Assemani, μὴ εὗρισκων καὶ αὐτὸς λόγους ἐπαρκεῖς τοῦ συνεορτασμοῦ τούτου, ὑποθέτει ὅτι, ἐφ' ὅσον

Hieronymiarum Acta SS. novembris, τ. II, 2, σ. 45) τῇ 18ῃ 'Ιανουαρίου λέγει: *Depositio sanctae Mariae*. Πλείονα παρὰ *M. Jugie, La mort et l'assomption de la Sainte Vierge*, Vaticano, 1944 σ. 201, 202. Πρβλ. καὶ «'Εκκλησία» ΚΕ' 1948 σ. 280 ἐξ.

3. Χρυσ. Παπαδοπούλου Ἱστορία 'Εκκλησίας 'Αλεξανδρείας σ. 182. «Θεολογία» ΙΣΤ' (1937) σ. 80 ἐξ., «Πάνταϊνος» ΔΒ' (1940) σ. 39 ἐξ.

4. Χρυσ. Παπαδοπούλου, ἐνθ' ἄν. σ. 202, Δ. Μπαλάνου, ἐνθ' ἄν. σ. 242, Μ. Ἀρχιμανδρίτου Μιχ. Κωνσταντινίδου (νῦν Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς), ἐνθ' ἄν. σ. 270.

κατὰ τὸν 'Ιανουάριον ἐν γένει ἐν τῇ 'Ανατολικῇ 'Εκκλησίᾳ ὑπάρχουν πολλαὶ ἐορταί, ὠρίσθη ὅπως κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα τελῆται ὁ συνεορτασμός τῶν δύο μεγάλων τούτων πατέρων ἐνεκα τῆς μεγάλης αὐτῶν ἀγιότητος καὶ τῶν πρὸς τὴν 'Εκκλησίαν ἐξόχων ὑπηρεσιῶν αὐτῶν ὡς διδασκάλων. Εἰς τοὺς Κανόνας καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἐορτῆς τῇ 18 'Ιανουαρίου δὲν ὑπάρχει ὑπαινιγμὸς ὡς πρὸς τὸν λόγον τοῦ συνεορτασμοῦ τῶν μεγάλων τούτων πατέρων. Οἱ στίχοι ὅμως τοῦ συναξαρίου τῆς ἐορτῆς ταύτης, οἱ ποιηθέντες περὶ τὸν ἑβ' αἰῶνα πρὸς τιμὴν ἀμφοτέρων τῶν

ἁγίων τούτων, μνημονεύουσι τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ τὴν τελευτὴν τοῦ μεγ. 'Αθανασίου καὶ τὴν φυγὴν τοῦ ἁγίου Κυρίλλου ὡς ἀκολουθῶς:

«'Αθανάσιον, καὶ θανόντα, ζῆν λέγω, οἱ γὰρ δίκαιοι ζῶσι καὶ τεθνηκότες.

»Φυγῆς Κυρίλλου σήμερον μνήμην ἄγει, ἀλλ' οὐ τελευτῆς τῆς ἀειμνήστου κτίσις

»Τάρχουσαν ὀδοῦ τῆς δεκάτῃ νέκυν 'Αθανασίου»^α.

Ὁ Assemani καὶ ὁ Νικόδημος Ἁγιορείτης^β ὑπὸ τὴν φυγὴν τοῦ ἁγ. Κυρίλλου ἐννοοῦν τὴν ἐξ 'Αλεξανδρείας δι' Ἐφεσον μετάβασιν του

καὶ τὴν αὐτόθι περιπέτειάν του μέχρι φυλακίσεως. Ἄν καὶ εἰς τὸ ἀρχαῖον Καλλενδάριον τῆς Νεαπόλεως, ὡς εἶδομεν, θέτουν τῇ 18 'Ιανουαρίου ὡς ἡμέραν τελευτῆς τοῦ μεγάλου 'Αθανασίου, ἐνῶ ὁ στίχος τοῦ συναξαρίου ὀρίζει τῇ 2 Μαΐου μόνον ὡς ἡμέραν μετακομιδῆς τῶν ἱερῶν λειψάνων του^γ, ἐν τούτοις, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι εἰς τὸν στίχον τοῦ συναξαρίου ἐκάστοτε αἱ ἡμέραι τῆς τελευτῆς τῶν ἁγίων σημειοῦνται οὐχὶ ἀκριβῶς, τὸ δὲ Μηνολόγιον τοῦ Βασιλείου, τὸ ὅποιον εἶναι ἴσης σημασίας πρὸς τὸ τῆς Νεαπόλεως, ὀρίζει ὀρθῶς τὴν 2 Μαΐου ὡς ἡμέραν τῆς τελευτῆς τοῦ ἁγ.

5. Μηνιαῖον 'Ιανουαρίου (ἐκδ. Βαρθ. Κουτλουμουσιανοῦ) Βενετία, 1880^δ, σ. 143. Πρβλ. καὶ Χρυσ. Παπαδοπούλου, Ὁ ἁγ. Κύριλλος 'Αλεξανδρείας, ἐνθ' ἄν. σ. 355 σημ. 2.

6. Συναξαριστής, (τ. Α' Ἀθήναι 1868) σ. 388 σημ. 1.

7. »'Αθανάσιε, ποῦ κομίζῃ; μὴ πάλιν

καὶ νεκρὸν ἐξόριστον ἐκπέμποσίν σε;

»Δευτέρῃ νέκυν Ἀθανασίου ἐξέδν τῶμβον. (Μηνιαῖον Μαΐου (ἐκδ. Βαρθ. Κουτλουμουσιανοῦ) Βενετία, 1843, σ. 8).

Ἅγ. Ἀθανάσιος, τοιχογραφία μονῆς Ὑπαπαντῆς Μετεώρων ἰγ' αἰ., Ἅγ. Κύριλλος, τοιχογραφία ναοῦ Καπνικαρέας, ἔργον Φ. Κόντογλου.

Ἀθανασίου⁸, προκύπτει ὅτι δὲν πρέπει ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, νὰ βασισθῇ τις εἰς τοὺς στίχους τοῦ τοῦ συναξαρίου· ἄλλως τε ὁ Morcelli φρονεῖ ὅτι ἡ μετακομιδὴ τῶν ἱ. λειψάνων τοῦ ἁγ. Ἀθανασίου εἰς ΚΠολιν ἐγένετο κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς μνήμης του, ἧτοι τῇ 2 Μαΐου. Εἶναι ἐξ ἄλλου πιθανὸν ὁ συγγραφεὺς ἢ ἀντιγραφεὺς τις τοῦ στίχου νὰ μετετόπισε τὰ πρόσωπα καί, ἀντὶ τοῦ ἁγ. Ἀθανασίου, τὴν φυγὴν ἀπέδωκεν εἰς τὸν ἁγ. Κυρίλλου, τὴν δὲ ἐπιστροφὴν ἐκ τῆς ἔξορίας τοῦ μεγ. Ἀθανασίου ὥρισεν εἰς τὴν ἡμέραν τῆς τελευτῆς του τῇ 2 Μαΐου. Εἰς τὸ ἀρχαιότατον Μηνολόγιον τῆς ΚΠόλεως, τὸ συνταχθὲν τριακόσια ἔτη πρὸ τοῦ στίχου τοῦ συναξαρίου, σημειοῦται τῇ 18 Ἰανουαρίου ἢ μνήμη τῆς ἐπανόδου ἐκ τῆς ἔξορίας τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου καὶ ἢ μνήμη τῶν ἁγίων Κυρίλλου καὶ Ἀλεξάνδρου⁹. Κατὰ τὴν γνώμη τοῦ Morcelli, ἡ ἐπάνοδος αὕτη τοῦ ἁγ. Ἀθανασίου ἐγένετο ἐπὶ Κωνσταντίου δευτέρου ἔτη μετὰ τὴν ἔξορίαν, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Γρηγορίου τοῦ Καπαδόκου τῷ 348. Ἡ ἐκ τῆς ἔξορίας ὅμως ταύτης ἐπάνοδος τοῦ μεγ. Ἀθανασίου, ἧτις εἶναι ἡ δευτέρα, συμπύπτει, ὡς γνωστόν, τῇ 21 Ὀκτωβρίου 346, οὐδεμίαν δὲ καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν τριῶν ἐπανόδων τοῦ ἁγίου ἐκ τῶν ἔξοριῶν συμπύπτει πρὸς τὴν 18 Ἰανουαρίου¹⁰. Ἴσως θὰ ἠδύνατό τις νὰ υποθέσῃ ὅτι ἡ Ἐκκλησία ὡς πρὸς μὲν τὸν μέγαν Ἀθανάσιον ἠθέλησε νὰ συσχετίσῃ αὐτὸν πρὸς τὴν τῇ προτεραίᾳ μνήμην τοῦ ἁγ. Ἀντωνίου τοῦ μεγάλου (17 Ἰαν.), ἕνεκα τοῦ στενωτάτου μεταξύ των δεσμοῦ, χάρις εἰς τὸν ὁποῖον ὁ μέγας Ἀθανάσιος συνέγραψεν, ὡς γνωστόν, τὴν ἀθθεντικωτέραν βιογραφίαν τοῦ μεγάλου ἐρημίτου τῆς Αἰγύπτου, ἧτις καὶ ἀνεγινώσκειτο κατὰ τὴν ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ὁσίου πανηγυρικῆν ἀγρυπνίαν· ἐπειδὴ δὲ οὕτω ἡ μνήμη τοῦ μεγάλου Ἀθανασίου θὰ ἐσωρτάζετο δις τοῦ ἔτους (τῇ 2 Μαΐου καὶ τῇ 18 Ἰανουαρίου), ἐκρίθη πιθανῶς σκόπιμος ὁ συνηγορησθεὶς τῆς μνήμης καὶ τοῦ ἁγίου Κυρίλλου, ὡς ἰσαξίου πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Ἀλεξανδρείας καὶ τῇ ὅλῃ Ἐκκλησίᾳ, ἵνα μὴ ὑστερήσῃ οὗτος ἐσορταζόμενος μόνον ἀπαξ τοῦ ἔτους (τῇ 9 Ἰουνίου). Ἄλλως τε γενικῶς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ δὲν εἶναι ἀσυνήθης ὁ συνηγορησθεὶς ἱερῶν προσώπων, πρὸς τὰ ὁποῖα αὕτη ἠθέλησε νὰ ἀπονείμῃ ἴσην τιμὴν, ὡς π.χ. ἐν τῇ ἀρχαιότερᾳ Ἐκκλησίᾳ τῶν Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, Βαρθολομαίου καὶ Βαρ-

8. Ἡ Κοίμησις τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας (Migne 117, 433). Τὸ αὐτὸ Μηνολόγιον οὐδὲν ἀναφέρει περὶ τῆς μνήμης τοῦ ἁγ. Κυρίλλου τῇ 9 Ἰουνίου.

9. Morcelli, Kalendarium Eccl. Constantinopolitanae, II (1788) σ. 26 ἔξ. Βλέπε ὅσα σχετικῶς παρατηρεῖ ὁ Hip. Delahaye ἐν Synax. Eccl. CP. σ. 981. Πρβλ. Nic. Nilles Kalendarium manuale utriusque ecclesiae τ. I 1896, σ. 74 ἔξ.

10. Α' ἔξορία Φεβρ. 336, ἐπάνοδος 23 Νοεμβρ. 337.

Β' ἔξορία 19 Μαρτ. 340, ἐπάνοδος 21 Ὀκτωβρ. 346.

Γ' ἔξορία 9 Φεβρ. 356, ἐπάνοδος 4 Φεβρ. 362.

Δ' ἔξορία 24 Ὀκτ. 362, ἐπάνοδος 20 Φεβρ. 364.

Ε' ἔξορία 5 Ὀκτωβρ. 365, ἐπάνοδος 1 Φεβρ. 366.

(Χρονοστόμιον Παπαδοπούλου, Ἱστορία Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας σ. 188, 189, 191, 193, 195, 196, 198, 199). Πρβλ. καὶ Μιχ. Κωνσταντινίδου, ἐνθ' ἄν. σ. 189.

Ἡ ΕΠΕΤΗΡΙΣ ΤΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ

Γράφων εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον τῆς «Ἐκκλησίας» περὶ τοῦ «Ἐντευκτηρίου τῶν Ἱερέων» ἐτόνιζον τὴν ἀνάγκην τῆς συχνῆς ἐπαφῆς τοῦ Ἱεράρχου μετὰ τῶν Ἱερέων, ἧτις θὰ καταστήσῃ τοῦτον ἱκανὸν νὰ παρακολουθῇ ἐκ τοῦ σύγγενος τὴν ἐργασίαν ἐκάστου, νὰ βραβεύῃ τὸν ἐργαζόμενον καὶ ἱκανὸν κληρικόν, χρησιμοποιῶν αὐτὸν δι' ἀνώτερα ἔργα, καὶ νὰ τιμωρῇ τὸν ράθυμον καὶ ἐστερημένον ἱεραποστολικῆς πνοῆς. Ἡ τοιαύτη παρακολούθησις τοῦ Κληρικοῦ καὶ ἡ προαγωγή αὐτοῦ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας εἰς ἀνώτερα ἀξιώματα οὐχὶ κατὰ τὰ μέσα καὶ τὰς συμπαθείας, τὰς ὁποίας οὗτος παρὰ τοῖς ἰσχύουσι ἔχει, ἀλλὰ κατὰ τὴν πραγματικὴν αὐτοῦ ἀξίαν καὶ τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἐπιτελούμενον ἔργον, δέον ν' ἀποτελέσῃ μίαν ἀπὸ τὰς ἰσχυροτέρας βάσεις τῆς Ἐκκλησιαστικῆς μασ ἀναμορφώσεως. Τίποτε τὸ ὠραῖον καὶ γενναῖον δὲν δύναται νὰ ἐπιτελεσθῇ, ὅταν οἱ ἐργαζόμενοι πραγματικὰ καὶ οἱ ἀξιοὶ προωθήσεως καὶ τοποθετήσεως εἰς ἀνώτερα Ἐκκλησιαστικὰ ἀξιώματα παραγκωνίζονται ἢ μένουσιν παραπεταμένοι καὶ στάσιμοι εἰς κάποιαν ἀπομεμακρυσμένην ἐνορίαν, τοποθετοῦνται δὲ εἰς ἐπικαίρους θέσεις, αἱ ὁποῖαι ἀπαιτοῦν ἄνδρας μὲ τελείαν ψυχικὴν καὶ πνευματικὴν συγκρότησιν, ἀνθρώποι, μὲ διαθέτοντες τὰ ἐφόδια ταῦτα, ἔχοντες ὅμως τὴν ἐπιτηδειότητα νὰ παραγκωνίζον τούσ προαγματικῶς ἀξιόσους. Οὕτω οἱ μὲν πρῶτοι, μὲ τὸ αἶσθημα τῆς ἀδικίας, τὸ ὁποῖον δοῦν διαλυτικῶς πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν, φθίνουσι καὶ ἀποτελεματοῦνται, οἱ δὲ δεύτεροι, ἀνίκανοι ν' ἀνταποκριθῶσιν εἰς τὰς ὑψηλὰς τῆς θέσεώς των ἀξιώσεις, ἀχρηστεύουσι τὰς ἐπικαίρους ταύτας θέ-

νάβα, καὶ ἐν τῇ νεωτέρᾳ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν κ. ἄ.

Εἰς τὰ σημερινὰ Μηναῖα αἱ διὰ τὴν 18 Ἰαν. Ἀκολουθίαι ἀμφοτέρων τῶν ἁγίων εἶναι αἱ αὐταὶ σχεδὸν πρὸς τὰς Ἀκολουθίας τῆς τελευτῆς των, 2 Μαΐου καὶ 9 Ἰουνίου¹¹. Ὁ Κανὼν εἰς τὸν ἅγιον Κυρίλλου τῇ 18 Ἰανουαρίου ἀποδίδεται εἰς τὸν ἁγ. Ἰωάννην Δαμασκηνὸν ἢ ὀρθότερον εἰς τὸν Ἰωάννην μοναχόν, ὁ δὲ εἰς τὸν μέγαν Ἀθανάσιον τῇ 2 Μαΐου εἰς τὸν Θεοφάνη¹².

Πρῶτος. ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΠ. ΡΑΜΦΟΣ π. Θ.

11. Οὕτω, τὰ τρία στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Ἑσπερινοῦ, τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸν ἁγ. Ἀθανάσιον, εἶναι τὰ αὐτὰ μὲ τὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς 2 Μαΐου, τὰ δὲ λοιπὰ τρία, τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸν ἁγ. Κυρίλλου, εἶναι τὰ τῶν Αἰνῶν τοῦ ἁγ. Ἀθανασίου τῆς 2 Μαΐου μὲ τινὰς παραλλαγὰς. (Μηναῖον Ἰανουαρίου, ἐνθ' ἄν. σ. 141 ἔξ.). Ὑπάρχει καὶ ἰδιαιτέρα Ἀκολουθία τῆς ἐορτῆς, ἐξ ἧς ἀνεπληρώθη ἡ τοῦ Μηναίου, ὑπὸ τὸν τίτλον: Ἀκολουθία τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας, τῶν πρώτων τύποις ἐκδοθεῖσα δαπάνῃ τοῦ πατριαρχοῦ (Ἱεροσολύμων) Ἀθανασίου γ', προστέθη δὲ καὶ ἑτέρα ἀκολουθία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἱεροθέου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν, ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1840.

12. Τοῦ μὲν ἁγ. Κυρίλλου φέρει ἀκροστιχίδα: Θεοφάνη Κυρίλλου ἐνθὼν λύρα, τοῦ δὲ μεγάλου Ἀθανασίου Ἀθανάσιος εὐχος ὀρθοδοξίας ἐφρυ (Μηναῖον, ἐνθ' ἄν. σ. 152). Περὶ ἐγκωμίων τινῶν καὶ ποιημάτων εἰς τὸν μέγαν Ἀθανάσιον βλ. Σωφρ. Ἐσπερινοῦ Συμπλήρωμα ἀγιογραφικῶν Βατοπεδίου καὶ Λαύρας, σ. 2·3.

σεις με τὴν ἀνικανότητά των πρὸς μεγίστην βλάβην.

Πρὸς ἄρσιν τοῦ ἀτόπου τούτου, διὰ τὸ ὅποιον τόσα κανεὶς καθ' ἡμέραν ἀκούει παράπονα, πρέπει ἀπαρέγκλιτος νὰ τεθῆ ἡ ἀρχὴ τῆς κατ' ἀξίαν προαγωγῆς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν στελεχῶν, ἡτις ἀφ' ἐνὸς μὲν θὰ ἔχη τὸν χαρακτήρα ἐπιβραβεύσεως τοῦ μέχρι τοῦδε συντελεσθέντος ἔργου, ἀφ' ἑτέρου δὲ θὰ παρέχη εἰς τοὺς προαγομένους τὴν δυνατότητα πρὸς εὐρύτεραν δρᾶσιν ἀπὸ ὑψηλοτέρας σκοπιᾶς. Εὐνόητον ὅμως, ὅτι πρὸς ἐφαρμογὴν τούτων ὀφείλει ἐν πρώτοις νὰ καταρτισθῆ εἰς πάσας τὰς Μητροπόλεις λεπτομερῆς Κληρικολόγιον, εἰς τὸ ὅποιον, πλὴν τῶν ἀποστολήτων στοιχείων (ὄνομα, χρόνος γεννήσεως, προσόντα, μεταθέσεις κλπ.), θὰ καταχωροῦνται αἱ σχετικαὶ κατὰ καιροὺς ἐκθέσεις, γινόμεναι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συστηματικῆς παρακολουθήσεως τῆς ἐργασίας τοῦ Ἱερέως εἴτε ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἱεράρχου εἴτε ὑπὸ τοῦ ἐντεταλμένου ὑπὸ τούτου ἐπιθεωρητοῦ. Αἱ ἐπιθεωρήσεις, ἐπομένως, καὶ αἱ ἐκθέσεις, δεόν νὰ εἶναι συγκαί, παριστῶσαι ἀνάγλυφον τὴν εἰκόνα τῆς ἐξελιξέως καὶ ἐργασίας τοῦ Ἱερέως. Ἀντίγραφον τῶν Κληρικολογίων τούτων μετὰ τῶν ἐκάστοτε μεταβολῶν δεόν νὰ υποβάλληται καὶ πρὸς τὴν Ἱεράν Σύνοδον καὶ πρὸς τὴν Ἀποστολικὴν Διακοινίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διὰ νὰ γνωρίζουν αὐταὶ ποῖα εἶναι αἱ πνευματικαὶ τῆς Ἐκκλησίας δυνάμεις, πῶς εἶναι αὐταὶ κατανεμημέναι, ποῖα κενὰ παρουσιάζουν καὶ πῶς δύνανται καλλίτερον νὰ διαταχθῶν. Εἶναι ἀδύτατον νὰ διεξαγάγῃ κανεὶς ἀγῶνα, καὶ δὴ πνευματικόν, χωρὶς νὰ γνωρίξῃ τὰς δυνάμεις του καὶ θέτῃ ἐκάστην τούτων εἰς τὴν κατάλληλον θέσιν. Ἐλλείπει τοιούτου Κληρικολογίου ἀδυνατοῦμεν νὰ γνωρίζωμεν ποῦ ὑπάρχει περίσσεια καὶ ποῦ ἔλλειψις πνευματικῶν ἐργατῶν, ποῦ εὐρίσκονται οἱ εἰς ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν πνευματικὴν λειτουργίαν ἐξειδικευμένοι ἐργάται, τοὺς ὁποίους θὰ ἠδυνάμεθα νὰ καταλείψωμεν εἰς τὰς καταλλήλους θέσεις. Μόνον εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν, ὡς ἐγὼ τοῦλάχιστον γνωρίζω, κατηρτίσθη ἐσχάτως Κληρικολόγιον, ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν ἔχει ἀκόμη πλουτισθῆ μετὰ τὰς σχετικὰς ἐκθέσεις περὶ τῆς δράσεως καὶ ἰκανότητος ἐκάστου κληρικοῦ.

Ἐκ τοῦ Κληρικολογίου τούτου θὰ ἠδύνατο εὐκόλως τότε νὰ καταρτισθῆ ἡ Ἐπετηρὶς τοῦ Κληροῦ, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἕκαστος Κληρικὸς θὰ κατελάμβανε τὴν πρέπουσαν διαβάθμισιν, συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἀναπτυχθεῖσαν δρᾶσιν καὶ ἐργασίαν, προκειμένου περὶ προαγωγῆς εἰς ἀνωτέρας θέσεις. Ἡ Ἐπετηρὶς αὕτη, καταρτιζομένη κατ' ἀπολύτως ἀντικειμενικὰ κριτήρια καὶ οὐχὶ κατὰ τὰς εὐνοίας καὶ προτιμήσεις, θὰ εἶχε δεσμευτικὸν δὲ πάντας χαρακτήρα καὶ μόνον ἐξ αὐτῆς, κατ' ἀπόλυτον σειρᾶν, θὰ ἐλαμβάνοντο οἱ μέλλοντες νὰ πληρώσουν ἀνωτέρας Ἐκκλησιαστικὰς θέσεις. Οὕτω αἱ παρατηρούμεναι σήμερον περὶ τὴν προαγωγὴν ἀδικίαι θὰ ἐξέλειπον, τὸ αἴσθημα τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς δικαίας ἀμοιβῆς, τὸ ἐμψυχῶνον κάθε ἐργάτην θὰ ἐπαγιοῦτο καὶ αἱ αὐθαιρεσίαι θὰ ἀπεκλείοντο. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, τὰς ὑψηλοτέρας θέσεις θὰ καταλαμβάνουν οἱ δυνάμενοι νὰ ἀνταποκριθῶν εἰς τὰ νέα των καθήκοντα, οἱ

γνωρίζοντες νὰ ἀξιοποιήσουν τὴν δύναμιν, ἡ ὁποία διὰ τῆς προαγωγῆς δίδεται εἰς αὐτούς. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, θὰ ἀποφεύγονται καὶ αἱ παντοίας φύσεως πιέσεις, αἱ ὁποιαὶ ἐξασκοῦνται πολλάκις, προκειμένου περὶ προαγωγῆς ἢ μεταθέσεως τοῦ Κληρικοῦ ἀπὸ θέσεως εἰς θέσιν. Οὕτω δὲν θὰ ἐβλέπομεν Κληρικούς, ἔσπερημένους δράσεως καὶ ἰκανότητος, μεταφερομένους ἀπὸ τοῦ ἀπομεμακρυσμένου χωρίου εἰς ἐπικαίρους θέσεις εἰς μεγάλα κέντρα καὶ, ἀντιθέτως, δυναμικούς καὶ ἀξιούς Κληρικούς μὴ χρησιμοποιοῦμενους καταλλήλως. Αἱ ἀπὸ χωρίου εἰς πόλιν καὶ ἀπὸ ταύτης εἰς ἑτέραν μεγαλυτέραν πόλιν καὶ ἀπὸ ταύτης εἰς τὴν πρωτεύουσαν μεταθέσεις τῶν Κληρικῶν θὰ γίνονται κατὰ τὴν αὐστηρὰν σειρᾶν τῆς Ἐπετηρίδος, ἢ ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ ὀφείλει νὰ τηρῆ ἡ Ἀνωτέρα Διοικοῦσα Ἐκκλησία. Εἶναι ἀξιοσημείωτον, ὅτι, ἐνῶ διὰ πάντα σχεδὸν τὰ λοιπὰ Ὑπουργήματα καὶ ἐπαγγέλματα ὑπάρχουν Ἐπετηρίδες ἢ Κατάλογοι πρὸς προαγωγὴν, βάσει τῆς ἐργασίας καὶ ἀποδοτικότητος, πιστοποιουμένης ἀπὸ τῶν ἐκθέσεων τῶν Ἐπιθεωρητῶν καὶ τῶν Προϊσταμένων τῶν ὑπηρεσιῶν, μόνον ὁ Ἱερός Κλήρος στερεῖται τοιαύτης Ἐπετηρίδος καὶ αἱ προαγωγαὶ γίνονται κατὰ τὸ δοκοῦν τῶν δυναμένων. Οὕτω καὶ οἱ Δημόσιοι ὑπάλληλοι προάγονται κατὰ καταρτιζόμενον κατάλογον βάσει τεκμηρίων καὶ οἱ Στρατιωτικοὶ καὶ οἱ Τραπεζιτικοὶ ἔχουν τὴν Ἐπετηρίδα των.

Ἐὰν δὲ οὕτω δι' ὀλόκληρον τὸν Κλήρον ὁ καταρτισμὸς τῆς Ἐπετηρίδος εἶναι ἀναγκαῖος, διὰ τοὺς ἐξ αὐτοῦ προοριζομένους διὰ τὸ Ἀρχιερατικὸν ἀξίωμα ἀποβαίνει τοῦτ' αὐτὸ ἀπαραίτητος. Δὲν εἶναι νοητὸν νὰ γίνηται ἡ ἐκλογὴ προσώπων διὰ τὸ ἀνώτατον τοῦτο ἀξίωμα ἄνευ μιᾶς σειρᾶς, βασιζομένης ἐπὶ θετικῶν καὶ ἀντικειμενικῶν κριτηρίων, τὰ ὁποῖα θὰ δύναται νὰ παρέχῃ μόνον ἡ Ἐπετηρὶς, εἰς τὴν ὁποίαν ἢ διαβάθμισις θὰ γίνηται κατὰ τὴν πρέπουσαν ἀξίαν καὶ θὰ στηρίζηται ἐπὶ ἀρχῶν, τὰς ὁποίας θὰ θέσῃ ἡ Ἐκκλησία. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, οὐδεμία ἀδικία θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ διαπραχθῆ, οὐδὲν παράπονον νὰ ἀκουσθῆ καὶ μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ἀναδεικνύωνται διὰ τὸ ὕψιστον τοῦτο λειτουργημᾶ μόνον οἱ ἀξιοὶ καὶ ὄχι ἐκείνοι, οἱ ὁποῖοι διαθέτουν μόνον μέσα καὶ γνωριμίας μετὰ τῶν κρατούντων.

Ἄλλ' ὁ καταρτισμὸς τῆς Ἐπετηρίδος δύναται ν' ἀποβῆ ὠφελιμώτατος καὶ ἀπὸ ἄλλης πλευρᾶς. Ἡ Ἐκκλησία, καταρτιζούσα τὴν Ἐπετηρίδα, δεόν νὰ δώσῃ προσοχὴν εἰς τὰ ὑπουργήματα ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν προσέρχονται μετὰ προθυμίας οἱ Κληρικοί. Οὕτω λ.χ. αἱ πλείσται, ἂν ὄχι ἅπασαι αἱ Ἐκκλησιαστικαὶ Σχολαὶ καὶ τὰ Φροντιστήρια, στεροῦνται Κληρικῶν Διευθυντῶν, διότι οὐδεμία ἰδιαίτερα φροντὶς προαγωγῆς τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ Ἐκπαίδευσίᾳ ὑπηρετούντων Κληρικῶν λαμβάνεται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας. Γενικῶς ἀπροθυμία μεγίστη παρατηρεῖται μετὰ τῶν Κληρικῶν δι' ἀποδοχὴν ὑπηρεσίας εἰς ὄρισμένους τομεῖς τῆς ἐσωτερικῆς ἱεραποστολῆς καὶ τῆς ἐξωτερικῆς τοιαύτης, διότι πάλιν οὐδεμία φροντὶς προώθησεως καὶ προαγωγῆς τῶν ὑπηρετούντων εἰς τοιαῦτα ἔργα καταβάλλεται ἐκ μέρους τῆς

Ἐκκλησίας. Οἱ πάντες σύσπειροῦνται περὶ τὰς κεντρικὰς ὑπηρεσίας τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ τῆς πρωτεύουσας, διότι γνωρίζουν, ὅτι μόνον οὕτω διὰ τῆς ἐπαφῆς καὶ τῆς γνωριμίας θὰ δυνηθοῦν νὰ ἀνέλθουν εἰς τὸ ἀνώτατον τῆς Ἱερωσύνης ἀξίωμα. Τὸ τοιοῦτον λυπηρὸν φαινόμενον θὰ παύσῃ ὑφιστάμενον, ὅταν καταρτισθῇ καὶ ἐφαρμοσθῇ ἡ Ἐπετηρίς, ὅποτε οἱ πάντες θὰ κατανοήσουν, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀνέλθουν εἰς τὸ ὑψιστὸν ἱερατικὸν ἀξίωμα, ἐὰν δὲν ἔχουν ἐργασθῇ, ἐὰν δὲν ἔχουν περιτρώως δεῖξει τὴν ἰκανότητα καὶ τὸν ζῆλον εἰς τοὺς τομεῖς ἐκείνους, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ Ἐκκλησία ἤθελε τοὺς ἀποστέλλει πρὸς ἐργασίαν. Ἀλλὰ καὶ μόνον οὕτω θὰ δυνηθῇ ἡ Ἐκκλησία νὰ εὕρῃ καὶ Διευθυντὰς Κληρικούς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν, καὶ στελέχη Κληρικὰ τῶν Σχολῶν τούτων καὶ ἐργάτας διὰ πλειστάς ὄσας λειτουργίας τῆς ἐσωτερικῆς ἱεραποστολῆς, ὅταν ἀκριβῶς οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς τὰς θέσεις ταύτας ἔχουν τὸ προβάδισμα ἐν τῇ Ἐπετηρίδι. Ἡ Ἐκκλησία ἐν τῷ καθορισμῷ τοῦ προβαδίσματος τούτου ὀφείλει νὰ δώσῃ ἀναμφιβόλως τὴν προτεραιότητα εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι θὰ ὑπηρετήσουν εἰς θέσεις, αἱ ὁποῖαι καὶ κόπον πολὺν καὶ ἐργασίαν ἐντατικὴν καὶ σκληρὰν καὶ στερεῖσαι καὶ αὐτοθυσίαν ἀπαιτοῦν. Τοῦτο καὶ δίκαιον καὶ σκόπιμον εἶναι, διότι θὰ φέρῃ τὴν ἀποσυμφόρησιν τῶν γραφείων καὶ τῶν κέντρων, θὰ τὼσῃ θέσεις καὶ θεσμούς, οἱ ὁποῖοι πρέπει τὰ μάλιστα νὰ ἐνισχυθοῦν, καὶ θὰ θέσῃ μίαν ἠθικὴν βᾶσιν τῆς ἀναδείξεως τῶν ἐργατῶν εἰς τὸ ἀνώτατον Ἐκκλησιαστικὸν ἀξίωμα καὶ θὰ ἐπιφέρῃ τέλος μίαν τάξιν εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο.

Ἡ Ἐκκλησία, θεσμὸς κατ' ἐξοχὴν ἐντεταλμένος τὴν φρούρησιν τῆς ἱεραρχικῆς τάξεως τῶν ἀξιῶν καὶ ἐπιφορτισμένος τὴν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, ὀφείλει νὰ προβῇ εἰς τὸν καταρτισμὸν τῆς Ἐπετηρίδος ταύτης, μάλιστα κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχὴν, τὴν ὁποίαν γενικῶς χαρακτηρίζει εἰς πάντα τομεᾶ τῆς ζωῆς μας ἡ καταπάτησις κάθε ἱεραρχικῆς τάξεως καὶ ἡ ἄλλειψις σεβασμοῦ πρὸς τὰς πραγματικὰς ἀξίας. Θὰ εἶμαι εὐτυχῆς, ἐὰν αἱ ὀλίγοι αὗται σκέψεις, τὰς ὁποίας συνεπτυγμένως διετύπωσα εἰς τὸ παρὸν ἄρθρον, δώσουν ἀφορμὴν πρὸς μελέτην τοῦ σοβαροῦ τούτου, κατὰ τὴν γνώμη μου, καὶ τὸσον σπουδαίου διὰ τὴν Ἐκκλησίαν ζητήματος.

B. ΒΕΛΛΑΣ

Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου
Γεν. Διευθυντὴς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας

Υγιὴς συνείδησις εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία κρίνει τὰς πράξεις ὅπως ὁ Θεὸς τὰς κρίνει.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ πατρὸς, καὶ ὅταν ἀκόμη εἶνε πλημμυρισμένοι εἰς τὰ δάκρυα, δὲν ἀπατῶνται.

Αἱ σιωπαὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐνέχουν τὸσον βαρεῖαν μαγνητικὴν εὐλωττίαν, ὥστε ἔχουν τὴν δύναμιν νὰ κάμνουν τοὺς δικαστὰς τοῦ ἔξω φρενῶν.

Ὅσπερ τὰ πάντα καταρχὰς πειρᾶσθαι λέγειν ἀπειρόκαλον, οὕτω καὶ τὸ μηδὲν λέγειν ἀφίλόκαλον. (Φῶτιος)

Η ΚΟΙΝΟΚΤΗΜΟΣΥΝΗ ΚΑΙ Η ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Πολλὰ πολλάκις διδασκαλία πλάνης ἐδιδάχθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων, διότι ὁ ἄνθρωπος «ἐφ' ὅσον ἐρευνᾷ πλανᾶται», καὶ δὴ, ὅταν ἐρευνᾷ μακρὰν τοῦ Θεοῦ «τῶν γνώσεων» καὶ τῆς ἀληθείας. Μία δὲ τῶν φοβερωτάτων πλανῶν εἶνε ἡ κοινοκτημοσύνη, ὁ Μαρξισμὸς, ὅστις διδάσκεται καὶ διαδίδεται μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Περὶ ταύτης θ' ἀσχοληθῶμεν ἐνταῦθα καὶ περὶ τοῦ τί δύναται νὰ προσφέρῃ ἡ χριστιανικὴ θρησκεία.

Πανταχοῦ ὑπάρχει ἀνισότης. Ὑπάρχει ἀνισότης ἐν τῷ ὕλικῳ κόσμῳ, ὡς ἐν τῷ πνευματικῷ καὶ ἠθικῷ. Οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶνε πάντες ἴσοι πρὸς ἀλλήλους ὡς πρὸς τὰς σωματικὰς καὶ πνευματικὰς δυνάμεις. Οὕτω οἱ ἄνθρωποι διαφέρουν ἀλλήλων καὶ ἄλλος ἄλλο προσόντα καὶ τάλαντα ἔχει. Ὁ μὲν ἔλαβε καὶ ἔχει δέκα τάλαντα, ἄλλος πέντε καὶ ἄλλος ἓν. Ὁ μὲν ἔχει εὐφύιαν περισσοτέραν καὶ φιλοπονίαν ὁ δὲ ὀλιγωτέραν. Ἐπειτα δὲ διάφοροι εἶνε αἱ κλίσεις καὶ ἰκανότητες ἐκάστου πρὸς διαφόρους ἐργασίας. Οὕτω φυσικῶς ὑπάρχει ἀνισότης μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων καὶ κατ' ἀκολουθίαν καὶ τῶν ἀγαθῶν τῆς γῆς. Ἡ διάφορος ἀπόκτησις τῶν ἀγαθῶν τοῦ κόσμου φέρει καὶ τὴν εὐγενῆ ἀμίλλαν πρὸς τὴν ἐργασίαν καὶ οὕτω ἀναπτύσσονται αἱ κοινωνίαι καὶ τὰ ἔθνη.

Κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῆς βιομηχανίας, ἥτις εἶνε εἰς τὰς χεῖρας ὀλίγων, ἡ ἀνισότης ἐγένετο, εἴπερ ποτέ, μεγαλειτέρα. Ὑπάρχουν δηλ. ἀφ' ἑνὸς πολὺ πλούσιοι καὶ ἀφ' ἑτέρου πτωχοὶ ἐργάται ἢ καὶ ἄλλοι στερούμενοι τῶν πάντων ἕνεκα τῆς ἀνεργίας.

Προσπαθοῦν πολλοὶ νὰ ἄρουν τὴν ἀνισότητα ταύτην τῶν ἀγαθῶν τῆς γῆς μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, ὅτε, λέγουν, θὰ εἶνε οἱ πάντες εὐτυχεῖς. Ἄς ἴδωμεν τί διδάσκει ἡ χριστιανικὴ θρησκεία περὶ τούτου καὶ τί δύναται αὕτη νὰ προσφέρῃ εἰς τὰ πλήθη τῶν ἀνθρώπων πρὸς λύσιν τοῦ κοινωνικοῦ τούτου ζητήματος.

Ἡ χριστιανικὴ θρησκεία εἶνε τὸ μόνον φάρμακον τῆς εὐτυχίας τῶν ἀνθρώπων. Εἶνε δὲ ἀναντίρρητον, ὅτι ὅπου αἱ διδασκαλίαι αὐτῆς κατενοήθησαν καὶ ἐφηρομόσθησαν, ἐκεῖ παρήγαγον ὅ,τι ἀγαθόν, μέγα καὶ θαυμαστὸν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ Χριστιανισμὸς ἐδίδαξε καὶ ἐφήρμοσε τὴν ἐκουσίαν κοινοκτημοσύνην τῶν ἀγαθῶν. Οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ εἶχον τ' ἀγαθὰ τῶν κοινά. «Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία, καὶ οὐδὲ εἰς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά». Ἐν τῇ πρώτῃ Χριστιανικῇ Ἐκκλησίᾳ οὐδεὶς ἐστερεῖτο τῶν ἀγαθῶν τοῦ κόσμου, οὐδεὶς ὑπῆρχεν ἐνδεῆς. «Οὐδὲ γὰρ ἐνδεῆς ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς ὅσοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν ππρασκομένων καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν Ἀποστόλων διεδίδετο δὲ ἐκάστῳ καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχεν». Ἡ κοινοκτημοσύνη αὕτη εἶνε ὄντως θαυμα-

σία και διδακτική. Οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ ἐμορφώθησαν πνευματικῶς ἡγιασθήσαν και ἀπέβλεπον εἰς τὴν οὐράνιον Βασιλείαν. Οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ ἦσαν ὄντως ἀδελφοὶ ἐν Χριστῷ. Τ' ἀγαθὰ τῆς γῆς ἐγένοντο ἐκουσίως κοινά. Ἐκαστος δὲ ἐλάμβανε ὅχι ὅ,τι ἠθέλεν, ἀλλ' ὅ,τι ἐπῆρκει διὰ τὰς ἀνάγκας του. Οἱ διαχειρισταὶ ἦσαν ἀνώτεροι πάσης ὑπονοίας και ὁ τρόπος τῆς διανομῆς ἀληθὲς ὑπόδειγμα δικαιοσύνης και κοινωτικῆς ἀγάπης.

Ἡ τοιαύτη ἐκουσία χριστιανικὴ κοινωτικὴ ἀγάπη δὲν διετηρήθη ἐπὶ πολὺν χρόνον. Ὁ Ἀνανίας και ἡ γυνὴ αὐτοῦ Σαπφείρα εἶχον τὴν ἀξίωσιν νὰ προνοῆ ἢ κοινότης περὶ τῶν ἀναγκῶν των, χωρὶς αὐτοὶ νὰ προσφέρουν τὰ ἴδια εἰς τὸ κοινόν. Ἐπειτα ἐπῆλθεν ὁ γογγυσμὸς τῶν ἐλληνιστῶν Ἰουδαίων, οἵτινες ἠγανάκτων, διότι παρημελοῦντο ἐν τῇ καθημερινῇ διανομῇ αἱ χῆραι αὐτῶν. Κατόπιν προεκήθη διωγμὸς εἰς τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις Ἐκκλησίαν, καθ' ἣν οἱ χριστιανοὶ ἀνεχώρησαν ἐξ Ἱεροσολύμων. Ἐκ τούτων ἡ κοινωτικὴ ἀγάπη ἐπαθεν ἀνεπανόρθωτον βλάβην.

Ἦντο φανερόν ὅτι, ἐὰν ἐπεγείρει τις σήμερον τὴν ἴσην διανομὴν τῶν ἀγαθῶν, ἢ ἀνισότης τῶν κοινωτικῶν καταστάσεων θ' ἀνεφαίνετο τὴν ἐπιούσαν. Διὰ τὴν ἀνισότητα αἱ ἀνισότητες, πρέπει ν' ἀρθοῦν τὰ αἴτια τούτων, ἀλλὰ ταῦτα, ἔμμονα και διαρκῆ, ἦκιστα δύναται ν' ἀρθοῦν, διότι οἱ ἄνθρωποι φέρουν φύσιν ἀνισότητα, ὡς εἴπομεν, χαρίσματα και προσόντα. Ἐπομένως δὲν δύναται τις ν' ἀρῇ τὴν διάκρισιν τοῦ πλουσίου και πτωχοῦ. Αὕτη ὑφίσταται διὰ παντός, ὅσον και ἂν ζητῶμεν τὴν μηδένισιν αὐτῆς. Ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶνε μηχανή, ἀναγκάτως δρωσα. Ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἐλεύθερος και ἔχει τὰ στοιχεῖα τῆς ἀναπτύξεως και προόδου, παλαιῶν κατὰ τῆς φύσεως. Ἐνῶ τὸ ζῶον εἶνε στάσιμον, ὁ ἄνθρωπος προοδεύει, ἀγωνιζόμενος και παλαιῶν κατὰ τῶν σωματικῶν ἀναγκῶν. «Και ἂν ἡ κτίσις ἅπασα μὲ φονεύσῃ, ἐγὼ εἰμι ἀνώτερος τῆς κτίσεως, λέγει ὁ Πασχάλ, διότι ἐγὼ γνωρίζω ὅτι ἀποθνήσκω, ἢ δὲ κτίσις τὸ ἀγνοεῖ».

Ἄς ἐξετάσωμεν ἐὰν ὁ Χριστιανισμὸς δύναται νὰ ἐνεργῇ εὐεργετικῶς και ἐπωφελῶς ἐπὶ τῶν δύο τούτων ἀνίσων τάξεων τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες οὐδέποτε θὰ παύσουν ζῶντες ἐν ἀνισότητι.

Ἐν πρώτοις ὁ Χριστιανισμὸς διδάσκει, ὅτι πάντες οἱ ἄνθρωποι, ἄρα και πλούσιοι και πτωχοί, εἶνε μέλη τοῦ αὐτοῦ σώματος. Οἱ ἄνθρωποι πάντες ἐγεννήθησαν «ἐξ ἑνὸς αἵματος» και ἔχουν ἓνα και μόνον Σωτῆρα, κατελθόντα ἐξ οὐρανῶν πρὸς σωτηρίαν τῶν πτωχῶν, ὡς και τῶν πλουσίων. Ἡ Ἁγία Γραφή παριστᾷ τὴν ὅλην ἀνθρωπότητα ὡς ἓνα ὄργανισμὸν, τοῦ ὁποίου πάντες εἴμεθα μέλη, ἐργαζόμενοι ἰδίᾳ ἕκαστος ὑπὲρ τοῦ ὅλου.

Ὁ Κύριος ἐδημιούργησε τὸν πλούσιον και τὸν πτωχὸν και οὕτε ὁ πλούσιος δύναται νὰ ὑπάρξῃ χωρὶς τοῦ πτωχοῦ, οὔτε ὁ πτωχὸς χωρὶς τοῦ πλουσίου. «Πλούσιοι και πτωχοὶ συνήνησαν ἀλλήλοις, ἀμφοτέρους δὲ ὁ Κύριος ἐποίησεν» (Παροιμ. κβ' 2). Αἱ κοινωνικαὶ ἄρα διαφοραὶ «θὰ ὑφίστανται, ὡς λέγει τις σοφός, ἐφ' ὅσον θὰ ὑφίστανται ὄρη και κοιλά-

δες, πλάτανοι και θάμνοι, κάμηλοι και μύρμηκες, ὠκεανοὶ και ρύακες. Οὕτως ἀνεκάθεν ἐπλάσθη ὁ κόσμος και οὕτως θὰ μείνῃ».

Ἐὰν δὲ οἱ πλούσιοι και πτωχοὶ ὀφείλουσαν νὰ θεωρῶνται μέρος τοῦ αὐτοῦ σώματος, κατ' ἀνάγκην πρέπει νὰ ὑπάρξῃ ἀμοιβαία συμπάθεια. Ἐπῆλθε θλίψις ἢ δυστύχημα εἰς ἓν μέλος ἢ μίαν μερίδα τῆς κοινωσίας; Ὁ Χριστιανισμὸς ἀπαιτεῖ παρὰ τῶν λοιπῶν μελῶν νὰ γίνων καλοὶ Σαμαρεῖται. Ἡ δὲ συμπάθεια και βοήθεια αὕτη δὲν εἶνε ἀπλῆ τις χάρις, ἀλλ' ὑπερτατον καθῆκον. Οἱ δὲ μὴ ἐκπληροῦντες τὸ καθῆκον τοῦτο, δὲν εἶναι ἀληθεῖς και γνήσιοι χριστιανοὶ και μαθηταὶ τοῦ Κυρίου. Τιμωροῦνται ὑπὸ τῆς θείας Δικαιοσύνης και ἐπὶ τῆς γῆς και ἐν τῇ καθολικῇ κρίσει. Ὅταν ἐφαρμοσθοῦν αἱ διδασκαλίαι αὐταὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν ταῖς κοινωνίαις, δὲν θὰ ὑπάρχουν παράπονα, ἀντεγκλήσεις και ἀνταγωνισμοὶ ἐν ταῖς ἐργασίαις και τῇ ἰδιοκτησίᾳ.

Ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία δίδει σπουδαίας συμβουλὰς εἰς τοὺς πλουσίους. Ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία ἀποδεικνύει σαφῶς τὸν ἐκ τοῦ πλούτου κίνδυνον, ἐὰν οἱ κάτοχοί του δὲν κάμνουν καλὴν χρῆσιν αὐτοῦ, και ὑποδεικνύει πόσον δύσκολον και ἀσυμβίβαστον εἶνε ν' ἀναθέτουν τὰς ἐλπίδας των και τὴν πεποίθησίν των εἰς τὸν πλοῦτον. Τὴν πλεονεξίαν και τὴν φιλαργυρίαν θεωρεῖ εἰδωλολατρειάν και τὴν καταλογίζει μετὰ τῶν μεγαλειτέρων ἀμαρτημάτων. Ναὶ ἡ ἀπληστία γεννᾷ τὰ μέγιστα κακὰ ἐν ταῖς κοινωνίαις. Πόσα κακὰ προέρχονται ἐκ τῆς πλεονεξίας τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες θεωροῦν ὡς ἰδεώδες νὰ τρυφοῦν εἰς τὰς ἡδονὰς και ν' ἀδιαφοροῦν, σκληροὶ ὄντες πρὸς τοὺς Λαζάρους τῶν κοινωτικῶν! Λησμονοῦν, ὅτι εἶνε οἰκονόμοι τῶν ἀγαθῶν των. Λησμονοῦν, ὅτι θὰ δώσουν λόγον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν χρῆσιν αὐτῶν.

Ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία εἶνε κατ' ἐξοχὴν ἡ θρησκεία τῶν πτωχῶν. Ὁ Κύριος, ὁ ἰδρυτὴς αὐτῆς, «πλούσιος», κατὰ τὸν Ἀπόστολον, «ἐπτώχευσε δι' ἡμᾶς, ἵνα ἡμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσωμεν». Τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἀγάπης και σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων διεδόθη διὰ τῶν πτωχῶν Ἀποστόλων, οἵτινες ἦσαν ἀπλοὶ ἐργάται, ὡς ἦτο και ὁ Κύριος. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἰργάζετο ὡς σκηνοποιὸς και συνετηρεῖτο διὰ τῆς ἐργασίας· ἀπαγορεύει δὲ τὸ ἐσθίειν εἰς τοὺς ὀκνηροὺς και μὴ θέλοντας νὰ ἐργάζωνται. Πάντες πρέπει νὰ ἐργάζωνται και οἱ πτωχοὶ και οἱ πλούσιοι.

Μετὰ τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τὴν ἐργασίαν ὁ Χριστιανισμὸς διδάσκει και τὴν οἰκονομίαν, ἣτις εἶνε λίαν ὀφείλιμος εἰς πάντα ἄνθρωπον. Ὅτε ὁ Κύριος ἔθρηνε διὰ θαύματος χιλιάδας πεινῶντων, ἀφ' οὗ ἐχορτάσθησαν τὰ πλήθη, διέταξε τοὺς μαθητάς Του νὰ συλλέξουν τὰ περισσεύματα, διὰ νὰ μὴ χαθῇ τὸ ἐλάχιστον. Ἡ σπατάλη, ἄσκοπος κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀφθονίας, ἐπιφέρει τὴν δυστυχίαν εἰς τὰς ἡμέρας τῆς ἀφορίας και ἀνεχείας. Χωρὶς τῆς ἐργασίας, τῆς οἰκονομίας, τῆς λιτότητος και τῆς ὀλιγαρκείας, ἂς μὴ νομίση τις, ὅτι δύναται νὰ ἴδῃ καλὰς ἡμέρας. Πόσα χρήματα δαπανῶνται ἄσκοπος! Πόσα ἑκατομμύρια σκορπίζονται εἰς τὰ καλλυντικὰ τῶν γυναικῶν, τὰ

ΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1845 ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΠΕΡΙ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΑΥΤΗΣ

Αί, ἐν Ἑλλάδι, ὑφιστάμεναι Ἐπισκοπαὶ ὄλιγον πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 ἀνήρχοντο εἰς τεσσαράκοντα ὄκτω, μὲ ἰσαρίθμους ποιμενάρχας, τὴν ἀναφορὰν αὐτῶν ἔχοντας πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ὑπὸ τὴν πνευματικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὁποίου καὶ ὑπήγοντο. Διαρκοῦντος τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἐκείνου ἀγῶνος ἀρκετοὶ τῶν, ἐν αὐτῇ, Ἐπισκόπων ἀπῆλθον τοῦ κόσμου τούτου, οἱ δ' ἐξ αὐτῶν ἑναπομείναντες ἦσαν εἴκοσι δύο.

Ἐκ παραλλήλου ὅμως, εἰς τό, μετὰ ταῦτα, ἐλεύθερον Ἑλληνικὸν Κράτος κατέφυγον καὶ πολλοὶ ἄλλοι Ἀρχιερεῖς, ἐκ τοῦ ὑποδούλου Ἑλληνισμοῦ ἐλθόντες, καὶ κατ' ἀκολουθίαν, ἐν ἔτει 1833, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ μὴ τοιούτων ἀνήρχετο εἰς τεσσαράκοντα τρεῖς.

ὁποῖα ἠδύναντο νὰ χρησιμοποιηθοῦν εἰς ἔργα χρησιμα καὶ παραγωγικά!

Ὁ Ἀριστοτέλης, ὁμιλῶν περὶ κοινοκτημοσύνης, παρατηρεῖ ὅτι τὰ κακά, διὰ τὰ ὁποῖα παραπονοῦνται οἱ ἄνθρωποι, εἶνε ἐν τῇ διαφθορᾷ τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἢ ἐν τῇ ἀνισότητι τῶν ἀγαθῶν τῆς γῆς. Τοῦτ' αὐτὸ διδάσκει καὶ ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία, ἥτις δέχεται τὴν ἰσότητά οὐχὶ εἰς τὰ ἀγαθὰ, ἀλλ' ἐν τῇ ἠθικῇ ἀνυψώσει ἐξ ἴσου πάντων τῶν ἀνθρώπων. «Ὁ Παράδεισος, λέγει ὁ σοφὸς κληρικὸς Κων. Καλλίνικος, δὲν φυτρώνει εἰς τὴν γῆν, ἀλλ' εἰς ἤρεμον συνείδησιν, ἡ ὁποία διανοίγει τὸν δρόμον εἰς τοὺς οὐρανούς». Καὶ ὁ πλούσιος πολλάκις βασανίζεται ἐκ τῆς δίψης τοῦ πλοῦτου καὶ τῆς ἀπληστίας. Ὅταν δέ, ἔνεκα τῆς τρυφῆς ἢ ἄλλης αἰτίας, ἀσθενήσῃ ἀσθενεῖαν σοβαράν, ποῦ δύναται νὰ εὕρῃ παρηγορίαν; εἰς τ' ἀγαθὰ τῆς γῆς; εἰς τὰ πλούτη; ἀλλ' αὐτὰ δὲν φέρουν τὴν εὐτυχίαν καὶ τὴν σωτηρίαν.

Μόνον ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία παρηγορεῖ καὶ ἐνισχύει, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι καὶ προσδοκίᾳ νέας αἰωνίου ζωῆς, ἐξ ἧς φυγαδεύεται ὁ πόνος καὶ ἡ ὀδύνη. Αὐτὴ ἡ αἰώνιος ζωὴ ἔχει τὴν ἀληθῆ εὐτυχίαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

Ὁ Κομμουνισμὸς ἀποβάλλει τὴν ἐλπίδα ταύτην, διότι δὲν ἔχει θρησκείαν· δὲν ἔχει Θεόν· δὲν ἔχει ἠθική· δὲν ἔχει πνευματικόν τι ἰδεώδες. Ζητεῖ τὴν ὕλην καὶ καταστρέφει τὴν ψυχὴν.

Ὁ Κομμουνισμὸς, λέγει ὁ πολιτικοφιλόσοφος Βάλφουρ, ἀπεδείχθη ἱκανώτατος εἰς τὸ νὰ κάμνῃ τοὺς πλουσίους πτωχοὺς, ὄχι ὅμως εἰς τὸ νὰ μετατρέψῃ τοὺς πτωχοὺς εἰς πλουσίους, προσθέτομεν δὲ καὶ ἡμεῖς, ὅτι εἶνε ἱκανὸς νὰ καθιστᾷ τοὺς ἀνθρώπους δυστυχεῖς.

Ἡ Εὐαγγελικὴ κοινοκτημοσύνη ἔγκειται ἐν τῇ διαχύσει καὶ ἀποδοχῇ πνεύματος χριστιανικοῦ, ἐν τῇ πίστῃ καὶ ἀνυποκρίτῳ ἐφαρμογῇ τῶν Εὐαγγελικῶν ἀρχῶν.

† Ὁ Μεσσηνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (†)

Ἡ ἀποκατάστασις, εἰς παροικίας, τῶν Ἀρχιερέων τούτων ἀπησχόλησεν ἐμπεριστατωμένως τοὺς τε ἐκκλησιαστικούς καὶ πολιτικούς, τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, κύκλους, ἀχθέντας εἰς τὴν ἀπόφασιν, ὅπως προβάσιν εἰς προσωρινήν, τοῦ ζητήματος τούτου, λύσιν, διὰ τῆς τοποθετήσεως αὐτῶν εἰς ἐπισκοπὰς. Τούτου ἐνεκεν διὰ τοῦ ἀπὸ 20 Νοεμβρίου (2 Δεκεμβρίου) 1833 Β. Δ. (1) αἱ, ἐν Ἑλλάδι ὑπάρχουσαι τεσσαράκοντα ὄκτω Ἐπισκοπαὶ διηρέθησαν εἰς μονίμους καὶ προσωρινάς, ἵνα δι' ἐτέρου τοιοῦτου, ὑφ' ἡμερομηνίαν 21 Νοεμβρίου (3 Δεκεμβρίου) κατασταθῶσιν οἱ, δι' αὐτάς, προσδιορισθέντες ποιμενάρχαι.

Ἀνεξαργητῶς ὅμως τῶν γενομένων, κατὰ τὸν διορισμὸν τούτων, ἀδικιών, ἡ οὕτως δοθεῖσα λύσις, οὐ μόνον δὲν ἐπέφερε τὰ προσδοκώμενα ἀποτελέσματα, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας ἐπεδείνωσε τὴν ὑφισταμένην ἐκκλησιαστικὴν ἀνωμαλίαν, ὥστε κατ' ἐπανάληψιν ἐπεξητήθη ἡ διόρθωσις ταύτης. Δι' ὃ καὶ κατὰ χρονικὰ διαστήματα ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀνέθετεν εἰς ἐπιτροπὰς τὴν ἐκπόνησιν σχεδίων νόμων ἐπὶ τῷ τέλει τῆς, βάσει τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ τῆς παραδόσεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, διοικήσεως Αὐτῆς.

Μία δὲ τούτων εἶναι καὶ ἡ, ἐν ἔτει 1845, συσταθεῖσα τιαύτη, ἥτις ἀποτελεσεθεῖσα ἐκ τῶν Κυνοουρίας Διονυσίου, Κυκλάδων Δανιήλ, Εὐβοίας Νεοφύτου, Πρ. Ἡλείας Ἰωνᾶ, Ἀρχιμ. Μισαήλ Ἀποστολίδου, Νεοφύτου Δούκα, Νεοφύτου Βάμβα καὶ Θεοφάνους Σιατιστιέως ἐξεπόνησε τὰ παρὰ πόδας σχέδια Νόμων «Περὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς διοικήσεως αὐτῆν Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῶν ταύτης καθηκόντων» καὶ «Περὶ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἐπισκόπων καὶ περὶ τῶν Ἐπισκόπων, πρὸς δὲ καὶ περὶ τῶν μέσων τῶν ἀπαιτουμένων εἰς τὴν συντήρησιν τῶν Ἐπισκόπων»· οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι καὶ ταῦτα ἔσχον τὴν αὐτὴν, ἢ καὶ ἄλλα παρόμοια, τύχην, παρὰ τὴν ἔγκρισιν αὐτῶν ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ταῦτα ἔχουσιν ὡς ἑξῆς.

Α'.

«Περὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς διοικήσεως αὐτῆν Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῶν ταύτης καθηκόντων».

Ἄρθρον Α'.

Ἡ ἐν τῷ Βασιλείῳ τῆς Ἑλλάδος Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, μέλος οὖσα τῆς Μιᾶς, Ἀγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ὁρθοδόξου πληρώματος, συνίσταται μὲν ἐκ πάντων τῶν κατοίκων τοῦ Βασιλείου, τῶν εἰς Χριστὸν πιστευόντων καὶ ὁμολογούντων τὸ ἱερὸν τῆς πίστεως Σύμβολον, καὶ πρεσβευόντων πανθ' ὅσα πρεσβυεῖ ἡ ἁγία τοῦ Χριστοῦ Ὁρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία.

Διοικεῖται δὲ πνευματικῶς ὑπὸ κανονικῶν ἐπισκόπων κατὰ τοὺς ἱεροὺς θεσμούς καὶ τὰς διατάξεις αὐτῆς.

1. Ἐφημερὶς τῆς Κυβερνήσεως ἔτ. 1833 ἀριθ. φύλ. 38. σ. 285 κ.ε. Β. Ἀτέση: Ἐπίτομος Ἐπισκοπικὴ Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ 1833 μέχρι σήμερον. Ἐν Ἀθήναις 1948 Τ. Α. σ. 2. Δ. Ματαράγκα: Δίκαιον Ἐκκλησίας-Πολιτείας Ἑλλάδος. Ἀθήναι 1937 Τ. Α' σ. 66—69.

"Αρθρον Β'.

'Ανωτάτη ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἐκκλησιαστικῇ ἀρχῇ ὑπάρχει Σύνοδος, φέρουσα τὸ ὄνομα «Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος». Καθεδρεύει δὲ διαρκῶς ἐν τῇ Καθέδρᾳ τοῦ Βασιλείου καὶ ἔχει σφραγίδα ἰδίαν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας ὑπάρχει ἐγκεχαραγμένον τὸ σημεῖον τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ, κύκλῳ δὲ τούτου τὰ γράμματα «Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος».

"Αρθρον Γ'.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος σύγκεται ἐκ τριῶν Ἀρχιερέων ἐχόντων ἐπίσκοπας, ὧν εἷς Πρόεδρος καὶ δύο Σύεδροι· ἔχει δὲ καὶ δύο συμπληρωματικούς ἐξ ἀρχιερέων καὶ τούτους λαμβανομένους, τῶν ἐχόντων ἐπίσκοπας, οἵτινες ἀναπληροῦσι τὴν ἀπουσίαν τῶν τακτικῶν συνέδρων. Τὸν δὲ πρόεδρον ἀπόντα ἀναπληροῦ ὁ εἷς τὰς συνεδριάσεις ἀμέσως μετ' αὐτὸν προκαθήμενος τῶν συνέδρων.

"Αρθρον Δ'.

Πρόεδρος τῆς Ἱεράς Συνόδου θέλει εἶσθαι ἀείποτε ὁ τῆς πρωτεύουσας τοῦ Βασιλείου ἐπίσκοπος· ἡ δὲ τῶν Συνέδρων καὶ τῶν συμπληρωματικῶν ἀλλαγὴ γίνεται κατὰ τριετιαν, προσκαλοῦμένων ἐκ τῶν ἐπισκοπῶν αὐτῶν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὰ πρεσβεῖα τῆς ἀρχιερωσύνης αὐτῶν.

"Αρθρον Ε'.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος συσκέπτεται περὶ πάσης ὑποθέσεως, ἀναγομένης εἰς τὴν ἀρμοδιότητά της, καὶ ἀποφασίζει βάσιν ἔχουσα τὰς ἱερούς ὅρους καὶ κανόνας καὶ τὰς ἱεράς τῆς Ἐκκλησίας παραδόσεις, καὶ αἱ περὶ τούτων ἀποφάσεις αὐτῆς ὑπογράφονται παρ' ὅλων τοῦ τε Προέδρου καὶ τῶν Συνέδρων· ὅσα δὲ οὔτε ὑπὸ τῶν ἱερῶν ὄρων ὀρίζονται, οὔτε εἰς τοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱεράς τῆς Ἐκκλησίας παραδόσεις ἀντιβαίνουν, περὶ τούτων ἀποφασίζει κατὰ πλειονοψηφίαν, καὶ ὁ μειονοψηφῶν, ὡς πρὸς τὰ κατὰ πλειονοψηφίαν περὶ τούτων ἀποφασίζόμενα ὑπογράφει μὲν, δύναται δὲ νὰ καταχωρῇ, ἂν θέλῃ, εἰς τὰ πρακτικά τῶν Συνεδριάσεων τοὺς λόγους τῆς διαφόρου γνώμης του.

"Αρθρον ΣΤ'.

Ὁ Πρόεδρος, οἱ Σύεδροι καὶ οἱ συμπαραπληρωματικοὶ τῆς Ἱεράς Συνόδου, ἔαν ποτε περιπέσωσιν, ὡς ἐκ τῆς συνοδικῆς αὐτῶν θέσεως εἰς παράβασιν ἐκκλησιαστικοῦ τινος θεσμοῦ, ἀποκαθίστανται ὑπεύθυνοι ἐνώπιον τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἡ Κυβέρνησις συγκαλεῖ τοὺς κανονικοὺς ἐπισκόπους τοῦ Βασιλείου εἰς ἀνάκρισιν καὶ ἐξελεγεῖν τῆς παραβάσεως αὐτῶν κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικούς κανόνας· ἔαν δὲ ἡ παράβασις αὐτῶν ἦναι περὶ Συνοδικὰ καθήκοντα, σχέσιν ἔχοντα μόνον πρὸς τὸ πολιτικόν, τότε τὰ περὶ τούτων ἐναπόκεινται εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

"Αρθρον Ζ'.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἔχει Γραμματέα κληρικὸν καὶ δύο ἡ, κατὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας, τρεῖς Γραφεῖς κληρικούς καὶ τούτους ὄντας καὶ ἕνα κλήτορα,

ἐκλεγομένους ἅπαντας ὑπὸ τῆς ἰδίας Συνόδου καὶ ἐπικυρουμένους ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ Γραμματεὺς διευθύνει τὰ τοῦ Γραφείου· ἐισηγεῖται τὰς ὑποθέσεις ἐνώπιον τῶν Συνέδρων συνεδριάζοντων· κρατεῖ τὸ πρωτόκολλον τῶν Συνεδριάσεων· δὲν ἔχει δὲ οὔτε ψῆφον καὶ οὔτε μέρος λαμβάνει εἰς τὰς συζητήσεις, εἰ μὴ ὁσάκις ζητηθῇ εἰς τοῦτο.

Τῶν δὲ Γραφείων τὰς ἐργασίας προσδιορίζει ἐκάστοτε ἡ Σύνοδος.

"Αρθρον Η'.

Ὁ Πρόεδρος καὶ τὰ λοιπὰ τῆς Ἱεράς Συνόδου μέλη, παρουσιαζόμενοι ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως προσφωνοῦσι τὴν ἑξῆς προσφώνησιν.

Μεγαλειότατε Βασιλεῦ!

«Πιστοὶ διατελοῦντες ἀείποτε εἰς τοὺς θεσμούς τοῦ Συνταγματικοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ εἰς τὸν Βασιλικὸν θρόνον σου, θέλομεν καταβάλλει καὶ τοῦ λοιποῦ πᾶσαν σπουδὴν σὺν πάσῃ δυνάμει, ἵνα ἐκπληρωθῶμεν τῇ θείᾳ χάριτι τὰ καθήκοντα ἡμῶν εἰς τὴν τῆς Ἐκκλησίας διοίκησιν κατὰ τὰς ἱεράς αὐτῆς διατάξεις ὑπὸ τὴν Βασιλικὴν προστασίαν Σου.

Ἐπικαλούμεθα δὲ τὴν ἑξ ὕψους θείαν ἀντίληψιν, ἵνα διαφυλάτῃ τὴν ὑμετέραν Μεγαλειότητα ὑγιαίνουσαν ἐν μακρότῃ ἡμερῶν καὶ διατηρῇ τὴν Βασιλείαν σου ἀδιάσειστον, εὐδαιμονοῦσαν, αὐξάνουσαν καὶ κρατυνομένην εἰς αἰῶνας αἰῶνων».

Ἡ μὲν τοιαύτη προσφώνησις τοῦ τε Προέδρου καὶ τῶν μελῶν τῆς Ἱεράς Συνόδου, ἔγγραφως καὶ ὑπογεγραμμένη παρ' αὐτῶν διατηρεῖται εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἡ δὲ τοῦ Γραμματέως, τῶν Γραφείων καὶ τοῦ κλήτορος ὑπόσχεσις εἰς τὸ τῆς Συνόδου.

"Αρθρον Θ'.

Τὰ καθήκοντα τῆς Ἱεράς Συνόδου διαιροῦνται εἰς ἐσωτερικά καὶ ἐξωτερικά· καὶ εἰς μὲν τὰ ἐσωτερικά ἡ κοσμικὴ ἐξουσία δὲν ἐπεμβαίνει διόλου, τὰ δὲ ἐξωτερικά, ὡς ἔχοντα σχέσιν τινὰ πρὸς τὴν ἐπικράτειαν καὶ τὸ συμφέρον τῶν κατοίκων, ταῦτα δὲν ἐνεργοῦνται, εἰμὴ μετὰ τὴν ἰδιαιτέραν συγκατάθεσιν καὶ σύμπραξιν τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας.

"Αρθρον Ι'.

Εἰς τὰ ἐσωτερικά τῆς Ἐκκλησίας ἀνάγονται κατὰ τοὺς εἰς τὰ ἄρθρα Α' Β' καὶ ΙΖ' τοῦ παρόντος νόμου ἀναφερομένους λεπτομερεστέρους προσδιορισμούς.

α) Ἡ περὶ τῶν Δογμάτων πιστὴ καὶ ὀρθὴ διδασκαλία.

β) Διατάξεις περὶ τῆς θείας λατρείας κατὰ τὰ ἀνέκαθεν τῇ Ἐκκλησίᾳ κανονισμένα.

γ) Ἡ ἐκτέλεσις τῶν καθηκόντων ἐκάστης τάξεως τοῦ κλήρου.

δ) Ἡ θερησκευτικὴ διδασκαλία τοῦ λαοῦ καὶ ἡ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις καὶ ἡ ἐν τοῖς σχολείοις καὶ ὀρηθήποτε γινομένη.

ε) Ἡ ἐκκλησιαστικὴ πειθαρχία (La discipline de l'Église).

στ) Ἡ δοκιμασία τῶν προσερχομένων εἰς χειροτονίαν κληρικῶν.

ζ) 'Η καθιέρωσις τῶν ἱερῶν ναῶν.

η) 'Η δικαιοδοσία εἰς τὰ ὅλως ἐκκλησιαστικά ἀντικείμενα π. χ. εἰς τὰ τῆς συνειδήσεως (ὅταν ταῦτα φανερούμενα εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἔργου ἀντιβαίνουσιν εἰς τοὺς ὅρους καὶ εἰς τὰς διατάξεις τῆς 'Εκκλησίας) καὶ εἰς τὸ τῆς ἐκτελέσεως τῶν θρησκευτικῶν καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν χρεῶν, κατὰ τὰ δόγματα, τὰ δογματικά βιβλία καὶ τὸν ἐπὶ τούτων τεθεμελιωμένον κανονισμόν τῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας.

'Αρθρον ΙΑ'.

'Η 'Ιερά Σύνοδος ἐπαγρυπνεῖ εἰς τὴν ἀκριβῆ διατήρησιν τῶν παρὰ τῆς 'Ορθοδόξου 'Ανατολικῆς 'Εκκλησίας πρεσβευομένων θείων δογμάτων καὶ τῶν ἱερῶν θεσμῶν καὶ παραδόσεων καὶ ἰδιαίτερος εἰς τὸ περιεχόμενον τῶν εἴτε ἕξωθεν τοῦ Βασιλείου εἰσαγομένων, εἴτε ἐν αὐτῷ δημοσιευομένων καὶ περὶ θρησκευτικῶν ἀντικειμένων πραγματευομένων βιβλίων.

Καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει, ὅταν πληροφορηθῇ θετικῶς, ὅτι ὁποιοσδήποτε ἄνθρωπος ἐπιχειρεῖ νὰ ταράξῃ τὴν 'Εκκλησίαν τοῦ Βασιλείου δι' ἑτεροδιδασκαλίας προφορικῶς ἢ γραπτῶς, διὰ προσηλυτισμοῦ ἢ κατ' ἄλλον τινὰ τρόπον, ἢ Σύνοδος ζητεῖ τὴν παῦσιν τοῦ κακοῦ διὰ τῆς κοσμικῆς ἀρχῆς, καὶ τῇ εἰδήσει αὐτῆς ἐκδίδει συμβουλευτικά ἔγγραφα εἰς τὸν λαὸν πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐκ τῶν τοιούτων προσγινομένης θρησκευτικῆς βλάβης. 'Εν δὲ τῇ δευτέρῃ περιπτώσει ὁσάκις πληροφορηθῇ περὶ πινάκων, φυλλαδίων ἢ βιβλίων, ἅτινα περιέχουσιν ὑποπτόν τι ἢ ἐναντίον ἢ καθ' οἷονδήποτε τρόπον εἶναι βλαπτικά καθ' ἑαυτὰ ἢ ἐκ τῆς χρήσεώς των, ὡς πρὸς τὰ θεῖα δόγματα, τὰ ἱερά μυστήρια, τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας, τὴν ἱεράν διδασκαλίαν, τὰς ἱεράς παραδόσεις, τὰς ἱεράς τελετάς καὶ τὰ ἔθιμα τῆς 'Ορθοδόξου 'Ανατολικῆς 'Εκκλησίας, ταῦτα μὲν ἀποκηρύττει καὶ συγχρόνως ζητεῖ τὴν σύμπραξιν τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας εἰς ἀπαγόρευσιν τῆς ἐν γένει ἀναγνώσεως καὶ τῆς χρήσεως αὐτῶν ἐν τοῖς σχολείοις· τὸν δὲ συγγραφέα ἢ τὸν κυρίως ἢ τῶν κατ' ἐμπορίαν ἐκδότην αὐτῶν ἢ τὸν Τυπογράφον ἢ τὸν Βιβλιοπώλην ἢ τὸν ὤμοπώλην καταγγέλλει εἰς τὴν κοσμικὴν ἀρχήν, διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι κατ' αὐτῶν τά, παρὰ τῶν πολιτικῶν νόμων, ὀριζόμενα, ἐὰν οὔτοι ἦναι κοσμικοί, κληρικοὶ δὲ ὄντες δικάζονται ὑπὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς.

'Αρθρον ΙΒ'.

'Η 'Ιερά Σύνοδος ἐπαγρυπνεῖ προσέτι περὶ τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ἱερῶν ἀποστολικῶν τε καὶ Συνοδικῶν Κανόνων καὶ τῶν ἱερῶν παραδόσεων καὶ τῶν ἐθίμων τῆς 'Ορθοδόξου 'Ανατολικῆς 'Εκκλησίας, περὶ τὴν θείαν λατρείαν, περὶ τὴν κατὰ τὸ πνευματικὸν μέρος κατάστασιν τῶν εὐαγῶν μοναστηρίων, περὶ τὴν εὐπρέπειαν τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τὴν εὐταξίαν τῶν ἱερῶν τελετῶν. Διατάττει δὲ ὅσα κρίνει συντείνοντα εἰς εὐκοσμίαν τῶν ἐκ τοῦ κλήρου καὶ εἰς βελτίωσιν αὐτῶν καὶ φροντίζει, ὥστε οἱ ἱερωμένοι καὶ μοναχοὶ νὰ διατηρῶσι τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπαγγέλματος των, καὶ νὰ μὴ ἀσκολῶνται ἀπ' ἐναντίας τῶν ἡθῶς ἀπαγορευόντων ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτικῶν θεσμῶν, εἰς πολιτικά πράγματα, μηδὲ νὰ λαμβάνωσι

τὴν παραμικρὰν μετοχὴν εἰς αὐτὰ· καὶ ἐν γένει ὡς ἀνωτάτη ἐκκλησιαστικὴ ἀρχή, ἔχει τὴν ἐφορείαν πάντων τῶν πνευματικῶν τῆς 'Εκκλησίας τοῦ Βασιλείου τῆς 'Ελλάδος.

'Αρθρον ΙΓ'.

'Η ὑπεράτη ἐξουσία τοῦ Κράτους, εἰς ἣν ἀνήκει ἢ κυριαρχικὴ ἐποπτεία ἐφ' ὅλων τῶν ἐντὸς τοῦ Βασιλείου γινομένων πράξεων, συμβεβηκότων καὶ σχέσεων, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ λαμβάνῃ γνώσιν ὁσάκις νομίσῃ τοῦτο ἀναγκαῖον, καὶ νὰ ζητῇ πληροφορίαν περὶ πάσης ὑποθέσεως ἀναγομένης εἰς τὰ καθήκοντα τῆς 'Ιεράς Συνόδου· νὰ διατάττῃ δὲ δι' αὐτῆς εἰς ἐπισήμους περιστάσεις δημοσίους δεήσεις καὶ δοξολογίας καὶ νὰ συγκαλῇ τοὺς ἐπισκόπους τοῦ Κράτους εἰς γενικὰς Συνόδους, αἵτινες θέλουσι διευθετεῖσθαι κατὰ τὰς ἐκκλησιαστικὰς διατυπώσεις, καὶ τῶν ὁποίων αἱ συσκέψεις καὶ ἀποφάσεις θέλουσι γίνεσθαι ἐντὸς τῶν ὑπὸ τῶν ἱερῶν θεσμῶν καὶ παραδόσεων τῆς 'Εκκλησίας ὀριζομένων· ἐφορᾷ δὲ καὶ διατάττει κατὰ τὸ ἔξωτερον τῆς 'Εκκλησίας μέρος εἰς ὅσα δὲν ἀντιβαίνουν εἰς τὰ ἀνεκὰθεν αὐτῆς παραδεδεγμένα.

'Αρθρον ΙΔ'.

Εἰς τὰ ἔξωτερικὰ καθήκοντα τῆς 'Ιεράς Συνόδου ἀνάγονται κυρίως τὰ ἑξῆς.

α) 'Η σύστασις ἢ ὁ περιορισμὸς μοναστικῶν καταστημάτων.

β) 'Ο περιορισμὸς τῶν περὶ τὰς ἐκκλησιαστικὰς τελετάς πομπῶν, παρατάξεων κτλ. καθ' ὅσον αὐταὶ δὲν ἀντιβαίνουν εἰς τὴν παραδεδεγμένην τῆς 'Εκκλησίας τάξιν.

γ) 'Η διαίρεσις τῆς περιφερείας τῶν ἐπισκοπῶν.

δ) Διατάξεις περὶ ἐκπαιδευτικῶν, περιθαλπτικῶν καὶ τιμωρητικῶν καταστημάτων διὰ τοὺς ἐκ τοῦ κλήρου.

ε) 'Υγειονομικαὶ διατάξεις, καθ' ὅσον ἀνάγονται συγχρόνως εἰς ἐκκλησιαστικὰ καταστήματα.

ς) 'Εκτακτοὶ ἐκκλησιαστικαὶ τελεταί, πρὸ πάντων, ὅταν πρόκειται νὰ γίνωσιν αὐταὶ εἰς ἡμέρας ἐργασίμους ἢ ἐκτὸς ἱεροῦ ναοῦ.

ζ) Διατάξεις ἢ ἄλλοι γενικοὶ ὀρισμοὶ περὶ ἔξωτερικῶν ὑποθέσεων, καθ' ὅσον οὔτοι δὲν ἀντιβαίνουν εἰς τοὺς ἀνεκὰθεν ὀρισμοὺς καὶ διατάξεις τῆς 'Εκκλησίας.

Καὶ ἐν μὲν ταῖς περιπτώσεσι ταῖς διαλαμβανομέναις εἰς τοὺς ἀνωτέρω §§§ β', ε' καὶ ς' ἀρκεῖ ἡ ἔγκρισις τοῦ 'Υπουργείου τῶν 'Εκκλησιαστικῶν, ἐν δὲ ταῖς περιπτώσεσι τῶν §§§§ α', γ', δ' καὶ ζ' καὶ ἀκόμη ὅταν τὸ 'Υπουργεῖον τῶν 'Εκκλησιαστικῶν ἀρνεῖται τὴν ἔγκρισιν, ἀπαιτεῖται ἡ συγκατάθεσις τῆς Β. ἐξουσίας.

'Αρθρον ΙΕ'.

Τὰ περὶ χειροτονίας, τῶν μὲν 'Επισκόπων διὰ τὰς ἐν τῷ Βασιλείῳ ἐπισκοπὰς, τῶν δὲ πρεσβυτέρων καὶ διακόνων διὰ τὰς ἐνοριακὰς ἐκκλησίας τοῦ Βασιλείου θέλουσι κανονισθῆ δι' ἰδιαίτερον νόμον.

Πᾶσα δὲ οἰαδήποτε ὡς πρὸς τὰς χειροτονίας πα-

ράβασις τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων τιμωρεῖται δυνάμει αὐτῶν τούτων τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων.

Ἄρθρον ΙΓ'.

Διατάξεις ἀναγόμεναι εἰς τὰ ἐξωτερικά τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καθήκοντα γινόμεναι κατὰ τὰς διατάξεις καὶ τοὺς ἱεροὺς, τῆς Ἐκκλησίας θεσμούς, ὅταν ἀποφασισθῶσι μὲν παρ' αὐτῆς, ἐπικυρωθῶσι δὲ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἔχουσιν ἰσχύον νόμων, καὶ ὡς τοιοῦτοι κοινοποιῶνται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διὰ τῆς ἰδίας αὐτῆς ἐφημερίδος.

Ἄρθρον ΙΖ'.

Εἰς τὰ καθ' αὐτὸ ἐκκλησιαστικά ἀντικείμενα ἢ Ἱερὰ Σύνοδος ἔχει τὴν ὑπεράτην δικαιοδοσίαν ἐφ' ὅλων τῶν ἐκ τοῦ κλήρου καὶ πρὸς αὐτήν, ὡς εἰς ἀνώτατον δικαστήριον ἐκκαλοῦνται αἱ ὑπὸ τῶν ἐπισκόπων ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις δι' ἐκκλησιαστικὰς ὑποθέσεις, τὰς ὁποίας κρίνουσα καὶ ἀνακρίνουσα ἀποφαίνεται ἐπ' αὐτῶν κανονικῶς. Τὴν αὐτὴν δὲ δικαιοδοσίαν ἔχει ἡ Ἱερὰ Σύνοδος καὶ κατὰ τὰ εἰς τὸν §—η' τοῦ ἄρθρου Ι'. τοῦ παρόντος νόμου ἐνδιαλαμβανόμενα οὐχ' ἦττον καὶ ἐπὶ τῶν λαϊκῶν αὐτῶν.

Ἐν δὲ τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν κληρικός τις ἔχει τι κατὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ Ἐπισκόπου, ἀναφέρεται εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἔχει προσέτι τὸ δικαίωμα, ὡς ἔχουσα τὴν ὑπεράτην δικαιοδοσίαν τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι κληρικῶν, τοῦ ἐπιβάλλειν κανονικὰς ποινὰς εἰς κληρικούς, καθ' ὅσον ἐκκαλοῦνται εἰς τὴν κρίσιν καὶ ἀπόφασιν αὐτῆς ἢ καὶ δικάζονται ἀμέσως ὑπ' αὐτῆς, ὡς ἐξῆς.

α) Ἀργίαν πάσης ἱεροπραξίας μετὰ καὶ στερήσεως τῶν ἐκ τῆς ἐφημερίας του τιμωρουμένου λαμβανομένων δικαιωμάτων.

β) Μετατόπισιν καὶ σωματικὸν περιορισμὸν ἐντὸς διατηρουμένου μοναστηρίου ἢ ἄλλου εἰδικοῦ διὰ τοὺς κληρικούς τιμωρητικοῦ καταστήματος.

γ) Ἀπότισιν πεσοῦ διπλασίου, εἴαν τις φωραθῇ, ὅτι λαβὼν χρήματα ἔπραξέ τι παρὰ τὰ καθήκοντά του καὶ τοὺς ἱεροὺς τῆς Ἐκκλησίας θεσμούς, τὸ ὁποῖον κατατίθεται εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον.

δ) Ἀφορισμὸν προσωπικὸν ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν ὑπαγορεύεται ἢ ἐκδοσις αὐτοῦ ὑπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων.

ε) Καθαίρεσιν τῆς ἱερωσύνης κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικούς κανόνας.

† Ὁ πρ. Λήμνου ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

(Συνεχίζεται)

Μὴ ζήτηε τὰ γινόμενα γίνεσθαι ὡς θέλεις, ἀλλὰ θέλε τὰ γινόμενα ὡς γίνονται, καὶ εὐρόησεις.

(Ἐπίκτητος)

*

Ἡ μεγαλειτέρα δουλεία εἶνε ἡ ὑποδούλωσις εἰς τὰ πάθη, καὶ ἡ μεγαλειτέρα ἐλευθερία εἶνε ἡ ἐπ' αὐτῶν κυριαρχία.

*

Ὅστις εἶνε ἀπιστός εἰς τὸν Θεὸν δὲν δύναται νὰ εἶνε πιστός εἰς τὸν πλησίον.

ΚΟΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Αἱ κοινὰ ὑποχρεώσεις ἐπιβάλλονται λόγῳ τοῦ προορισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ ἄνθρωπος, κληρικός ἢ λαϊκός, ὁ ὁποῖος δὲν φροντίζει νὰ διαδίδῃ εἰς τοὺς ἄλλους τὰς μεγάλας διδασκαλίας τοῦ Χριστιανισμοῦ, λησμονεῖ τὸν σκοπὸν τῆς δημιουργίας. Ὁ Θεὸς ἐδημιούργησε τὸν ἄνθρωπον, διὰ νὰ βαδίσῃ πρὸς τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν τελειότητα καὶ διὰ νὰ κάμῃ καὶ τοὺς ἄλλους νὰ βαδίσουν πρὸς αὐτάς.

Ἀπὸ τὰς πρώτας—πρώτας γραμμὰς τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἢ διδασκαλία τῶν Κοινῶν ὑποχρεώσεων, τῆς ἀλληλεγγύης, τονίζεται ἰδιαίτερος. Ὁ ἄνθρωπος προωρίσθη νὰ εἶναι ὁ ἐπιστάτης τοῦ Θεοῦ καί, ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Θεοῦ, προωρίσθη νὰ χρησιμοποιῇ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν ὀλόκληρον τὸ σὺμπαν ἐδόθη εἰς αὐτὸν ὡς μία παρακαταθήκη.

Αὐτὸς οὗτος ὁ προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι νὰ ἐξασκῇ τὴν καλωσύνην πρὸς ὄλους, χωρὶς ἐξαιρέσεων, καὶ νὰ μεταδίδῃ εἰς ἄλλους καλὰς ἰδέας. Ἐνας ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος δὲν ἐνδιαφέρεται διὰ τοὺς ἄλλους καὶ ζῆ μόνον μὲ τὸν ἑαυτὸν του καὶ διὰ τὸν ἑαυτὸν του, δεικνύει ὅτι δὲν γνωρίζει τὸν ἀληθινὸν προορισμὸν του καὶ εἶναι χειρότερος ἀπὸ μίαν μηχανήν, ἢ ὁποία δὲν γνωρίζει διατί κινεῖται καὶ ποῖος εἶναι ὁ προορισμὸς τῆς.

Αἱ κοινὰ ὑποχρεώσεις ἐπιβάλλονται ἀπὸ τὴν ἀνάγκην τῆς γενικῆς προόδου.

Αὐτὸ τοῦτο τὸ θεμέλιον τῆς Κοινωνίας ἐπιβάλλει, ὅπως διὰ τὴν γενικὴν πρόοδον ὄλοι μας ἐνδιαφερόμεθα. Ἐνας ἐγωῖσθης ἴμπορεῖ νὰ κάμῃ κακὸν εἰς μίαν ὀλόκληρον ὁμάδα. Κατὰ τὴν ἰδίαν θεωρίαν, ἕνας καλὸς ἄνθρωπος ἴμπορεῖ νὰ βοηθήσῃ παρὰ πολὺ καὶ νὰ συντελέσῃ ὑπερβολικὰ εἰς τὴν γενικὴν πρόοδον καὶ εὐτυχίαν. Ἡ πρόοδος τῆς Κοινωνίας ἐπιτυγχάνεται διὰ τοῦ κοινοῦ ἐνδιαφερόμετος καὶ τῆς κοινῆς συνεργασίας ὄλων τῶν παραγόντων. Εἶναι κοινὴ ὑποχρεώσις ὄλων μας νὰ ἐνδιαφερόμεθα διὰ τὸ κοινὸν καλόν.

Ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος δὲν ἐνδιαφέρεται διὰ τοὺς ἄλλους, εἶναι ἐμπόδιον διὰ τὴν γενικὴν πρόοδον τῆς Κοινωνίας. Εἰς μίαν μεγάλην μηχανὴν ἀκόμη καὶ ἡ παραμικροτέρα βίδα ἴμπορεῖ νὰ σταματήσῃ ὀλόκληρον τὴν μηχανήν. Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον καὶ ἕνας ἄνθρωπος ἴμπορεῖ νὰ βλάβῃ εἰς τὴν γενικὴν πρόοδον. Συνεπῶς ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος δὲν λαμβάνει μέρος εἰς τὴν κοινὴν ὑποχρεώσιν τῆς διαδόσεως τῶν ἀληθινῶν διδασκῶν εἰς ὅλον τὸν κόσμον, δὲν εἶναι παρὰ ἐχθρὸς τῆς συνολικῆς προόδου. Κάθε δλ.δ. ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν πρόοδον τῆς ἀνθρωπότητος.

Τί διδάσκει ἡ Ἀγ. Γραφή περὶ κοινῶν ὑποχρεώσεων.

Ὁ Χριστὸς ὁ Ἰδιος, πολλὰς φορὰς καὶ μὲ δυνατὰ χρώματα, ἐτόνισεν ὅτι ἔχομεν ἀπόλυτον ὑποχρεώσιν νὰ ἐνδιαφερόμεθα διὰ τὸ καλὸν τῶν ἄλλων, ὄλων, ἀνεξαρτήτως τοῦ τίνα θέσιν ἢ τί χρώμα ἢ τίνα

ἡλικίαν ἔχουν. Ὁ ἴδιος εἶπεν: «ἀληθῶς σὰς λέγω, καθ' ὅσον δὲν ἐκάμετε εἰς ἓνα τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδ' εἰς ἐμὲ ἐκάμετε» (Ματθ. 25, 45). Καὶ καθ' ὅλον τὸν βίον Του δὲν ἔκαμνε τίποτε ἄλλο, παρὰ μίαν πραγματικὴν ἱεραποστολικὴν ἐργασίαν, πηγαίων ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, συμβουλευών, διδάσκων, θαυματουργῶν καὶ θέτων τὸν ἑαυτὸν Του ὡς παράδειγμα καλῆς ζωῆς.

Ἐὰν προσεκτικὰ διαβάσωμεν τὰς παραβολὰς τοῦ Ἰησοῦ καὶ τὰς διδασκαλίας Του, αἱ ὁποῖαι ἀναγράφονται εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην, ἀσφαλῶς θὰ ἴδωμεν, ὅτι τὸ ὅλον θεόπνευστον σύστημα τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας ἀναπτύσσεται γύρω ἀπὸ τὴν θεωρίαν τῆς κοινῆς ὑποχρέωσης, τὴν ὁποῖαν ὑπέχουμεν ὅλοι μας πάντοτε, νὰ ἐξαπλώνωμεν δλ. δ. τὴν ὀρθόδοξον θρησκείαν καὶ τὰς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ, σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολήν Του, ἡ ὁποία εἶναι: «διδάξατε πάντα τὰ ἔθνη» (Ματθ. 28, 19).

*Τί εἶπον οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας
περὶ κοινῶν ὑποχρεώσεων.*

Οἱ Πατέρες ἐπίσης τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ οἱ Ὁμολογηταὶ καὶ Μάρτυρες τονίζουν πολὺ δυνατὰ τὴν κοινὴν ὑποχρέωσιν, τὴν ὁποῖαν ὁ καθεὶς ἀπὸ ἡμᾶς ἔχει εἰς τὸ νὰ βοηθῆ τοὺς ἄλλους μὲ κάθε τρόπον. Εἰς τὰ συγγράμματά των, εἰς τὰς ὁμιλίας των, κατ' ἐπανάληψιν λέγουσιν, ὅτι πραγματικὸς ἄνθρωπος εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ ἔργου τοῦ Κυρίου. Αὐτὸ ἀκριβῶς εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ὁ Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνὸς ἐννοοῦσεν ὅταν ἔλεγε: «γενοῦ τοῖς πᾶσι Θεός». Συνεβούλευε δλ. δ. νὰ κάμνωμεν ὅ,τι ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς θὰ ἔκαμνεν, ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ κατέλθῃ ἐπὶ τῆς γῆς σήμερον.

Οἱ Μάρτυρες καὶ Ὁμολογηταὶ δὲν ἔκαμνον τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ διαδίδουν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων τὰς ἀληθινὰς διδασκαλίας καὶ νὰ θέτουν τοὺς ἑαυτούς των ὡς τέλειον παράδειγμα ἀληθινῆς χριστιανικῆς ζωῆς. Βεβαίως εἶχον πολλὰς δυσκολίας. Ἄλλ' ὑπάρχει καὶ καμμία μεγάλη ἐπιτυχία χωρὶς δυσκολίας; Εἶναι γνωστὸν τὸ: «πάντες οἱ ἔλοντες εὐσεβῶς ζῆν διαχθήσονται» (Β' Τιμ. 3, 12).

Ἐρώτημα.

Ἄλλὰ τί κάμνωμεν ἡμεῖς; Ἐνδιαφερόμεθα διὰ τὸ γενικὸν καλόν; Ὑποτάσσομεν τὸ θέλημά μας εἰς τὸ κοινὸν καλόν; Φροντίζομεν διὰ τὴν διάδοσιν τῶν καλῶν καὶ ὑγιῶν διδασκαλιῶν; Λαμβάνομεν μέρος, βοηθοῦμεν, συνεργαζόμεθα γιὰ τὴν διάδοσιν τῶν ὀφελίμων πραγμάτων καὶ τῶν ὀφελίμων διδασκαλιῶν; Τὸ κάμνωμεν;

Πολὺ φοβοῦμαι, ὅτι ὁ καθεὶς ἀπὸ ἡμᾶς δὲν δίδει προσοχὴν εἰς κοινὰς ὑποχρεώσεις. Δὲν θέλει νὰ ὑποτάξῃ τὴν θέλησίν του εἰς τὸ γενικὸν πρόγραμμα καὶ εἰς τὸ γενικὸν σχέδιον τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς. Ἡ πολιτικὴ μας εἶναι: «Τί μὲ μέλλει; Διατί νὰ στενοχωρηθῶ; Κάποιος ἄλλος ἄς φροντίσῃ». Δὲν θέλομεν ν' ἀναλάβωμεν ὑποχρεώσεις καὶ νὰ διαθέσωμεν ἔστω

**ΙΕΡΑΙ ΣΥΝΑΞΕΙΣ ΑΥΤΟΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΣ
ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΝΤΑΞΕΩΣ**

Εἰς ἐπίτευξιν τοῦ διὰ τῆς τελέσεως τοῦ μυστηρίου τῆς Ἐξομολογήσεως εἰς τοὺς κληρικοὺς ἐπιδιωκομένου σκοποῦ, περὶ οὗ ὁ λόγος εἰς τὸ σημερινὸν φύλλον τοῦ «Ἐφημερίου», μεγάλως θὰ συνέβαλλεν ἡ ἐπί τινος ἡμέρας διαμονὴ ἐκάστοτε τῶν κληρικῶν εἰς τινὰ πνευματικὸν τόπον ἢ μονήν, ἔνθα ἀποσυρόμενοι οὗτοι ἔχουσι τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον δι' αὐτοσυγκέντρωσιν καὶ ἐσωτερικὴν περισυλλογὴν. Τοῦτο θὰ ἡδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῆ καὶ ὑπὸ τῶν ἐγγάμων. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνάθροισις τῶν κληρικῶν μιᾶς ὀλοκλήρου ἐπαρχίας ἐπὶ τινὰς ἡμέρας καθίσταται ἀνεφικτος οὐ μόνον ἐνεκα πολλῶν δυσχερειῶν, ἀλλὰ καὶ λόγω τῆς θρησκευτικῆς αὐτῶν ὑπηρεσίας, διὰ τοῦτο ἐπινεύσει τοῦ οἰκείου ἐπισκόπου θὰ καταρθοῦτο ἢ κατὰ μικρὰς ομάδας σύναξις κληρικῶν εἰς τινὰ μονήν, ἐν ἧ, ἐκτὸς τῆς παροχῆς σχετικῆς μὲ τὰ καθήκοντα αὐτῶν διδασκαλίας, θὰ ἐδίδετο ὁ ἀπαραίτητος χρόνος αὐτομελέτης καὶ τελέσεως ὑπ' αὐτῶν τοῦ μυστηρίου τῆς Ἐξομολογήσεως. Οὕτω τελεσοροῦσι καλύτερον αἱ ἱεραὶ συναθροίσεις τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου.

Ἡ ἀξία καὶ ὁ σκοπὸς τῆς τοιαύτης ἐν εἰδικoῖς τόποις πνευματικῆς ἀνασυντάξεως τῶν ψυχικῶν δυναμειῶν τοῦ σώματος τῶν κληρικῶν ἀλλαχοῦ κατενοήθη πληρέστερον, ἔνθα ὑπὸ τὴν μορφήν τῶν *Retreats* συγκροτούμενοι ἐπὶ τινὰς ἡμέρας κληρικοὶ ἀσχολοῦνται εἰς θρησκευτικὰς μελέτας, κοινὰς καὶ ἰδιαιτέρας προσευχάς, ἀπὸ κοινοῦ ἐξέτασιν τῶν συγχρόνων προβλημάτων τῆς κοινωνίας καὶ τῆς θέσεως ἐναντι αὐτῶν τῆς Ἐκκλησίας, ὡς καὶ αὐτοανάλυσιν τοῦ ἔσω ἀν-

καὶ ὀλίγας στιγμὰς δι' ἐν καλὸν καὶ δημιουργικὸν ἔργον.

Ἄς ἐνδιαφερθῶμεν διὰ τὸ γενικὸν καλόν.

Εἶναι ὅμως ἐπιβεβλημένον, εἶναι ἐπ' ἀνάγκης ν' ἀλλάξωμεν πολιτικὴν ὅσον τὸ δυνατόν ἐνωρίτερον. Πρέπει νὰ δεῖξωμεν εἰλικρινῆς ἐνδιαφέρον ὄχι μόνον διὰ τὰς ὑποθέσεις τὰς ἰδικὰς μας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς ὑποθέσεις τοῦ κόσμου, διότι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλληνας... οὐκ ἔνι ἄρσεν ἢ θῆλυ πάντες γὰρ ὑμεῖς ἔστε εἰς ἓν Χριστῷ» (Γαλ. 3, 28).

Ἐὰν ἴδοῦμε τὴν γῆν αὐτὴν ἀπὸ ὑψηλά, ἀπὸ ἐν ἄεροπλάνου, θὰ σχηματίσωμεν τὴν γνώμην, ὅτι ὅλος ὁ κόσμος εἶναι μέρος μιᾶς ἀδιαχωρήτου καὶ ἀδιαίρετου σφαίρας. Δὲν εἶναι δυνατόν, ἐπομένως, τὰ προβλήματα μιᾶς ἰδιαιτέρας ομάδος νὰ μὴ εἶναι καὶ προβλήματα κάποιας ἄλλης ομάδος, ἀσχετῶς ποῦ εὐρίσκειται. Πρέπει ὅθεν νὰ ἐνδιαφερόμεθα διὰ τὸ γενικὸν καλόν, νὰ συνεργαζόμεθα ὅλοι διὰ τὴν διάδοσιν τῶν ὑγιῶν ἀρχῶν. Ἄς ἔχωμεν πάντοτε ὅλοι μας ὑπ' ὄψει, ὅτι ἔχομεν κοινὰς ὑποχρεώσεις διὰ τὴν διάδοσιν τῶν μεγάλων καὶ ὑγιῶν διδασκαλιῶν τοῦ Χριστοῦ μας.

ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΠΟΛΥΖΩΙΔΗΣ

Ἐπίσκοπος Νύσσης

θρώπου. Ἐνίοτε κατὰ τὰς ἱερὰς ταύτας συνάξεις ἐπικρατεῖ εἰκοσιτετράωρος ἢ καὶ περισσοτέρων ὡρῶν ἀπόλυτος σιγή, καθ' ἣν ἕκαστος, ἀποσυρόμενος ἐν τῷ δωματίῳ αὐτοῦ ἢ περιπατῶν ἐν τῷ δάσει, ἀνακρίνει τὸ ἴδιον αὐτοῦ ἐγώ, ἀνευρίσκων τὰς ἐλλείψεις καὶ τὰ τυχόν ὑπ' αὐτοῦ διαπραχθέντα ἁμαρτήματα. Τοῦτο καλεῖται Retreat ἐν ταῖς ἄλλαις Χριστιανικαῖς Ἐκκλησίαις, ἐφαρμοζέται δὲ καὶ μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν αὐτῶν, ὁσάκις συνέρχονται εἰς συνέδρια.

Ἡ αὐτοανάλυσις τοῦ ψυχικοῦ ἀνθρώπου γίνεται ὁμοῦ μετὰ τῆς μελέτης περικοπῶν τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ἐπιδιώκεται δὲ ἡ ἀνακαινίσις τῶν πνευματικῶν δυνάμεων τῶν ἀσκουμένων, ἡ ἀναζωγόνησις αὐτῶν καὶ ἡ μεγαλυτέρα ἀπόδοσις ἐν τῇ ἐνασκήσει τοῦ ὑψηλοῦ αὐτῶν ὑπουργήματος. Ἡμεῖς σὺν τῷ περιεχομένῳ ἐν τῇ Βίβλῳ λόγῳ τοῦ Θεοῦ ἔχομεν καὶ τὸν πνευματικὸν πλοῦτόν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Γραμματολογίας, τὸν δυνάμενον νὰ χρησιμοποιηθῇ κατὰ τὰς συναθροίσεις ταύτας.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι πάντες οἱ κληρικοὶ ἔχουσιν ἀνάγκην πνευματικῆς ἐνισχύσεως, θὰ ὀφείλει δὲ τὰ μέγιστα τὸν σκοπὸν τῆς ἐκκλησιαστικῆς διακονίας, ἐὰν καὶ οἱ ἔγγαμοι ἐξ αὐτῶν κατῴρθωνον, ἔστω καὶ ἐπ' ὀλίγας ἡμέρας, ν' ἀπεσύροντο διὰ τοιοῦτου εἴδους πνευματικῆς μελέτας καὶ αὐτοαναλύσεις. Ἀνήκουσι καὶ ἐκεῖνοι εἰς τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας καὶ συνεπῶς ὑπέχουσιν ἐξ ἴσου μετὰ τῶν λοιπῶν αὐτῶν ἀδελφῶν εὐθύνην ἕναντι τοῦ Θεοῦ. Ἐπειτα δὲ εἶναι καὶ ἡ πλειονότης τοῦ κληρικοῦ σώματος. Διὰ τῶν πνευματικῶν τούτων μέσων ὑπενθυμίζεται αὐτοῖς, ὅτι εἶναι πρωτίστως ἱερεῖς καὶ πατέρες τῶν τέκνων, ἅτινα ἐγεμιστεύθη αὐτοῖς ἡ Ἐκκλησία. Τοῦτο δέ, διότι ἐνίοτε, ἔνεκα τῶν πολλῶν οἰκογενειακῶν αὐτῶν ὑποχρῶσεων ἐξαίρεται κατὰ πρῶτον λόγον τὸ καθῆκον τοῦ οἰκογενειάρχου, κατόπιν δὲ τὸ τοῦ ἱερέως, ὁπότε εὐκόλως δημιουργεῖται ἐπαγγελματικὴ ἀντίληψις περὶ τοῦ σοβαρωτάτου αὐτῶν ἔργου τῆς σωτηρίας ψυχῶν. Δὲν εἶναι τοῦ παρόντος ὅπως ἀνάπτυχθῶσιν οἱ ὄροι βελτιώσεως τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου· περὶ αὐτῶν ἄλλοι ἀρμόδιοι ἔχουσι τὸν λόγον. Προκειμένου ὁμως περὶ τῶν ἀγάμων κληρικῶν μετὰ μείζονος εὐχερείας δύνανται νὰ πραγματοποιῶνται αἱ τοιαῦται συναθροίσεις, εἴτε ὑπὸ μορφὴν συνεδρίων ἱεροκηρύκων εἴτε ὑπὸ τύπον πνευματικῆς ἀσκήσεως τῶν ἐν ναοῖς καὶ λοιπαῖς ἐκκλησιαστικαῖς θέσεσιν ὑπηρετούντων θεολόγων καὶ λοιπῶν κληρικῶν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀναμφισβήτητον γεγονός εἶναι ὅτι, ἐὰν ἀφεθῇ ὁ ἐφημεριακὸς κλήρος ἀνευ ἀνωτέρας διαφωτίσεως περὶ τῆς σοβαρᾶς αὐτοῦ ἀποστολῆς καὶ πνευματικῆς καθοδηγίας, θὰ εὐρεθῇ ἡμέραν τινα εἰς τὸ περιθώριον τῆς ζωῆς. Ἡ βαθεῖα κατανόησις τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ ἐπιβάλλει τὴν κατὰ καιροῦς, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι πάντοτε δυνατόν, λήψιν μέτρων ἀναζωογονήσεως τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ δυνάμεων. Εἰς τοῦτο δὲ συντελεῖ, ὡς ἀλλαχοῦ ἐξεθέσαμεν, ἡ ἐξομολόγησις αὐτῶν, περὶ τῆς τελέσεως τῆς ὁποίας οὐδεὶς δύνανται μετ' ἀπολύτου βεβαιότητος νὰ εἴπῃ, ὅτι γίνεται ὑπὸ τῆς πλειονότητος τοῦ κλήρου σήμερον.

Πνευματικὴ αὐτοσυγκέντρωσις (Retreat)

Παραθέτομεν κατωτέρω σχεδιάγραμμα πνευματικῆς αὐτοσυγκεντρώσεως (Retreat) εἰκοσιτετράωρου διαρκείας διὰ τοὺς βουλομένους ὅπως ὑποβάλλωνται κατὰ καιροῦς εἰς ἰδιαίτερον πνευματικὴν ἀσκήσιν καὶ ἀπόλυτον χάριν τῆς ψυχικῆς αὐτῶν ὀφελείας σιγῆν ἐν τινι καταλλήλῳ τόπῳ μακρὰν τῆς ἐργασίας καὶ κατοικίας αὐτῶν.

Θέμα μελέτης: «*Ἡ μεταμόρφωσις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.*»

Ἀρχόμεθα δι' ἰδιαίτερας προῖνῆς προσευχῆς, κοινῆς μετὰ ταῦτα ἐν τῷ ναῷ λατρείας, ἐν ἣ τελεῖται ἡ θεία λειτουργία καὶ τὸ κήρυγμα, ὅπερ εἶναι εἰσαγωγικὸν ἐπὶ τῆς σημασίας τῆς αὐτοσυγκεντρώσεως καὶ τοῦ τρόπου τῆς πνευματικῆς ἐργασίας κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς, ἐπακολουθεῖ ἡ μετάληψις τῶν Ἀρχάντων Μυστηρίων.

Εἶτα ἀρχεται ἡ καθ' ἕκαστον ἄτομον περιουλόγη, ἀναγινωσκομένη καὶ μελετωμένη τῆς περικοπῆς τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Λουκᾶ κεφ. 9, 28—36, ἐνθα ὁ λόγος περὶ τῆς μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Οἱ ἀσκούμενοι ὑποβοηθοῦνται διὰ τινος γραπτοῦ σημειώματος, ἀναφέροντος τὰ κύρια σημεῖα τῆς περικοπῆς καὶ τὰ ἐκ ταύτης προκύπτοντα θέματα.

Ταῦτοχρόνως ἐξετάζεται ὁ λόγος τῆς πνευματικῆς ἀσκήσεως μακρὰν τοῦ κόσμου καὶ τῆς ποιμαντικῆς αὐτῶν ἀποστολῆς, ἡ ἐκ ταύτης προκύπτουσα ὀφέλεια, ὁ τρόπος ψυχαναλύσεως αὐτῶν καὶ αἱ ληφθησόμεναι ὑπὲρ βελτιώσεως τοῦ χαρακτήρος καὶ τῆς ἀποδόσεως τῆς ἐργασίας αὐτῶν ἀποφάσεις. Συνακολουθεῖ δὲ πάντοτε μετάνοια καὶ ἐξομολόγησις. Τὸ φυσικὸν περιβάλλον (δάση καὶ ὄρη) εὐνοεῖ τὴν πνευματικὴν ἐργασίαν τῆς ψυχῆς. Ἐνδείκνυνται κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν Retreats περίπατοι ἐν τῇ φύσει.

Ἐκ τῆς ὡς ἄνω εὐαγγελικῆς περικοπῆς μελετῶνται τὰ κάτωθι θέματα: Ἡ μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος καὶ ἡ συμμετοχὴ ἡμῶν εἰς αὐτήν. «Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὡσεὶ ἡμέρας ὀκτὼ καὶ παραλαβὸν τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰακώβον ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεῦξασθαι. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προσεῦχεσθαι αὐτὸν τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἕτερον καὶ ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἕξαστράπτων. Καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ, οἵτινες ἦσαν Μωϋσῆς καὶ Ἡλίας, οἱ ὀφθέντες ἐν δόξῃ ἔλεγον τὴν ἔξοδον αὐτοῦ ἣν ἔμελλε πληροῦν ἐν Ἱερουσαλήμ». β) Ἡ μεταμόρφωσις τῆς δημιουργίας. Ὁφείλομεν νὰ θέσωμεν τοὺς ἑαυτοὺς μας εἰς τὴν θέσιν τῶν μαθητῶν Πέτρον, Ἰωάννου καὶ Ἰακώβου, οἵτινες «ἦσαν βεβαρημένοι ὑπὸν διαγορηγορήσαντες δὲ εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν· ἐπιστάτα, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι». Ἐκ νέου ἐξέτασις τῆς πνευματικῆς ἡμῶν καταστάσεως, ἀνεύρεσις ἐπιδειχθείσης τυχόν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἱερατικοῦ ἡμῶν καθήκοντος ἀμελείας ἢ ραθυμίας τινὸς κ.λ.π. Μακρὰ κατ' ἰδίαν προσευχὴ, αὐτοσχέδιος καὶ μὴ. Τέλεισις ἐσπερινοῦ μετὰ κηρύγματος περὶ ἐργηγόρσεως καὶ

καθηκόντων του ποιμένου. Βραδυνός περίπατος ἐν τῷ δάσει, τελεία ἀπομόνωσης καὶ προσευχὴ πάλιν πρὸ τῆς κατακλίσεως.

Τὴν ἐπομένην ἀρχόμεθα πάλιν δι' ἰδιαιτέρας προσευχῆς καὶ κοινῆς λατρείας ἐν τῷ ναῷ μετὰ κηρύγματος. Ἐν συνεχείᾳ μελετᾶται ἡ περικοπὴ τοῦ Ἐὐαγγελίου Λουκᾶ κεφ. 9, 35-43 : α) «Καὶ ποιήσωμεν σκηναὶς τρεῖς, μίαν σοὶ καὶ μίαν Μωϋσῆ καὶ μίαν Ἡλίου, μὴ εἰδῶς ὃ λέγει». *Ἡ παρουσία ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει καὶ ἡ ὄψις τῆς δόξης Αὐτοῦ.* Τίνοι τρόπον δυνάμεθα, ζῶντες ἐν τῷ κόσμῳ, νὰ εἴμεθα διαρκῶς μετὰ τοῦ Κυρίου ἠνωμένοι καὶ νὰ βλέπωμεν τὴν δόξαν Αὐτοῦ. Ἡ μεταστώσις ἐν ᾧ διαρκεῖ ἡ γῆϊνη πραγματικότης. β) «Καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός· αὐτοῦ ἀκούετε. Καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν φωνὴν ἐβρόθή ὁ Ἰησοῦς μόνος, καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ὧν ἐωράκασιν». *Ἡ φωνὴ τοῦ Κυρίου καὶ ἡμεῖς.* Ἡ ἀκοὴ τοῦ ἤχου ἐρμηνεύεται ὡς ὑπακοή, τὴν ὁποίαν ἐζήτησε παρ' αὐτῶν ὁ Θεός. Μίμησις τοῦ παραδείγματος τοῦ Σωτῆρος, ἐξύψωσις τῶν ψυχῶν ἡμῶν, μυστικὴ μετ' Αὐτοῦ ἐπικοινωνία καὶ ἔνωσις. Ἡ ἀπομόνωσις καὶ σιγὴ ὠφέλιμος εἰς τοιαύτας περιστάσεις πνευματικοῦ κατάρτισμου καὶ περισυλλογῆς τῆς ψυχῆς. γ) «Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους συνήντησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς». *Ἐπίνοδος εἰς τὰ ποιματικά ἡμῶν καθήκοντα, εἰς τὰ ἴδια ἡμῶν προβλήματα.* Ὁ ἐπιληπτικὸς υἱὸς σημαίνει τὴν ἀποτυχίαν καὶ ὀλιγοπιστίαν τῶν μαθητῶν. Συναφῆς καὶ πᾶσα κακὴ διαποίμανσις ἡμῶν, ἀποτυχία εἰς τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας ψυχῶν. Βαθυτέρα κατ' ἰδίαν ἀνάλυσις τῶν αἰτίων ἀποτυχίας ἢ μὴ καλῆς ἀποδόσεως, ἐκ νέου ἔξομολογήσις εἰς τοὺς πνευματικοὺς πατέρας, ἄκρα ταπεινότης καὶ συναίσθησις τῆς εὐθύνης ἡμῶν ἐναντι τοῦ Κυρίου. Ἐξέτασις λεπτομερῆς ὑπὸ τοῦ πνευματικοῦ ἡμῶν ἐναντι τοῦ Κυρίου. Ἐξέτασις λεπτομερῆς τοῦ πνευματικοῦ καὶ ἠθικοῦ ἡμῶν βίου. δ) «Ἐξεπλήσσαντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ Θεοῦ». *Ἡ μεγαλειότης τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ παραμένει πάντοτε ἡ αὐτὴ, ἡμεῖς δὲ πρέπει νὰ εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ αἰσθανθῶμεν αὐτὴν ἐν τῇ ζωῇ ἡμῶν. Τὸ ψυχικὸν μεγαλεῖον ἐν τῇ ἐνασκήσει τῶν χριστιανικῶν ἀρετῶν, ἐν τῇ θυσίᾳ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας ψυχῆς, «ἀπολωλὸτος προβάτου».* Ἡ ἀγάπη τοῦ κληρικοῦ πρὸς τὸν Χριστόν. ε) *Τί κρατοῦμεν μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας ἡμῶν.* Ἡ ὄψις τοῦ μεταμορφωθέντος ἀνθρώπου, πρόσκλησις τοῦ κόσμου πρὸς μεταμόρφωσιν, ἐκάστη ὑπακοὴ εἰς τὸν Χριστόν εἶναι ἐν ἐσχατολογικῶν γεγονόσ, διαρκῆς ἐνατένισις τῆς ὄψεως τοῦ Ἐσταυρωμένου Κυρίου ἡμῶν πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου μας, ἀπόκτησιν τῆς αἰωνίου Αὐτοῦ δόξης,

Σχετικαὶ πρὸς τὴν ὡς ἄνω περικοπὴν καὶ κατάλληλοι πρὸς μελέτην εἶναι καὶ οἱ ἑξῆς στίχοι τῆς Ἀγίας Γραφῆς : Λουκᾶ 9, 18-48. Ματθ. 16, 21-17, 21. Μαρκ. 8, 27-9, 29. 1 Ἰωάν. 3, 1-3. 2 Πέτρο. 1, 16-18. Ρωμ. 8, 15-25. 29-30. Ἐξ. 19-20, 21. 33, 7-23. 1 Βασ. 19, 21. 17-24.

Η ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ ΣΗΜΕΡΟΝ ΕΝ Τῇ ΓΑΛΛΙΚῃ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἡ ἔξομολογήσις εἶναι μυστήριον, ὅπως ἐχαρκτηρίσθη, κατ' ἔξοχὴν ἀνθρώπινον καὶ καθ' ὑπερβολὴν θεῖον, διότι φανερῶναι τὴν ἀνθρωπίνην ἀμαρτωλότητα καὶ κατάπτωσιν καὶ συγχρόνως τὸ ἀμέτρητον ἔλεος τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς μετανοοῦντας ἀμαρτωλοὺς. Εἶναι τὸ σιωπηλὸν πνευματικὸν δικαστήριον, μετὰ τὸ ὁποῖον θὰ ἠδύνατο ἡ Ἐκκλησία, ἐὰν τὸ ἐχρησιμοποιοῖ ὅπως πρέπει, νὰ ἀντικαταστήσῃ εἰς μεγάλον βαθμὸν τὰ κοσμικὰ δικαστήρια, νὰ προλάβῃ πλῆθος ἐγκλημάτων, νὰ κλείσῃ τὰς φυλακάς, νὰ χαρίσῃ πραγματικὴν παρηγορίαν καὶ εἰρήνην καὶ νὰ ὑποδεικνύῃ τὸν σωτικώτερον προσανατολισμὸν εἰς τὴν ταλαιπωρημένην ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν ἀνθρωπίνην ζωὴν. Εἶναι τὸ φιλόπνευστον δῶρον τοῦ οὐρανοῦ, ἡ σάνις τῆς σωτηρίας ποῦ ἐροῖσθη ἀπὸ τὸν οὐράνιον Πατέρα εἰς τὰ ναυαγισμένα μέσα εἰς τὸ πέλαγος τῆς ἀμαρτίας τέκνα του. Εἶναι τὸ λαμπρότερον προνόμιον, ἀπὸ ὅσα ὁ Κύριος ἐχάρισεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν του· «ἂν τινὼν ἀφῆτε τὰς ἀμαρτίας ἀφίενται αὐτοῖς...». Τὴν ἐξουσίαν αὐτὴν, τὴν ὁποίαν δὲν ἔχουν οὔτε οἱ ἄγγελοι τοῦ οὐρανοῦ, τὴν ἐναπέθηκεν ὁ Χριστὸς εἰς τὰς χεῖρας τῶν ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας Του.

Συμβαίνει ὅμως μετὰ τὰ μεγάλα ἰδανικά, ὅταν πρόκειται νὰ ἐφαρμοσθοῦν καὶ νὰ πραγματοποιηθοῦν εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου, νὰ ἀλλοιώνωνται καὶ νὰ

Τὸ ἀνωτέρω σχεδιάγραμμα εἶναι ἐπεξεργασία τοῦ γενομένου Retreat κατὰ τὴν συνάθροισιν πρεσβυτέρων τῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν, τὴν συνελθοῦσαν τὸν Ἰούνιον τοῦ ἔτους 1949 ἐν τῷ Οἰκουμενικῷ Ἰνστιτούτῳ τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν ἐν Bossey τῆς Ἑλβετίας, εἰς ἣν προσκληθεῖς συμμετέσχον. Ἐπρόκειτο οὐχὶ περὶ συνεδρίου, ἀλλὰ περὶ σειρᾶς (course) θεολογικῶν μαθημάτων καὶ διαλέξεων, τὰς ὁποίας ὀργανώει κατὰ καιροὺς χάριν καὶ τῶν κληρικῶν τὸ ἀνωτέρω Ἰνστιτούτον. Κατ' αὐτὴν λοιπὸν τὴν συνάθροισιν τῶν ἀπὸ τὰ πέρατα τοῦ κόσμου συνελθόντων πρεσβυτέρων ἐν μέσῳ τῆς καταφύτου ὠραιότητος φύσεως τοῦ Bossey ἐγένετο εἰκοσιτετράωρος αὐτοσυγκέντρωσις (Retreat) μετ' ἀπολύτου σιγῆς κατὰ τὸ ἐκτεθὲν σχεδιάγραμμα, ὅπερ προσήρμοσα πρὸς τὴν ὀρθόδοξον ἔποψιν.

Πλείστα ἄλλα θέματα ἠμποροῦν ν' ἀποτελέσουν τὸν πυρῆνα τῶν αὐτοαναλύσεων, εἰς ἃς προβαίνουν συχνάκις κληρικοὶ ἄλλων Ἐκκλησιῶν. Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς μετὰ τὰς γραφικὰς καὶ ἱστορικὰς μονὰς τῆς Ἐκκλησίας μας, τοὺς μυστικοπαθεῖς βυζαντινοὺς ναοὺς τῆς χώρας μας, τὰς φυσικὰς καλλονὰς τῆς, καὶ μετὰ τοὺς θησαυροὺς τῶν συγγραμμάτων τῶν Πατέρων ἡμῶν, ἔχομεν ἀφθονον ὕλικόν, ἵνα χρησιμοποιηθῇ, ὡσάκις ἡ ἀγάπη καὶ ὁ ἔνθεος πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ζῆλος μᾶς ἐμβάλλει εἰς σοβαρὰν σκέψιν ἀναμετρήσεως τῶν δυνάμεων ἡμῶν καὶ νέας ἐμπνεύσεως.

Ἄρχιμ. ΤΙΤΟΣ ΜΑΘΘΑΙΑΚΗΣ

χρωματίζονται κατά τόπους και χρόνους, ανάλογα με τὰς ιστορικές συνθήκας, τὴν νοοτροπία τῆς ἐποχῆς καὶ ἐν γένει τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν στάθμην τοῦ περιβάλλοντος. Ἔτσι, νομίζω ὅτι ἤμποροῦμεν νὰ ἐξημενεύσωμεν μερικὰ ἔντονα χαρακτηριστικὰ τῆς ἐξομολογήσεως σήμερον εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἐκκλησίαν.

Ἐνεκα τῶν ιστορικῶν συνθηκῶν, εἰς τὰς ὁποίας εὐρέθη ὁ Γαλλικὸς λαὸς κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνας, ἡ Ἐκκλησία ἠναγκάσθη, τρόπον τινά, νὰ προσαρμοσθῆ καὶ νὰ μετέλθῃ ἀνάλογον τακτικὴν καὶ εἰς τὸν τομέα τῆς ἐξομολογήσεως. Ἐπειδὴ εὐρέθη ἐνώπιον ἑνὸς λαοῦ ἀποξενωμένου ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ἐν τῇ προσπάθειά της νὰ συγκρατήσῃ τὸν λαὸν αὐτὸν εἰς κάποιον σύνδεσμον μετὰ τὴν θρησκείαν, προέβη εἰς πολλὰς ὑποχωρήσεις. Οὕτω παρατηρεῖ τις ὅτι ἡ ἐξομολόγησις, ἐνῶ διατηρεῖ ὅλα τὰ γνωστὰ στοιχεῖα τῆς νομικῆς καὶ δικαστικῆς νοοτροπίας τῆς παλαιῆς Ἐκκλησίας, δὲν παύει νὰ κατέρχεται πολὺ καὶ νὰ συγχρονίζεται ὑπὲρ τὸ δέον εἰς τρόπον ὥστε νὰ δίδεται ἡ ἐντύπωσις, ὅτι χάνει πολὺ ἡ ἐξομολόγησις ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν της μεγαλοπρέπειαν. Ἡ συγκατάβασις αὕτη, ἐκδηλῶς εἰς ὅλας τὰς ἐκφάνσεις τῆς ἐξομολογήσεως, ἔρχεται ἀντικρὺς ἀντιμέτωπος πρὸς τὴν συντριπτικὴν καὶ τυραννικὴν ἐξομολόγησιν τοῦ Μεσαίωνα. Ἡ ἐκκοσμίκευσις αὕτη, σκόπιμος ἐν πολλοῖς, γίνεται ἔνεκα τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἠθικῆς καταστάσεως τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι ἔχουν χάσει κατὰ ἓνα μέγαν βαθμὸν τὴν συναίσθησιν τῆς ἐνοχῆς καὶ τὴν βαρῦτητα τῆς ἁμαρτίας. Ἄρκει νὰ ἀναφερθῆ, ὅτι βαρῦταται ἠθικαὶ παρεκτροπαί, θανάσιμα ἁμαρτήματα, ὅπως θὰ ἐλέγομεν, παρουσιάζονται εἰς τοὺς κατ' ὄνομα μόνον χριστιανούς τῶν Δυτικῶν χωρῶν ὡς φυσικαὶ ἀπαιτήσεις, ὡς κοινωνικαὶ ἀξιώσεις. Ὁ σύνδεσμος τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν μετὰ τὴν Ἐκκλησίαν εἶναι μᾶλλον τυπικός καὶ ἔξωτερικός καὶ κατ' ἐξοχὴν λεπτὸς καὶ εὐθραυστος καὶ διὰ τοῦτο ἡ Ἐκκλησία, φρονίμως πράττουσα, προσπαθεῖ ἠπίως καὶ πλαγίως νὰ τοὺς περικλείσῃ εἰς τὰ δίκτυά της, μὴ δυνάμενη νὰ ἐνεργήσῃ ἄλλως, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ὁ κίνδυνος νὰ ἀπομακρυνθοῦν περισσότερον οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν.

Ἔτσι ἐξηγεῖται τὸ θλιβερὸν φαινόμενον, ὅτι ἄνθρωποι ποὺ ζοῦν εἰς βαρῦτατα ἁμαρτήματα εὐρίσκονται συγχρόνως εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ θεῶνται συχνὰ νὰ κοινωνοῦν τῶν ἀχράντων μυστηρίων. Ἡ Ἐκκλησία μάλιστα δὲν σπεύδει νὰ ἀποκαλύπτῃ πάντοτε εἰς τὸν ἐξομολογούμενον τὸ μέγεθος τῆς ἐνοχῆς του, ἕως ὅτου ριζωθῆ εἰς τὴν ψυχὴν του ἡ ἀπόφασις πραγματικῆς μετανοίας. Ὁ ἐξομολογούμενος, οἰαδήποτε καὶ ὁσαδήποτε καὶ ἂν εἶναι τὰ σφάλματά του, θὰ λάβῃ ἀμέσως τὴν ἄφεσιν καὶ τὴν ἄδειαν νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν θεῖαν Κοινωνίαν. Τοῦτο φαίνεται βαρὺ καὶ ἀπαράδεκτον διὰ τὴν Ἀνατολὴν ποὺ ἐπιβάλλομεν τὴν μετάνοιαν, τὴν διόρθωσιν, τὴν ἀποχὴν ἀπὸ τὴν θεῖαν κοινωνίαν πολλάκις ἐπὶ σειράν ἐτῶν. Ὅτε ἐξέφρασα τὴν ἀπορίαν μου εἰς σοφὸν καὶ πεπειραμένον πνευματικὸν ἑνὸς Σεμιναρίου διὰ τὴν εὐχέρειαν τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῆς ἀμέσου προσελεύσεως εἰς τὴν θεῖαν Κοινωνίαν, ἔλαβα τὴν ἀπάντησιν, ὅτι

Ο Η. L. BERGSON

ΚΑΙ Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΤΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Ἡ περὶ τὰ μαθηματικὰ καὶ τὴν μηχανικὴν φροντίς τῶν σοφῶν τοῦ 19ου αἰῶνος ἠνύνησε τὴν ἐπικράτησιν τοῦ θετικισμοῦ, ὁ ὁποῖος, ὡς διευτυπώθη ὑπ' ἄλλων τε καὶ δὴ τοῦ Spenser, ἐξηπλώθη τὸ πρῶτον ἀνὰ τὴν Εὐρώπην καὶ τὰς ἀνατολικὰς Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς ὡς μηχανικὸς ὕλισμος καὶ βιομηχανοκρατία. Ἡ ὕλιστικὴ ὁμῶς περὶ ζωῆς ἀντίληψις ὑπεχώρησεν ἀκολούθως πρὸ τῆς βιολογικῆς καὶ ψυχολογικῆς ἐρεῦνης, δι' ἧς φιλοσοφικὰ συστήματα ὡς τὸ τοῦ Bergson ἠδύναντο νὰ διακρίνωσι μεταξὺ μηχανικῆς κινήσεως τῆς ὕλης καὶ αὐθορμητοῦ δυνάμεως τῆς ζωῆς. Ὁ Bergson, θιασώτης κατ' ἀρχὰς τοῦ Spenser, διείδεν ἐν καιρῷ τὴν Ἀχίλλειον πτέρναν τοῦ μηχανικοῦ ὕλισμοῦ ἐν τῇ ἕλικῇ σταθμίσει

«ὅσον περισσότερον μᾶς πολεμεῖ ἡ ἁμαρτία, τόσον περισσότερον πρέπει νὰ τὴν καταπολεμήσωμεν διὰ τῆς συχνῆς ἐξομολογήσεως καὶ τῆς ἀδιακόπου θείας Κοινωνίας. Ὁ ἀσθενὴς ἔχει ἀνάγκη τῶν φαρμάκων κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἀσθενείας του». Εἶναι τολμηρὸν νὰ ἰσχυρισθῆ κανεὶς ὅτι ὁ συλλογισμὸς αὐτὸς εἶναι ὀρθὸς καὶ σύμφωνος μετὰ τὸ πνεῦμα τῆς Γραφῆς καὶ τὴν πρᾶξιν τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι ὁμῶς ἓνα σημεῖον ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἤμποροῦμεν νὰ ἀτενίσωμεν τὸ χάος ἀπὸ τὴν ἀνατολικὴν ἐξομολόγησιν.

Τοῦτο εἶναι τὸ χαρακτηριστικώτερον γνώρισμα τῆς ἐξομολογήσεως εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἐκκλησίαν. Ἀποτέλεσμα εἶναι, ὅτι παρακολουθεῖ τὸν ἁμαρτωλὸν, δὲν τὸν ἀποξενώνει, συγκαταβαίνει εἰς τὰς ἀτελείας του, ὑποχωρεῖ εἰς τὰς ἀδυναμίας του, τὸν ἐνθαρρύνει καὶ τὸν ἀνέχεται, μετὰ τὴν προοπτικὴν ὅτι εἰς κάποιαν στιγμὴν θὰ τὸν κερδήσῃ ὀριστικῶς. Ἡ ἐξομολόγησις εἰς τὸν καθολικὸν χριστιανὸν εἶναι τὸ ἠπιώτερον καὶ εὐχερέστερον μέσον πρὸς τὴν θρησκευτικὴν ζωὴν. Αἱ ἐκκλησίαι των εἶναι πλήρεις ἐξομολογητηρίων, εἰς τὰ ὁποῖα μάλιστα ἀποκρύπτεται ὁ πνευματικὸς διὰ νὰ διευκολυνεῖται ὁ ἐξομολογούμενος εἰς τὴν ὁμολογίαν τῶν σφαλμάτων του. Ὁ πιστὸς καλεῖται εἰς συχνὴν ἐξομολόγησιν, ἀλλ' εἶναι ὁποσδήποτε ὑποχρεωμένος νὰ ἐξομολογήτῃ τουλάχιστον μίαν φορὰν κατ' ἔτος. Τὰ μοναστήρια, μετὰ τὰ πολυώνυμα μοναχικὰ τάγματα, εἶναι καταφύγια καὶ κέντρα ἐξομολογήσεως. Τὸ συνηθέστερον ἔργον τῶν ἱερέων εἰς τὸν στρατὸν καὶ εἰς τὰ φιλανθρωπικὰ ἰδρύματα εἶναι ἡ ἐξομολόγησις. Σιγά-σιγά ἡ ἐξομολόγησις ἀποβαίνει ὁ ἰσχυρότερος δεσμὸς τῆς Ἐκκλησίας μετὰ τῶν τέκνων της καὶ κατορθώνει νὰ κρατῆ ὑπὸ τὴν πνευματικὴν τῆς ἐξουσίας καὶ καθοδήγησιν τοὺς πιστούς. Δὲν εἶναι δύσκολον νὰ ἀντιληφθῆ κανεὶς, ὅτι ἡ διὰ τῆς ἐξομολογήσεως κυρίως ἐπιβολὴ ἐπὶ τῶν συνειδήσεων εἶναι ὁ βασικώτερος συντελεστὴς εἰς τὴν δημιουργίαν τῆς παρατηρουμένης καταπληκτικῆς πνευματικῆς ζωῆς καὶ τῶν συντελουμένων ἀναριθμήτων ὠραίων ἔργων ἐκκλησιαστικῆς καὶ κοινωνικῆς δράσεως.

Ἄρχ. ΤΙΜΟΘΕΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΑΚΗΣ

καὶ αὐτῶν τῶν φαινομένων τῆς ζωῆς καὶ ἐξέθεσεν ἰδίαν, ἂν καὶ οὐχὶ κατὰ πάντα πρωτότυπον, κοσμοθεωρίαν, τὸ πλάτος καὶ τὸ βάθος τῆς ὁποίας ὑπέσχοντο τὴν ἐξήγησιν τῶν τε ὕλικῶν καὶ τῶν ψυχολογικῶν φαινομένων.

Ὁ γαλλικῆς ἄμα τε καὶ πολωνοβραϊκῆς καταγωγῆς Henri Louis Bergson ἐγεννήθη ἐν Παρισίοις τῷ 1859. Πολλοὶ τῶν προγόνων του ὑπῆρξαν καλλιτέχναι καὶ λόγιοι, εἰς δ' ἐξ αὐτῶν διακεκριμένος Χασιδ (εὐσεβιστής, ἐν τῇ Ἰουδαϊκῇ σημασίᾳ τῆς λέξεως) ἐπέδρασεν, ὡς φαίνεται, ἐπὶ τῆς μυστικιστικῆς ὕψης τοῦ χαρακτήρος του. Ἐσπούδασε κατ' ἀρχὰς μαθηματικά καὶ φυσικά καὶ μετ' οὐ πολὺ, λόγῳ τοῦ περὶ τὴν μεταφυσικὴν ζωηροῦ ἐνδιαφέροντός του, ἐπέδοθη εἰς τὴν φιλοσοφίαν, ἣν καὶ ἐδίδαξεν ἐν ἄλλαις τε σχολαῖς, καὶ δὴ ἀπὸ τοῦ 1900 μέχρι τοῦ 1921 ἐν τῷ Collège de France. Τῷ 1907 κατέστη διεδνώως γνωστὸς διὰ τοῦ ἀριστοουργήματός του L' évolution créatrice. Ἐγένετο μέλος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, ἐτιμήθη διὰ τοῦ μεγαλοσταύρου καὶ τῷ ἀπενεμήθη τὸ βραβεῖον Nobel. Τῷ 1932 ἐδημοσίευσεν Les deux sources de la morale et de la religion (αἱ δύο πηγαι τῆς Ἠθικῆς καὶ τῆς Θρησκείας), τὸ τελευταῖον τῶν σπουδαιότερων του ἔργων. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς του, μὴ αἰσθανόμενος καλῶς, ἀπεσύρρετο ὀλίγον κατ' ὀλίγον τῆς δράσεώς του, μέχρις οὗ ἀπέθανε τῷ 1941. Ἐν διαθήκῃ ἀπεκάλυψε τὴν προσέγγισίν του εἰς τὸν Καθολικισμόν, εἰς τὸν ὁποῖον, ὡς «τελείαν ἐκπλήρωσιν τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ», θὰ προσεχώρει, ἐὰν τὸ ἐπερχόμενον κύμα τοῦ ἀντισημιτισμοῦ δὲν ἐπέβαλλεν εἰς αὐτὸν νὰ παραμείνῃ μεταξὺ τῶν καταδιωχθησομένων, καὶ ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν ὅπως αἱ κατὰ τὸν ἐνταφιασμόν του ἐπικήδειοι εὐχαὶ ἀναγνωσθῶσιν, εἰ δυνατόν, ὑπὸ καθολικοῦ ἱερέως.

Ἐν τῷ συστήματι τοῦ Bergson κεντρικὴ εἶναι ἡ ἰδέα περὶ χρονικῆς διαρκείας. Ἡ ἀντίληψις, ὅτι ὁ χρόνος πρέπει νὰ θεωρηθῇ παραισθησις, ἵνα γνωσθῇ τὸ πραγματικῶς ὑπάρχον, πρέπει κατὰ τὸν Bergson νὰ ἐγκαταλειφθῇ, διότι χρόνος εἶναι ἡ οὐσία, ἐξ ἧς γίνεται τὸ πραγματικῶς ὑπάρχον, ἡ διαρκῆς πρόοδος τοῦ παρελθόντος, διὰ συσσωρεύσεως καὶ ἀλλαγῆς φθάνουσα εἰς τὸ παρὸν καὶ διαρκῶς βαίνουσα πρὸς τὸ μέλλον. Τὸ μέλλον, κατ' ἀκολουθίαν, διαφέρει τοῦ παρελθόντος, ἐκάστη δὲ στιγμή εἶναι νέα τις καὶ ἀπρόβλεπτος δημιουργία. Μνήμη, κατὰ Bergson, εἶναι ὁ ἐν ἡμῖν φορεὺς τῆς χρονικῆς διαρκείας. Ἡ συνείδησις εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν ἐκλεκτικὴν δύναμιν τοῦ ζῶντος ὀργανισμοῦ, ἐδράζεται δ' ἐπ' αὐτῆς ἡ ἐλευθέρα βούλησις. Εἶμαι ἐλεύθερος σημαίνει γνωρίζω τί πράττω. Ἐκλογή εἶναι δημιουργία καὶ δημιουργία εἶναι μόχθος. Ὁ νοῦς διακρίνεται τοῦ ἐγκεφάλου, ἀλλ' ἐπηρεάζεται ὑπὸ τῶν μεταβολῶν τούτου. Τὸ διανοεῖσθαι εἶναι μὲν ἰκανότης, δι' ἧς γινώσκειται ἡ ὕλη, ἐπιτυγχάνεται ἡ προσσαρμογὴ τοῦ σώματος πρὸς τὸ περιβάλλον, εὐρίσκονται αἱ σχέσεις μεταξὺ ἀντικειμένου τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου καὶ ὁρᾶται τὸ γίνεσθαι ὡς εἶναι, ἀδυνατεῖ ὅμως νὰ συλλάβῃ τὴν ἐνέργειαν ἢ τὸν ῥοῦν τῆς χρονικῆς διαρκείας, ὅστις ἀποτελεῖ τὸ ἐνωτικὸν νῆμα τῆς οὐσίας τῶν ἀντικει-

μένων καί, κατὰ μείζονα λόγον, αὐτὴν τὴν οὐσίαν τῆς ζωῆς, ἡ ὁποία εἶναι χρόνος καὶ ποιότης μᾶλλον ἢ ἡῶρος καὶ ποσότης. Παρ' ὅτι ὁμως ἡ ζωὴ διαφεύγει τὴν διάνοιαν, ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον ἐτέρας ἰκανότητος, τῆς ἐνοράσεως. Κατὰ ταῦτα, ἡ μὲν διάνοια ἀφορᾷ εἰς τὴν ὕλην καὶ τὸν ἡῶρον τοῦ κόσμου, ὡς καὶ εἰς τὴν ὕλικὴν καὶ χωρητικὴν ἐκδήλωσιν τῆς ζωῆς καὶ τοῦ νοῦ, ἡ δὲ ἐνόρασις εἰς τὴν ἄμεσον ἀντίληψιν τῆς ζωῆς καὶ τοῦ νοῦ, εἰς τὸ ἐσωτερικόν των εἶναι καὶ οὐχὶ εἰς τὰς ἐξωτερικὰς των ἐνσωματώσεις.

Ἡ πρὸς τὰ πρόσω καὶ τὰ ἄνω κινουμένη δημιουργικὴ δύναμις τῆς ζωῆς (élan vital) εἶναι προσωπικὴ καὶ ταυτίζεται, κατὰ Bergson, πρὸς τὸν Θεόν. Ἡ προοδευτικὴ κίνησις τῆς δυνάμεως ταύτης παρουσιάζει τὰς ἐξῆς τρεῖς φάσεις. Κατὰ τὴν πρώτην ἡ ἀρχικῶς ἀπλή δημιουργικὴ δύναμις προωθεῖται ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς πρὸς δύο κατευθύνσεις, μέχρις οὗ τὸ ἐπερχόμενον ὄηγμα διακρίνῃ αὐτὴν ἀπὸ τῆς ὕλης. Εἶναι δ' ἡ ὕλη προῖόν τῆς, κατὰ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἐπήλθε τὸ ὄηγμα, χαλαρώσεως τῆς δημιουργικῆς δυνάμεως. Κατὰ τὴν δευτέραν φάσιν ἡ δημιουργικὴ δύναμις, συνεχίζουσα τὴν προώθησίν της, ὑφίσταται κατὰ τὸν ὡς ἄνω τρόπον ὄηγμα, προῖόν τοῦ ὁποίου εἶναι τὰ δύο βασίλεια (φυτικὸν καὶ ζωϊκὸν) τοῦ ὀργανικοῦ κόσμου. Περαιτέρω, κατὰ τὴν τρίτην φάσιν, τὸ ὄηγμα ἐπέρχεται ἐν τῷ ζωϊκῷ βασιλείῳ, ἔχον ὡς προῖόν τὰ ἀσπόνδυλα καὶ τὰ σπονδυλωτὰ ζῶα. Τὴν φορὰν ταύτην ἡ ἐνεργὸς δύναμις ἐκφράζεται διὰ τῆς ἐξελίξεως τῶν σπονδυλωτῶν, κορωνὸς τῶν ὁποίων εἶναι ὁ ἄνθρωπος. Οὗτος ὄχι μόνον διὰ τῆς διανοίας του κατορθοῖ νὰ δαμάσῃ τὴν φύσιν, ἀλλὰ καὶ δι' ἐνοράσεως νὰ χωρήσῃ εἰς ἀπωτέραν δημιουργίαν. Εἶναι ἐλεύθερος καὶ, παρ' ὅτι ὑποφέρει, δὲν στερεῖται τῆς ἐλπίδος, τὴν ὁποίαν γεννᾷ ὁ θεὸς δυναμισμός του. Ὁ νοῦς του ἐπιζῆ τῆς καταστροφῆς τοῦ ἐγκεφάλου καὶ ἀπόδειξιν τούτου ὑπόσχειται ὁ πνευματισμός.

Ἡ οὕτω πως δημιουργικῶς κινουμένη δύναμις εἶναι, ὡς ἦδη ἐλέχθη, ὁ κατὰ Bergson Θεός. Θεωρεῖται δ' οὗτος ὡς τὸ μόνον ὄν, δημιουργικὴ ἐνέργεια, ἀένναος ζωὴ, δρᾶσις καὶ ἐλευθερία, δημιουργικὴ ἀγάπη καὶ ἐνεργὸς δύναμις, ἐκδηλουμένη κυρίως διὰ τῆς ψυχῆς καὶ ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἀνθρώπου. Δημιουργεῖ δημιουργούς, ὥστε νὰ ἔχη μετ' ἑαυτοῦ ὄντα ἄξια τῆς ἀγάπης του. Ἡ περὶ ἀνθρώπου δὲ ὡς δημιουργοῦ καὶ ἐλευθέρου ὄντος ἰδέα τοῦ Bergson διακρίνει τὴν κοσμοθεωρίαν του ἀπὸ τοῦ πανθεισμοῦ. Ἄλλ' ἂν ὁ ἐν λόγῳ φιλόσοφος δὲν εἶναι κατὰ πάντα πανθειστής, πρέπει, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περὶ πραγματικότητος τοῦ χρόνου, διαδοχικῆς ἀποθέσεως μέρους τῆς δημιουργικῆς δυνάμεως κατὰ τὴν πρὸς τὰ πρόσω κίνησίν της, ἐλευθερίας ἐπιτυγχανομένης δι' ἀγῶνος καὶ ἀλλαγῆς καὶ Θεοῦ ὡς ἀγαθοῦ ἀλλ' οὐχὶ παντοδύναμου ἀντιλήψεών του, νὰ θεωρηθῇ μονιστής μετὰ θρησκευτικότητος ἐχούσης φυσιοκρατικὸν χαρακτήρα.

Συνεπῶς πρὸς τὰς πρόσθεν ἰδέας εἶναι καὶ ἡ θρησκεία τοῦ Bergson. Αἱ δύο τάσεις τῆς δημιουργικῆς δυνάμεως ἐκδηλοῦνται καὶ ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ἔνθα δύναται τις νὰ διακρίνῃ δύο ἠθικὰς καὶ δύο θρησκευτικὰς καταστάσεις, τὴν στατικὴν καὶ τὴν δυναμικὴν.

Ἡ πρώτη ἐπικρατεῖ εἰς τοὺς κοινωνικοὺς ὀργανισμούς, ὡς εἶναι ἡ οἰκογένεια, ἡ πολιτεία κλπ., οἱ ὅποιοι, παρὰ τὴν αὐξήσιν των, σκοποῦσι κυρίως νὰ διαφυλάξωσι τὸν παραδεδομένον πολιτισμόν. Τὰ μέλη των εἶναι ἠναγκασμένα νὰ συμμορφῶνται πρὸς ἐπιβεβλημένους κανόνες, ἀναγκαίους διὰ τὴν κοινωνικὴν ἐπιβίωσιν. Ἡ δευτέρᾳ συναντᾶται εἰς τὰ προνομιοῦχα πνεύματα, τοὺς μεγαλοφυεῖς δηλ. ἀνθρώπους, διακρινομένους ἐπὶ ἐπιστήμῃ, τέχνῃ, ἠθικῇ ἢ θρησκείᾳ, καὶ δυναμένους ὡς ἐκ τούτου νὰ δημιουργήσωσι δι' ἐνοράσεως νέον τι, δι' οὗ θὰ εἶναι δυνατόν νὰ προαχθῇ ἡ κοινωνία. Τὸ νέον δὲ τὸ ὅποιον παρέχεται ὑπὸ τῶν θρησκευτικῶν προσωπικοτήτων πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἡ σπουδαιότερα συμβολὴ εἰς τὴν κοινωνικὴν πρόοδον. Αὐταί, λόγω τῆς διὰ βαθείας ἐνοράσεως γεινιάσεώς των πρὸς τὸν Θεόν, εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωσιν αὐτὸν καί, κατ' ἀκολουθίαν, τὴν ἀλήθειαν. Θρησκευτικὴ δὲ προσωπικότης, ὡς ἡ τοῦ Χριστοῦ, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς προϊόν ὑπερτάτου δῆγματος ἐν τῇ δημιουργικῇ δυνάμει. Ἐν τῷ θρησκευτικῷ ἢ ἐκκλησιαστικῷ ὀργανισμῷ ὑπάρχουσι θεμελιώδεις ἀρχαί, ἀπαραίτητοι διὰ τὴν περαιτέρω προαγωγὴν του, συντηρητικὰ στοιχεῖα, δι' ὧν ἡ δημιουργικὴ δύναμις προβαίνει εἰς νέαν δημιουργίαν. Διὰ τῆς θρησκείας ὁ ἀνθρώπος ἐνοῦται ἐν ἀγάπῃ μετὰ τῆς Ἀγάπης καὶ ἐν τῇ ἐνότῃ ταύτῃ κατορθοῖ νὰ ἐντροφήσῃ εἰς τὸ δημιουργικὸν ἔργον τοῦ ἀγαθοῦ Θεοῦ, νὰ εὔρῃ τὴν λύσιν τῶν κατατροχόντων αὐτὸν προβλημάτων, νὰ συμβάλῃ εἰς τὸ θεῖον δημιουργικὸν ἔργον καὶ νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν συμβολὴν τῶν συνανθρώπων του εἰς τοῦτο. Μόνον διὰ τοιαύτης μυστικιστικῆς ἐνώσεως, ἐκδηλουμένης εἰς ἔργα, δύναται ὁ ἀνθρώπος νὰ καταιστῇ θεῖος. Δύναται τις πρὸς τοῦτο νὰ παραδειγματισθῇ ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους προφήτας καὶ κυρίως τὸν Χριστόν, τὸν ἰδρυτὴν τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, τῆς βαθείας αὐτῆς ἀναμορφώσεως τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ.

Τοιαύτη ἐν ὀλίγοις εἶναι ἡ θρησκευτικὴ φιλοσοφία τοῦ Bergson, ἧς ἡ ἀντίδρασις πρὸς τὰς μηχανικὰς περὶ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἐξηγήσεις τοῦ ὕλισμοῦ καὶ ὁ συμβιβασμὸς τῶν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἀντιθέσεων ὠφέλησαν σπουδαίως τὴν ἀνθρωπίνην σκέψιν. Κοινὴν ὅμως ἔχουσα τὴν τύχην μετὰ τῶν λοιπῶν φιλοσοφικῶν συστημάτων, ἀδυνατεῖ νὰ ὑπομείνῃ κατὰ πάντα τὸν ἔλεγον τῆς κριτικῆς. Οὕτω ἀντὶ τῆς κατ' ἀπόκλισιν προελεύσεως τῶν τριῶν κυρίων παραγῶγων τῆς δημιουργικῆς δυνάμεως (ὑλῆς, ζωῆς καὶ νοῦ) κατὰ τὴν περὶ ἐξελίξεως θεωρίαν τοῦ Bergson, οἱ βιολόγοι ἐξακολουθοῦσι νὰ δέχωνται τὴν κατ' εὐθείαν. Ἀλλὰ καὶ ἡ περὶ δύο πηγῶν (διανοίας καὶ ἐνοράσεως) τῆς θρησκείας θεωρία, διακρίνουσα μεταξὺ κοινωνικοπρακτικῆς καὶ μυστικοπνευματικῆς θρησκείας, δὲν φαίνεται εὐσταθοῦσα, καθ' ὅτι ἡ διάνοια καὶ ἡ ἐνόρασις πρόεισι μᾶλλον νὰ θεωρηθῶσιν ὡς αἱ δύο ὄψεις (ἡ μὲν ἀναλυτικὴ, ἡ δὲ συνθετικὴ) τῆς μιᾶς λειτουργίας τοῦ λογικοῦ. Ἡ στενὴ δὲ μετὰ αὐτῶν σχέσις φαίνεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἐνόρασις δύναται νὰ δικαιολογηθῇ διὰ λογικῶν ἐπιχειρημάτων, ὡς συμβαίνει παρὰ τῷ ἀποστόλῳ Παύλῳ. Ἡ ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ τοῦ Ἐγέλου ὑποστηρικθεῖσα κλασσικὴ ἀντί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Κατὰ τὴν πανηγυρικὴν συνεδρίαν τῆς 27 παρελθόντος Δεκεμβρίου ἡ Ἀκαδημία ἀνήγγειλεν ὅτι ἀπένειμε τὸ ἀργυροῦν μετὰλλιον εἰς τὸ ἐν Βαλουκλῇ τῆς Κωνσταντινουπόλεως λειτουργοῦν ἐλληρικὸν Νοσηλευτικὸν Καθίδρυμα, τὸ ὅποιον κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἐορτάζει τὴν διακοσιοστὴν ἐπέτειον ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του (1752), θεωρούμενον τὸ ἀρχαιότερον τῆς Ἀνατολῆς.

Καθ' ἃ ἀνεκοίνωσεν ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς, «ἀφορμὴν πρὸς ἴδρυσίν του ἔδωκεν ἡ κατὰ τὰ μέσα τοῦ 18ου αἰῶνος ἐξάπλωσις τῆς πανώλους, ἧτις ἐμάστιξε τότε σύμπασαν τὴν Ἀνατολήν. Βαθμηδὸν τὸ Ἴδρυμα ἐπεξετείνετο καὶ ἐπλουτίζετο διὰ νέων περιπτέρων καὶ παραρτημάτων. Εἰς τὴν σημερινὴν του μορφήν τὸ Ἴδρυμα ὑφίσταται ἀπὸ τοῦ 1936, χάρις ἰδίως εἰς τὴν ἀμέριστον συνδρομὴν τοῦ ἐλληνικοῦ στοιχείου καὶ μάλιστα τοῦ «Συνδέσμου πρὸς βοήθειαν τῶν ἀπόρων ἀσθενῶν», ὅστις, ἀριθμῶν 4.123 μέλη, καταβάλλει ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ τοῦ Ἰδρύματος περὶ τὰς 125.000 λίρας Τουρκίας ἑτησίως. Σήμερον τὸ Καθίδρυμα ἔχει τμήματα πρὸς θεραπείαν τῶν διαφόρων κλάδων τῆς ἰατρικῆς καὶ προσέτι ἔχει παραρτήματα διὰ τὴν φυματίωσιν μὲ 60 κλίνας καὶ διὰ ψυχοπαθεῖς, ὡς καὶ Πολυκλινικὴν, ἔτι δὲ καὶ Γηροκομεῖον ὅπου περιθάλλονται 200 γέροντες, ἐξ ὧν 196 δωρεάν. Τὸ προσωπικὸν ἀποτελεῖται ἐν ὅλῳ ἐκ 200 ἀτόμων, ἐκ τῶν ὁποίων 32 ἰατροί· οἱ νοσοκόμοι ἀνέρχονται περὶ τοὺς 300, τῶν ὁποίων οἱ πλεῖστοι δωρεάν.

Τοιοῦτο εἰς γενικωτάτας γραμμάς τὸ ἔξοχον αὐτὸ Καθίδρυμα, τὸ τιμῶν πράγματι τὸν Ἑλληνισμόν, ἀν μάλιστα κανεὶς ἀναλογισθῇ εἰς ποίας περιπετείας καὶ στροφὰς τῆς τύχης ὑπεβλήθη οὗτος κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη. Ἐνα μεγαλόφωνον εὐ γε ὀφείλεται εἰς τὸν Ἑλληνισμόν, ὅστις μὲ τὸ χρῆμά του, μὲ τὴν ἰατρικὴν καὶ νοσοκομειακὴν περίθαλψιν, μὲ τὴν χριστιανικὴν του ἀφοσίωσιν, κατάρθρωσε νὰ κρατήσῃ εἰς τὴν τοιαύτην περιωπὴν τὸ λαμπρὸν τοῦτο Καθίδρυμα».

Τὸ μετὰλλιον ἐνεπιστεύθη ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Ἀκαδημίας εἰς τὸν κατὰ τὴν συνεδρίαν παραστάντα ἱεράρχην τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου Σεβ. Μητροπολίτην Ἡλιουπόλεως κ. Γεννάδιον, ὅπως τὸ παραδώσῃ εἰς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην διὰ τὰ περαιτέρω.

Κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίαν ἡ Ἀκαδημία ἀπένειμεν ἔπαινον:

ληψις, ὅτι τὸ λογικὸν ἐλέγχει καὶ συνδυάζει τὸ ἔργον τῶν ἐν λόγῳ ἱκανοτήτων, ἔχει δυστυχῶς ὑπὸ τοῦ Bergson ὑποτιμηθῇ. Ἡ θρησκεία ἐκπηγάξει ἐξελικτικῶς ἐκ τῆς συνδιαλλακτικῆς συναντήσεως τῆς θείας μετὰ τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος καὶ οὐχὶ ἐκ τῆς ἀλόγου ἀρχῆς, ὡς ἡ ἀσυνείδητος ἐπιθυμία ἢ καὶ αὐτὴ ἡ δημιουργικὴ, ἀλλ' ἄνευ προδιαγεγραμμένου σκοποῦ, Ἀγάπῃ τοῦ Bergson.

Α. Π. ΧΑΣΤΟΥΠΗΣ

Δο Θεολ. καὶ Φίλοσ.

Ἰψηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

α) εἰς τὸν κ. *Κωνσταντῖνον Βοβολίνην* διὰ τὸ ἄρτι ἐκδοθὲν ἐκ 568 σελίδων ἔργον του, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Ἐκκλησία εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ἐλευθερίας 1453—1953». Ἐπεξηγῶν τὸ βραβεῖον τοῦτο ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς εἶπεν, ὅτι «καίτοι ἡ Ἀκαδημία κατ' ἀρχὴν βραβεύει ἔργα καθαρῶς ἐπιστημονικοῦ χαρακτήρος καὶ παρὰ τὰς ἀντιρρήσεις, τὰς ὁποίας θὰ ἠδύνατο τις νὰ ἔχῃ περὶ τῆς δράσεως κληρικῶν τιμῶν, ἡ Ἀκαδημία ἐνέκρινε τὴν ἀπονομὴν ἐπαίμου εἰς τὸ ἀξιόλογον τοῦτο ἔργον, ὅπερ ἄλλως ἀποτελεῖ σημαντικὴν συμβολὴν εἰς τὴν σύγχρονον ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς ὁποίας τόσοι κληρικοὶ ὑπέστησαν μαρτύρια χάριν τῆς ἐθνικῆς ἰδέας. Ὅπως χαρακτηριστικῶς λέγει ὁ προλογιζόμενος τὸ ἔργον Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Σπυρίδων, τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ κ. Βοβολίνη «ἐξαίρον τὰς εἰς αἷμα θυσίας τοῦ ἑλληνορθοδόξου κλήρου, πιστοποιεῖ τὴν συνεχιζομένην πλήρη συνταύτισιν θρησκείας καὶ ἔθνους καὶ συνεδηγοποιεῖ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ εὐσεβοῦς ἑλληνικοῦ λαοῦ τὴν ἐνυπάρχουσαν ἐν αὐτῇ εὐσέθειαν καὶ εὐλάβειαν καὶ τὴν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἐμπιστοσύνην καὶ ἀφοσίωσιν». Σημειωτέον ὅτι, κατ' ἐπισήμους στατιστικάς, μόνον κατὰ τοὺς προσφάτους ἐθνικοὺς ἀγῶνας ἐμαρτύρησαν 345 κληρικοὶ, ὧν 26 ἐθανατώθησαν ὑπὸ τῶν Βουλγάρων, 20 ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν, 75 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν καὶ 224 ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν τῶν πλείστων τῶν κληρικῶν τούτων παρατίθεται ἡ εἰκὼν. Καὶ ὅμως, παρ' ὅλα ταῦτα, ὅπως λέγει ὁ ὄντως ἱερός Χρυσόστομος: «Τοιοῦτο ἔχει μέγεθος ἡ Ἐκκλησία· πολεμουμένη νικᾷ· ἐπιβουλεωμένη περιγίνεται· ὕβριζομένη λαμπροτέρα καθίσταται· δέχεται τραύματα καὶ οὐ καταπίπτει· ὑπὸ τῶν ἐλκῶν κλυδωνίζεται ἀλλ' οὐ καταποντίζεται· χειμάζεται ἀλλὰ ναυάγιον οὐχ ὑπομένει· παλαλεῖ ἀλλ' οὐχ ἠττάται· πυκτεῦει ἀλλ' οὐ νικᾶται!»!

β) Εἰς τὴν ἐνταῦθα ἐδρεύουσαν «Ἐταιρείαν προστασίας ἀνηλίκων» διὰ τὰς σήμερον μάλιστα τόσον ἐπιβεβλημένας προσπάθειάς της πρὸς πρόληψιν τῆς παιδικῆς ἐγκληματικότητος καὶ ἠθικὴν βελτίωσιν τῶν παρεκτραπέντων ἀνηλίκων. «Ὡς ὀρθῶς ἐτονίσθη, ἡ προστασία τοῦ παιδιοῦ δὲν ἀποτελεῖ μόνον ἔργον φιλανθρωπίας, ἀλλ' εἶναι καὶ μέσον κοινωνικῆς ἀμύνης κατὰ τοῦ ἐγκλήματος, τῆς ἀνηθικότητος καὶ τῆς κοινωνικῆς ἀποσυνθέσεως. Ἀξία ἰδιαιτέρας ἐξάρσεως εἶναι ἡ δράσις τῆς ἐπιτίμου προέδρου τῆς Ἐταιρείας κυρίας Ἐδανθίας Γκίνοπούλου, ἥτις μετ' ἐξαιρέτου ζήλου ἐργάζεται πρὸς εὐόδωσιν τοῦ σκοποῦ τῆς Ἐταιρείας».

Βραβεῖον δ' ἀπένευμεν εἰς τὸν κ. Ἀνδρέαν Νεζερίτην διὰ τὴν συμφωνικὴν του σύνθεσιν «Προανάκρουσμα εἰς τοὺς ψαλμοὺς τοῦ Δαυὶδ, ἔργον, ὅπερ ἢ ἐξ εἰδικῶν κριτικῆ ἐπιτροπῆ χαρακτηρίζει ὄντως ἔργον ἀνωτέρας μουσικῆς ἐμπνεύσεως, ἀρίστης τεχντροπίας, νεωτερίζον χωρὶς ὑπερβολὰς καὶ πλήρης θρησκευτικῆς ἀτμοσφαιρας καὶ κατανούξεως».

Προκήρυξις βραβείων (ἔτος 1952)

Τάξις Ἡθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν.

«Βραβεῖον τοῦ ἐν Τήνῳ Πανελληνίου Ἱεροῦ Ἰδρύ-

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Η ΧΙΛΙΕΤΗΡΙΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Ἐγκρίσει καὶ εὐλογία τῆς Α. Θ. Μ. τοῦ Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Χριστοφύου, Ἐπιτροπῆ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Θεοφίλ. Ἐπισκόπου Μαρωτίτιδος κ. Ἀθανασίου παρεσκευάσε τὰ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς πρώτης Χιλιετηρίδος (952 - 1952) τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Πατριαρχικῆς Βιβλιοθήκης, διεξαχθέντος ἀπὸ τῆς 16-19 Νοεμβρίου τοῦ λήξαντος ἔτους.

Αἱ τετραήμεροι ἑορταὶ ἐπανηγουρίσθησαν ἐν πάσῃ μεγαλοπρεπείᾳ καὶ ἐπισημότητι, μετέσχον δ' αὐτῶν πρὸς τῇ Ἱεραρχίᾳ τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ θρόνου αἱ ἐν Αἰγύπτῳ ἑλληνικαὶ διπλωματικαὶ καὶ κοινοτικαὶ ἀρχαί, αἱ αἰγυπτιακαὶ πολιτικαὶ καὶ πνευματικαὶ ἀρχαί, καὶ πολυπληθεῖς ἀντιπρόσωποι αὐτοκεφάλων ὀρθοδόξων καὶ ξένων Ἐκκλησιῶν, ἀνωτάτων πνευματικῶν Ἰδρυμάτων, Βιβλιοθηκῶν καὶ Ἐπιστημονικῶν Ἐταιρειῶν τοῦ Ἐξωτερικοῦ καὶ πλείστοι φιλόμουσοι.

Ἡ πανηγυρικὴ ἑναρξις τοῦ ἑορτασμοῦ ἐγένετο ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ τοῦ ἁγ. Σάββα τῇ 16 Νοεμβρίου, Κυριακῇ, διὰ δοξολογίας χοροστατοῦντος τοῦ Γενικοῦ Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου Σεβ. Μητροπολίτου Τριπόλεως κ. Θεοφάνους συμπαραστατομένου

ματος τῆς Εὐαγγελιστρίας δρχ. 2.640.000, εἰς τὸ καλλίτερον θεολογικὸν ἔργον τὸ ἐκδοθὲν ἐντὸς τοῦ ἔτους 1952. Προθεσμίᾳ ὑποβολῆς αἰτήσεων μετὰ 5 ἀντιτύπων μέχρι 30 Ἰανουαρίου 1953. Ἀπονομὴ τοῦ βραβείου τὴν 25ῃν Μαρτίου 1953».

«Βραβεῖον τοῦ ἐν Τήνῳ Πανελληνίου Ἱεροῦ Ἰδρυματος τῆς Εὐαγγελιστρίας δρχ. 2.640.000, εἰς τὸ καλλίτερον θεολογικὸν ἔργον τὸ ἐκδοθὲν ἐντὸς τῆς πρώτης ἐξαμηνίας τοῦ 1953. Προθεσμίᾳ ὑποβολῆς αἰτήσεων μετὰ 5 ἀντιτύπων μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1953. Ἀπονομὴ τοῦ βραβείου κατὰ Δεκέμβριον 1953».

«Βραβεῖον τοῦ ἐν Ἀγιάσῳ τῆς Μυτιλήνης Ἱεροῦ προσκυνήματος τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου δραχμαὶ 1.760.000, εἰς τὸ καλλίτερον ἔργον τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὸν συστηματικὸν κλάδον τῆς Θεολογίας. Ἔργα ἀνέκδοτα ἢ τυχὸν τύποις ἐκδοθῆσόμενα ἐντὸς τῆς προθεσμίας τῆς τασομένης διὰ τῆς προκηρύξεως καὶ ἀρχομένης ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1952, τὰ μὲν ἀνέκδοτα εἰς 5 δακτυλογραφημένα ἀντίγραφα, τὰ δὲ ἐκδοθῆσόμενα εἰς 5 ἀντίτυπα, γίνονται δεκτὰ μέχρι τῆς 30ῆς Ἀπριλίου 1953. Ἀπονομὴ τοῦ βραβείου κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1953. (Τὸ βραβεῖον τοῦτο προεκηρύχθη κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1951, ἐπαναλαμβάνεται δὲ ἢ προκηρύξις πρὸς ὑπόμνησιν τῶν ἐνδιαφερομένων)».

* *

Ἡ Ὀλομέλεια τῆς Ἀκαδημίας κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 4ης Δεκεμβρίου 1952 ἐξέλεξε τὸν Ἀκαδημαϊκὸν κ. Γρηγόριον Παπαμιχαῆλ Ἀντιπρόεδρον τῆς Ἀκαδημίας διὰ τὸ ἔτος 1953.

ὑπὸ τῶν Σεβ. Συνοδικῶν καὶ τοῦ Θεοφιλ. Ἐπισκόπου Μαρσεώτιδος, ὅστις εἶχε χοροστατήσει καὶ διμλήσει κατὰ τὴν θεϊαν τῆς ἡμέρας λειτουργίαν. Κατὰ τὴν δοξολογίαν παρέστησαν ὁ Πρεσβυτέρης τῆς Ἑλλάδος καὶ οἱ Γενικοὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Καίρῳ Ἕλληνες Πρόξενοι, ὁ Ὑποδιοικητὴς Ἀλεξανδρείας ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Στρατηγοῦ-Πρωθυπουργοῦ τῆς Αἰγύπτου, ὁ ἀγγλικανὸς Ἐπίσκοπος Τζῶνστον, οἱ ξένοι κληρικοί, οἱ ἐξ Ἀθηνῶν ἀκαδημαῖκοι καὶ πανεπιστημιακοὶ προσκεκλημένοι. Καθήμενα τελετάρχου ἐν τε τῷ ναῷ καὶ καθ' ἅπαντα τὰ στάδια τοῦ ἑορτασμοῦ ἔτελε ὁ Βιβλιοφύλαξ τῆς Πατριαρχικῆς Βιβλιοθήκης Ὑπομνηματογράφος κ. Θ. Μοσχονᾶς.

Αὐθημερὸν τῆ 5 μ.μ. ἐν συγκεντρώσει τῆς ἀλεξανδρινῆς Ἱεραρχίας, τῶν ἑλληνικῶν διπλωματ. καὶ κοινοτικῶν ἀρχῶν, τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀρχῶν Ἀλεξανδρείας, τῶν λοιπῶν ἐπισήμων καὶ πλήθους ὁμογενῶν ἐγένετο ἡ ὑποδοχὴ τῶν ἐκπροσώπων. Μετὰ κατανυκτικὴν θρησκευτικὴν συναυλίαν τελεσθεῖσαν τῇ συμμετοχῇ τῶν χορωδιῶν τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγ. Σάβα καὶ τοῦ ἐν Ραμλίῳ ρωσικοῦ ναοῦ τοῦ ἁγ. Νικολάου, ὡς καὶ τῆς ἑλληνικῆς φιλαρμονικῆς, ὁ Θεοφιλ. Πρόεδρος τοῦ ἑορτασμοῦ προσεφώνησε τοὺς ἐκπροσώπους, τὴν αὐτὴν δὲ προσφώνησιν ἐπανάλαβον ἀραβιστὶ μὲν ὁ καθηγ. κ. Μιχαηλίδης γαλλιστὶ δὲ καὶ ἀγγλιστὶ ὁ Βιβλιοφύλαξ κ. Θ. Μοσχονᾶς. Τῇ ἐπιούσῃ οἱ προσκεκλημένοι παρέστησαν κατὰ τὰ ἐγκαίρια τῆς ἐκθέσεως τοῦ Ἑλλην. Βιβλίου Αἰγύπτου τῆς τελευταίας ἑορτίας, τῇ δ' ἐπαύριον ἐπεσκέφθησαν τὴν πλουσίαν εἰς ἀρχαῖα χειρόγραφα καὶ ἀρχαίας σπανίας ἐκδόσεις Πατρ. Βιβλιοθήκην, μεθ' ὃ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν τῆς Βιβλιοθήκης παρόντων πάντων τῶν ἐπισήμων ἐπηκολούθησαν αἱ προσφωνήσεις τῶν ἐκπροσώπων, ἀρχῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ ἐκπροσώπου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ἀκαδημαῖκοῦ καὶ Ἀρχοντος Μεγάλου Λογοθέτου τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου Ἀλεξανδρείας κ. Γρηγορίου Παπαμιχαήλ· ἐν συνεχείᾳ προσεφώνησαν ὁ ἀκαδημαῖκός κ. Φαίδων Κουκουλῆς ἐκπροσώπων τὴν ἐν Ἀθήναις Ἐταιρείαν Βυζαντινῶν Σπουδῶν, ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Σιναίου κ. Πορφύριος ἐκ προσώπου τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Ν. Τωμαδάκης ἀντιπροσωπεύων τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν, ὁ ἀκαδημαῖκός κ. Δ. Κόκκινος ἐκ προσώπου τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης κλπ.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν προσφωνήσεων ἀνηγγέλθη ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Τριπόλεως κ. Θεοφάνους ἢ ἐπὶ τῇ Χιλιετηρίδι τῆς Βιβλιοθήκης ἀπόφασις τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πάπα καὶ Πατριάρχου κ. Χριστοφόρου περὶ ἰδρύσεως «Ἰνστιτούτου Ἀνατολικῶν Μελετῶν τῆς Πατριαρχικῆς Βιβλιοθήκης», τοῦ ὁποῖου «ἐταίροι» ἀνεκηρύχθησαν τιμῆς ἕνεκεν τὰ μετασχόντα τοῦ ἑορτασμοῦ πνευματικὰ Ἰδρύματα, εἰς τοὺς ἐκπροσώπους τῶν ὁποίων ἐπεδόθησαν τὰ σχετικὰ διπλώματα καὶ ἀναμνηστικὰ μετάλια.

Τὸν ἑορτασμὸν τῆς Χιλιετηρίδος ἐπεσφράγισαν εἰδικὸς «Ὑμνος τῆς Χιλιετηρίδος» καὶ οἱ Ἐθνικοὶ Ὑμνοι Ἑλλάδος καὶ Αἰγύπτου.

Ἐπὶ τῇ λήξει τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς Χιλιετηρίδος τῆς Πατριαρχικῆς Βιβλιοθήκης ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Χριστοφόρος ἠδύοκῃσεν νὰ ἀπονεῖμη εἰς τοὺς ἐκπροσώπους τῶν Ἀνωτάτων Καθιδρομῶν τῆς Ἑλλάδος ἀκαδημαῖκούς καὶ πανεπιστημιακούς κ.κ. Γρηγόριον Παπαμιχαήλ, Φαίδωνα Κουκουλῆν, Ν. Τωμαδάκην καὶ Δ. Κόκκινον τὸν τίμιον Σταυρὸν τοῦ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου «ὡς δείγμα ὁρατὸν τῆς ἀποστολικῆς εὐλογίας»; ἐπεδόθη δ' αὐτοῖς καὶ τὸ συνοδεῦον τὸν Σταυρὸν πατριαρχικὸν Δίπλωμα.

★

Μετὰ τὴν εἰς Ἀθήνας ἐπιστροφὴν τῶν ἐξ Ἑλλάδος ἀκαδημαῖκῶν καὶ πανεπιστημιακῶν ἐκπροσώπων, ὁ ἐξ αὐτῶν κ. Φαίδων Κουκουλῆς ἐξέθηκεν ἀπὸ τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ Ἀθηνῶν τὰς ἐκ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς Χιλιετηρίδος ταύτης ἐντυπώσεις ὡς ἀκολούθως:

«Πλήρεις ἀγαθῶν ἐντυπώσεων ἐπέστρεψαν ἐξ Αἰγύπτου οἱ εἰς Ἀλεξανδρείαν διὰ τὰς ἑορτάς τῆς Χιλιετηρίδος τῆς ἐκεῖ Πατριαρχικῆς Βιβλιοθήκης προσκληθέντες καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ Ἀκαδημαῖκοι κύριοι Γρηγόριος Παπαμιχαήλ, Φαίδων Κουκουλῆς, Νικόλαος Τωμαδάκης καὶ Διονύσιος Κόκκινος.

Ὁ ἑορτασμὸς τῆς εἰρημένης Χιλιετηρίδος, διὰ τὸν ὁποῖον ἀγρύτους κόπους κατέβαλεν ὁ διευθυντὴς τῆς Πατριαρχικῆς Βιβλιοθήκης κύριος Θεόδωρος Μοσχονᾶς, ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ ἐκδηλωθῇ τὸ ὑπερ τῆς γεραρᾶς Βιβλιοθήκης ἐνδιαφέρον τοῦ διεθνοῦς ἐπιστημονικοῦ κόσμου, τοῦ ὁποῖου πολυπληθεῖς παρέστησαν ἀντιπρόσωποι μὲ θερμοὺς λόγους ὑποβαλόντες τὰς εὐχὰς καὶ τὰ συγχαρητήριά των.

Οἱ Ἕλληνες ἀντιπρόσωποι οὐ μόνον καταλλήλως προσεφώνησαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν των ἐπὶ τῷ ἑορτασμῷ παρέδωκαν συμβολήν, ἡ ὁποία καὶ θὰ τυπωθῇ εἰς εἰδικὸν λίαν προσεχῶς ἐκδοθησόμενον τόμον.

Οἱ κύριοι καθηγηταὶ ἔσχον τὴν εὐκαιρίαν οὐ μόνον νὰ ἐπισκεφθῶσι τὰ μουσεῖα τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τοῦ Καίρου καὶ ἰδιαίτερος νὰ μελετήσωσι τὰ μὲ τὴν ἐποχὴν τῶν Πτολεμαίων καὶ τὴν Βυζαντινὴν μετὰ ταῦτα περίοδον σχετιζόμενα μέρη τῆς χώρας, ἀλλὰ καὶ εὐρύτατα ἐπεκοινωνήσαν μετὰ τῶν μελῶν τῶν ἐκεῖ ἑλληνικῶν παροικιῶν, εἴτε κατὰ τὰς διαλέξεις τὰς ὁποίας εἰς ἀμφοτέρας τὰς πόλεις ἔκαμον, εἴτε καὶ κατ' ἰδίαν εἰς τὰς πολυπληθεῖς συγκεντρώσεις, τὰς ὁποίας πρὸς τιμὴν των διοργάνωσαν οὗτοι.

Ἰδιαίτερον ἐντύπωσιν τοὺς ἔκαμεν ἡ, παρὰ τὰς ἐκ τῶν πολέμων δυσχερείας, ἀκμὴ τῶν ἑλληνικῶν κοινοτήτων, καὶ δὴ τῆς πολυπληθεστεράς τῆς Ἀλεξανδρείας, εἰς τὴν ὁποίαν συνεχίζεται ἡ παράδοσις τῶν μεγάλων εὐεργετῶν.

Οἱ ἐξ Ἑλλάδος ἀντιπρόσωποι ἐπεσκέφθησαν τὰ σχολεῖα τοῦ Καίρου καὶ τῆς Ἀλεξανδρείας, τῶν ὁποίων ἀνάλογα ἐλάχιστα ὑπάρχουν εἰς τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα, ὅπου ἀπηύθυναν λόγους παραινετικούς πρὸς τὴν σπουδάζουσαν καὶ πλήρη ἐνθουσιασμοῦ Ἑλλη-

νίδα νεολαίαν. Είδον ἐκεῖ τῆς φιλανθρωπίας τὰ ἰδρύματα, νοσοκομεία καὶ ὄρφανοτροφεία, ὅπου, χάρις εἰς τὴν γενναιοδωρίαν τῶν εὐεργετῶν, ἀνακουφίζεται τῶν πασχόντων καὶ ὄρφανῶν ὁ πόνος. Ἡ εὐρυθυμία ἐν τῇ διοικήσει καὶ αἱ ἀμεμπτοὶ τάξεις καὶ τελειότης τῶν θεραπευτικῶν μέσων χαρακτηρίζουν τὰ ἰδρύματα αὐτά, πρὸς τιμὴν τοῦ ἑλληνικοῦ ὀνόματος.

Μεγάλη ὑπῆρξεν ἡ συγκίνησις τῶν κυρίων καθηγητῶν ἀπὸ τὰ δείγματα τῆς ἀγάπης, τῆς τιμῆς καὶ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, τὸν ὁποῖον τοὺς ἐξεδήλωσαν αἱ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Καίρῳ κοινότητες, ἀλλὰ καὶ αἱ διάφοροι ἐν Αἰγύπτῳ παροικίαι, αἱ ὁποῖαι δι' ἐπισήμων προσκλήσεων τοὺς ἐκάλεσαν νὰ τὰς ἐπισκεφθῶσι, προσκλήσεων, εἰς τὰς ὁποίας, πρὸς μεγάλην τῶν λύπην, ἐνεκα τοῦ βραχέος τοῦ χρόνου τῆς παραμονῆς τῶν, δὲν ἠδυνήθησαν ν' ἀνταποκριθῶσιν. Εὐμενεστάτης ἐπ' ἴσης ὑποδοχῆς ἔτυχον οἱ ἀντιπρόσωποι παρὰ τε τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐπισήμων ἑλληνικῶν κύκλων ὡς καὶ τῶν πατριαρχικῶν, τῆς Α. Θειοτάτης Μακαριότητος εὐαρεστηθείσης νὰ τοὺς ἀπονεύμῃ τὸ παράσημον τοῦ Ἀποστόλου Μάρκου.

Ἐντύπωσιν εἰς τοὺς κυρίους καθηγητὰς ἔκαμον αἱ ἀγαθαὶ σχέσεις, αἱ ὁποῖαι ὑπάρχουν μεταξὺ τῶν μελῶν τῶν ἑλληνικῶν παροικιῶν καὶ τῶν ἐντοπίων, οἵτινες ἐκτιμοῦν τοὺς ἡμετέρους διὰ τὴν δραστηριότητά των, τὴν εἰς τὸν πολιτισμὸν τῆς χώρας συμβολὴν των καὶ τὸν παιδαρχικὸν των χαρακτήρα. Ὅπου καὶ ἂν μετέβησαν, εἴτε εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Ἀλεξανδρείας, ὅπου ἐγένοντο τιμητικώτατα δεκτοὶ ὑπὸ τοῦ πρυτανεως καὶ τῶν πανεπιστημιακῶν ἀρχῶν, εἴτε εἰς τὸ διοικητήριον, ἤκουσαν λόγους κολακευτικούς διὰ τοὺς Ἕλληνας, τοὺς ὁποίους, ὡς εἶπον, θεωροῦν ἀδελφὸν λαόν.

Ἐπωφελοῦμενοι τῆς ἐν Αἰγύπτῳ παραμονῆς των οἱ ἡμέτεροι ἀντιπρόσωποι ἐπεσκέφθησαν καὶ τὸν ἐπὶ τῆς Παιδείας κ. ὑπουργόν, τὸν ὁποῖον προσεφώνησαν καταλλήλως, ἐκφράσαντες ἅμα καὶ τὸ παράπονόν των, διότι εἰς τὸν κατάλογον τῶν ὑπὸ τῆς Αἰγυπτιακῆς κυβερνήσεως ἀνεγνωρισμένων Πανεπιστημίων δὲν περιλαμβάνεται καὶ τὸ τῶν Ἀθηνῶν. Ὁ κ. Ὑπουργός, ἀπαντῶν, ἐβεβαίωσε τοὺς ἡμετέρους, ὅτι ὁ δημοσιευθεὶς κατάλογος θὰ συμπληρωθῇ καὶ ἡ παρατήρησις των θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν.

Μετ' ἰδιαιτέρας εὐμενείας ἐγένοντο οἱ κ. κ. καθηγηταὶ δεκτοὶ καὶ ὑπὸ τοῦ ἀναμορφωτοῦ τῆς Αἰγύπτου, στρατηγοῦ Νεγκίπ, τὸν ὁποῖον προσεφώνησαν καὶ ὅστις, ἀπαντῶν, ἐξέφρασε τὴν ἐκτίμησίν του πρὸς τὸ ἑλληνικὸν στοιχεῖον, τὸ ὁποῖον θεωρεῖ, ὡς εἶπεν, ἀδελφόν.

Τὴν εὐχαρίστησιν τῶν ἀντιπροσώπων μας ἐκ τῆς ἐν Αἰγύπτῳ παραμονῆς των ἐπεσκίασεν ἡ ἐν τῷ μεταξὺ ἐπισυμβῆσα ἀδιαθεσία τῆς Α. Θ. Μακαριότητος, τοῦ Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κυρίου Χριστοφόρου, εἰς τὸν ὁποῖον ἠγχῆθησαν ταχεῖαν τὴν ἀνάρρωσιν.

Οἱ ἐπανελθόντες, χαίροντες διὰ τὴν ἀκμὴν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἑλληνικῶν παροικιῶν, αἱ ὁποῖαι τιμοῦν τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα, παλαιότερας καλὰς συνεχίζουσαι παραδόσεις, ἠγχῆθησαν εἰς αὐτὰς πᾶσαν εὐημερίαν.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ & ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Ἐπιτροπὴ Ὑποτροφιῶν

Ἀνακοίνωσις περὶ ὑποτροφιῶν εἰς τὸ ἐξωτερικόν διὰ τὸ ἔτος 1953 - 1954

Ἐκατὸν εἴκοσι πέντε περίπου ὑποτροφίαι θὰ χορηγηθῶν εἰς νέους καὶ νέας διὰ σπουδὰς εἰς τὸν Καναδᾶν, τὴν Γαλλίαν, Ἰταλίαν, Γερμανίαν, Μεγάλην Βρετανίαν, Σουηδίαν, Ἑλβετίαν, τὰς Ἦνωμ. Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς, ἢ οἵανδήποτε ἄλλην χώραν τῆς ἐκλογῆς τοῦ ὑποψηφίου, ἂν καὶ εἶναι ἐνδεχόμενον ὅς τὸπος σπουδῶν τοῦ ὑποτρόφου νὰ μὴ ὀρισθῇ ὁ ὕψ' αὐτοῦ κατὰ προτίμησιν ἀναγραφείας πρώτος.

Αἱ ὑποτροφίαι αὐταὶ χορηγοῦνται κυρίως πρὸς φοιτητὰς τῆς Θεολογίας, ὀρισμένα ὅμως δὲν χορηγοῦνται διὰ θεολογικὰς σπουδὰς, ἀλλὰ δι' ἐργασίαν προπαρασκευάζουσαν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας ἢ τῶν ὀργανώσεων πού ἀμέσως σχετίζονται πρὸς αὐτήν.

Εἰδικῶς τυγχάνουν προτιμητέοι οἱ φοιτηταὶ πού ἔχουν ὀρισμένον τινὰ σκοπὸν κατὰ νοῦν δὲν πρέπει ὅμως νὰ λησμονῆται, ὅτι αἱ εὐκαιρίαι αὐταὶ διὰ σπουδὰς εἰς τὸ ἐξωτερικόν δὲν ἀποβλέπουσιν ἀπλῶς νὰ βοηθήσουν τὴν σταδιοδρομίαν ὀρισμένων ἀτόμων, ἀλλὰ ἀποτελοῦσιν ἐκφρασίαν κοινωνίας μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν, αἵτινες παρέχουν τὰς εὐκαιρίας, καὶ ἐκείνων, αἵτινες κάμνουν χρῆσιν αὐτῶν.

Αἱ ὑποτροφίαι εἶναι συνήθως ἐτήσιαι, μὲ τὴν δυνατότητα παρατάσεως ἐπὶ ἐν εἰσέτι ἔτος εἰς ὀρισμένας εἰδικὰς περιπτώσεις καὶ καλύπτουν ὅλας τὰς λογικὰς δαπάνας τῶν σπουδαστῶν, ἐνῶ εὐρίσκονται εἰς τὸ ἐξωτερικόν, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς τῶν ἀναγκαίων ταξειδίων ἐν τῇ χώρᾳ τῶν σπουδῶν.

Κατὰ τὴν ἐν Καίρῳ διαμονὴν των, οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. κ. Κουκουλές, Παπαμιχαὴλ καὶ Τωμαδάκης, ἐπεσκέφθησαν τὴν Φιλολογικὴν Σχολὴν τῆς Σούμπρας, ὅπου διδάσκει ὁ γνωστὸς καθηγητὴς τῆς Βυζαντιολογίας Αἰγύπτιος κ. Σάϊρα, καθὼς καὶ τὸ Κοπτικὸν Μουσεῖον καὶ τὴν ἱερὰν Μονὴν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, λίαν ἐνδιαφέροντα ἀπὸ ἱστορικῆς, θρησκευτικῆς καὶ ἀρχαιολογικῆς ἀπόψεως, κατόπιν συστάσεως τοῦ ὑφυπουργοῦ τῆς Παιδείας Σαφίλ Κορμάλ.

Μεταξὺ ἄλλων, συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Αὐγερινοῦ, ἐπεσκέφθησαν τὸ ἐν Ἡλιουπόλει Σπετσεροπούλειον Ὁρφανοτροφεῖον Καίρου, γενόμενοι δεκτοὶ μὲ θερμὰ δείγματα φιλοφροσύνης ἀπὸ τὸν διευθυντὴν του κ. Πάσαρη. Ὁ καθηγητὴς κ. Παπαμιχαὴλ συνώψισε τὰς ἐντυπώσεις του εἰς τὸ βιβλίον ἐπισκεπτῶν μὲ τὴν κάτωθι ἀφιέρωσιν: «Μέγαν ἐνθουσιασμὸν προκαλεῖ τὸ λαμπρὸν τοῦτο ὑπὲρ τῶν ὄρφανῶν καθίδρυμα διὰ τὴν ἄρτιαν του ὀργάνωσιν καὶ τὴν ὅλην σύνθεσιν. Θερμὰ συγχαρητήρια διὰ τοὺς ἰδρυτὰς, τοὺς ὀργανωτὰς τοῦ μεγάλου τούτου τῆς φιλανθρωπίας μεγάρου, ἀποτελοῦντος καύχημα τοῦ Αἰγυπτιακοῦ Ἑλληνισμοῦ».

Ἐπίσης ὁ διευθύνων τὸ Γραφεῖον Τύπου τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας κ. Κομνηνὸς ὀργάνωσε δεξίωσιν πρὸς τιμὴν τῶν τριῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, εἰς τοὺς ὁποίους παρέθεσε γεῦμα ὁ Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος Καίρου Ἐπίσκοπος Βαβυλωνος κ. Ἰλαρίων».

Τὰ περὶ τῶν προσόντων ποῦ ἀπαιτοῦνται καὶ ἄλλας σχετικὰς πληροφορίες εὐρίσκει τις εἰς τὴν περαιτέρω δημοσιευομένην ἀνακοίνωσιν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀρχαὶ ἰσχύουσαι κατὰ τὴν ἐπιλογὴν ὑποτρόφων».

Τὰ διάφορα ἔντυπα συμπληρωμένα δέον νὰ ἔχουν ἐπιστολήν εἰς τὴν Γενεὴν μέσῳ τῆς ἐνδιαφερομένης ἐθνικῆς Ἐπιτροπῆς τὴν 1ην Ἰανουαρίου τοῦ 1953 δι' ὑποτροφίας εἰς τὸν Καναδᾶν, καὶ τὰς Ἠνωμ. Πολιτείας, κατὰ καὶ τὴν 1ην Φεβρουαρίου 1953 δι' ὑποτροφίας εἰς τὴν Εὐρώπην.

Ἡ ἀπονομή τῶν ὑποτροφῶν γίνεται δύο ἢ τέσσαρας μῆνας ἀργότερον, ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν αἰτήσεων καὶ τοῦ χρόνου, ὅστις ἀπαιτεῖται διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν Πανεπιστημίων, ἅτινα θὰ φιλοξενησούν τοὺς ἐπιτυχάνοντας, πάντως οἱ φοιτητὰί θὰ εἰδοποιηθῶν ὅσον τὸ δυνατόν ἐνωρίτερον περὶ τῆς ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς αἰτήσεώς των.

Πληροφορίαι παρέχονται εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀλληλοβοηθείας καὶ Σχέσεων μετὰ τῶν Ξένων Ἐκκλησιῶν Καθηγητοῦ κ. Ἀμίλκα Σ. Ἀλιβιζάτου, Φιλοθέης 19.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΑ ΤΗΣ ΒΑΛΝΤΕΝΣΙΑΝΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Εἰδοποιήσις

1. Τὸ Συμβούλιον τῆς Βαλντενσιανῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ἐν Ρώμῃ, ἐν συμφωνίᾳ μετὰ τῆς σεβασμίας Βαλντενσιανῆς Συνόδου, ἀποφασίζει τὴν χορήγησιν μιᾶς ὑποτροφίας ἐν τῇ ὡς ἄνω σχολῇ καὶ θέτει αὐτὴν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν.

2. Διὰ τῆς ἀποφάσεώς του ταύτης τὸ Συμβούλιον τῆς Βαλντενσιανῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ἀποσκοπεῖ νὰ ἐνθαρρύνῃ νέους φοιτητὰς ἄλλων Ἐκκλησιῶν μετεχουσῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου, οἱ ὅποιοι ἐργαζόμενοι εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ Κυρίου ἐκτὸς τῆς Ἰταλίας νὰ συμπληρώσουν τὰς θεολογικὰς καὶ ἱστορικὰς τῶν μελέτας εἰς μίαν πόλιν ὡς ἡ Ρώμη, ὅπου δύνανται νὰ ἐπωφεληθῶν περισσότερο ἢ ὅπουδήποτε ἄλλου ἐνὸς μεγάλου πλοῦτου ἐπιστημονικοῦ ὕλικου καὶ ἀρίστων εὐκαιριῶν ἐρεῦνης.

3. Ἡ ὑποτροφία εἶναι διαρκείας ἐνὸς ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους, ἥτοι ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου. ἐ.ἔ. μέχρι τοῦ μηνὸς Ἰουνίου τοῦ ἐπομένου ἔτους. Περιλαμβάνει: α) κατοικίαν καὶ τροφήν εἰς τὸ Οἰκοτροφεῖον τῆς Σχολῆς, β) ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῶν διδάκτρων ἐν τῇ Βαλντενσιανῇ Θεολογικῇ Σχολῇ καὶ γ) εὐκολίας παρακολουθήσεως εἰδικῶν μαθημάτων εἰς ἄλλας ἀνωτέρας Σχολὰς καὶ χρήσεως τῶν κυριωτέρων βιβλιοθηκῶν τῆς Ρώμης.

4. Δύνανται κατ' ἔτος νὰ υποβάλλουν ὑποψηφιότητα διὰ τὴν ὑποτροφίαν:

α) Τελειόφοιτοι τῆς Θεολογίας, ἥτοι φοιτητὰί οἵτινες, συμπληρώσαντες τὰς ἀκαδημαϊκὰς θεολογικὰς τῶν σπουδῶν καὶ λαβόντες τὸ πτυχίον τῆς Θεολογίας, ἐπιθυμοῦν νὰ συλλέξουν ὕλικόν διὰ τὴν διδακτορικὴν τῶν διατριβῶν ἐπὶ θέματος ἀναφερομένου εἰς τὸν Ρωμαιοκαθολικισμόν, τὴν χριστιανικὴν ἀρχαιολογίαν καὶ τὴν ἱστορίαν τῶν Βαλντενσιανῶν καὶ τῆς μεταρρυθμίσεως ἐν Ἰταλίᾳ.

β) Ὑποψήφιοι πτυχιῶχοι τῆς Θεολογίας ἢ ὑποψήφιοι κληρικοί, ἢ ἱερωμένοι κεχειροτονημένοι τοῦλάχιστον πρὸ διετίας, οἱ ὅποιοι ἐπιθυμοῦν νὰ τελεοποιήσουν τὰς γνώσεις των τῆς Ἰταλικῆς γλώσσης καὶ νὰ μελετήσουν βαθύτερον τὴν Ἰταλικήν, φοιτῶντες εἰς τὴν Βαλντενσιανὴν Θεολογικὴν Σχολήν, μετὰ τὴν προοπτικὴν νὰ ὑπηρετήσουν εἰς τινα κοινότητα ὁμιλοῦσαν τὴν Ἰταλικὴν ἐντὸς τῆς Ἰταλίας ἢ εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

γ) Νέοι, οἵτινες, μετὰ τὸ πέρασ τῶν θεολογικῶν τῶν σπουδῶν, ἀφιερώνονται εἰς ἀκαδημαϊκὰς μελέτας καὶ αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην τῆς διαμονῆς ἐν Ρώμῃ παρὰ τῇ Βαλντενσιανῇ Θεολογικῇ Σχολῇ δι'

ἔρευναν καὶ μελέτας διὰ τὴν συγγραφὴν βιβλίων ἢ τὴν προπαρασκευὴν ἀκαδημαϊκῶν μαθημάτων ἀναφερομένων εἰς τὸν ρωμαιοκαθολικισμόν, τὴν χριστιανικὴν ἀρχαιολογίαν, τὴν ἱστορίαν τῶν Βαλντενσιανῶν καὶ τὴν μεταρρυθμίσιν ἐν Ἰταλίᾳ.

5. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὴν ὑποτροφίαν ταύτην ὀφείλουν νὰ ἀποστείλουν εἰς τὸ Οἰκουμενικόν Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν ἐν Γενεῇ πρὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου καθ' ἕκαστον ἔτος, τὰ κάτωθι στοιχεῖα:

α) Αἰτήσιν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ ὑποψήφιος καθορίζει διὰ τίνας ἐκ τῶν σκοπῶν, περὶ ὧν ἀσχολεῖται ἢ προηγουμένη παράγραφος, ἐνδιαφέρεται.

β) Πιστοποιητικὸν γεννήσεως, δι' οὗ νὰ ἐμφανηθῆναι, ὅτι ὁ ὑποψήφιος εἶναι νεώτερος τῶν 28 ἐτῶν.

γ) Δήλωσιν ὅτι ἀνήκει εἰς τινα Ἐκκλησίαν, μέλος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου.

δ) Πιστοποιητικὸν σπουδῶν.

ε) Πιστοποιητικὸν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς ἐνδιαφερομένης διὰ τὰς σπουδὰς τοῦ ὑποψηφίου.

ς) Πιστοποιητικὸν τῆς ἐνδιαφερομένης Θεολογικῆς Σχολῆς, ἐμφανίζον τὸν ὑποψήφιον ὡς κεκτημένον ἐξόχους ἱκανότητας, εἰδικῶς εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ μνημονευθέντα ἤδη ἐν τῇ παραγράφῳ 4 σημεία (στοιχεῖα α καὶ γ).

ζ) Πιστοποιητικὸν τῆς κεντρικῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, ἐξ ἧς ὁ ὑποψήφιος ἐξαρτᾶται.

6. Ἡ αἰτήσις καὶ τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικὰ δέον νὰ ἀποσταλοῦν εἰς τὸ Οἰκουμενικόν Συμβούλιον μέσῳ τῆς κεντρικῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς ἢ διὰ τῆς Πανεπιστημιακῆς ἀρχῆς, ἐξ ἧς ὁ ὑποψήφιος ἐξαρτᾶται.

Ἄπαξ μόνον δύνανται τις νὰ κάμῃ χρῆσιν τῆς ὑποτροφίας ταύτης.

8. Τὸ Οἰκουμενικόν Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν, βασιζόμενον ἐπὶ τῶν στοιχείων τῶν ὑπὸ τῆς παραγράφου 5 ἀπαιτούμενων, ἐκλέγει τὸν ὑπότροφον.

9. Τὸ Οἰκουμενικόν Συμβούλιον πρὸ τῆς 31ης Αὐγούστου ἐκάστου ἔτους ἀποστέλλει εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Βαλντενσιανῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ὅλον τὸν φάκελλον τοῦ ἐκλεγέντος ὑποτρόφου μετὰ τοῦ πρακτικοῦ τῆς ἐκλογῆς.

10. Ἐὰν τὰ ὑπὸ τοῦ ἐκλεγέντος ὑποβληθέντα πιστοποιητικὰ δὲν ἀνταποκρίνονται πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ παρόντος προβλεπόμενα, τὸ Συμβούλιον τῆς Βαλντενσιανῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ἐπιφυλάσσει εἰς ἑαυτὸ τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τὴν ἐκλογὴν ἄλλου ὑποψηφίου.

11. Ἐὰν ἐξ ὑπατιότητος τοῦ ὑποψηφίου, ἢ δι' οἰονδήποτε ἄλλον λόγον, ἡ ὑποτροφία δὲν καθίσταται δυνατόν νὰ ἀπονεμηθῇ ὑπὲρ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, ὁ διαγωνισμὸς ἀκυροῦται καὶ ἡ ὑποτροφία διὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο δὲν ἀπονέμεται.

Ὁ Κοσμητῶν

Ὁ Πρόεδρος
τοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς

Πληροφορίαι παρέχονται εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀλληλοβοηθείας καὶ Σχέσεων μετὰ τῶν Ξένων Ἐκκλησιῶν Καθηγητοῦ κ. Ἀμίλκα Σ. Ἀλιβιζάτου, Φιλοθέης 19.

ΑΡΧΑΙ ΙΣΧΥΟΥΣΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΤΡΟΦΩΝ

Σκοπὸς 1. Τὸ πρόγραμμα ὑποτροφῶν ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἐργασίας καὶ τὸν πλουτισμὸν τῆς ζωῆς τῶν Ἐκκλησιῶν εἰς ὅλας τὰς χώρας διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχηγῶν τῆς αἰρίας.

2. Ὁ πρωταρχικὸς σκοπὸς τῆς προσφορᾶς τῶν ὑποτροφῶν τούτων εἶναι νὰ παράσχῃ εἰς ὠρισμένους φοιτητὰς εὐκαιρίαν διὰ σπουδᾶς, αἵτινες δὲν εἶναι προσिताί δι' αὐτοὺς εἰς τὰς ἰδίας αὐτῶν χώ-

ρας, ή να προσφέρη περαιτέρω σπουδές δι' όσους έχουν τās προς τούτο πνευματικές ικανότητες ή να άσκήση αυτούς ειδικώς και άναπτύξη ώρισμένας πρακτικές αυτών ιδιότητας εις διάφορα πεδία. Δύναται επί παραδείγματι ό υποψήφιος να χρησιμοποιήση τήν ύποτροφίαν του διά να παρακολουθήση άνωτέρα μαθήματα εις τήν Έρμηνείαν τών Γραφών ή τήν Έκκλησιαστικήν Ιστορίαν ή διά να εκπαιδευθή ειδικώς εις τήν Χριστιανικήν Παιδαγωγικήν, τήν Έξομολογητικήν, τήν μεταξύ τών Ξένων Έργασίαν, τήν διεύθυνσιν νοσοκομείου, τήν θρησκευτικήν δημοσιογραφίαν, ή άλλα τοιαύτα πεδία κλήσεως χριστιανικής.

3. Αί εύκαιρία αύτα δέν άποβλέπουν άπλώς να προαγάγουν τά προσωπικά διαφέροντα άτομων, αλλά σαφώς άποσκοπούν εις τήν προπαρασκευήν τών άτόμων δι' άποτελεσματικώτεραν Έργασίαν και ήγεσίαν έντός τών ίδίων αυτών εκκλησιών και κοινοτήτων.

2. Όροι προσφορής τών ύποτροφιών.

I. Πρό τής εξέτασεως τής αιτήσεως του ύποψηφίου υπό τής Έπιτροπής Ύποτροφιών, ούτος δέον να έχη τύχει τής έπιδοκιμασίας τών εκπροσώπων τής Έκκλησίας του έν τή ίδια αυτού χώρα ώς πνευματικώς και άκαδημαϊκώς κατάλληλος διά τήν ύποτροφίαν.

II. Ό υποψήφιος δέον να πληροί τούς κάτωθι όρους :

α) Δέον να είναι πεπεισμένος περί τής χριστιανικής του κλίσεως, ή άκαδημαϊκή του έπίδοσις να είναι άνωτέρα του μετρίου, να διακρίνεται από άκραιότητα χαρακτήρος και άνώτερα ιδανικά χριστιανικής διαγωγής, να είναι φυσικώς υγιής και σταθερός συναισθηματικώς.

β) Όφείλει να υποβάλλη βραχείαν έκθεσιν περί τών σκοπών τών έν τῷ έξωτερικῷ σπουδών του και έτέραν διαλαμβάνουσαν πρόγραμμα Έργασίας μετά τήν έπιστροφήν εις τήν χώραν του.

γ) Πρέπει να κατέχη τήν γλώσσαν τής χώρας, εις ήν προτίθεται να σπουδάση, δυνάμενος σὺν τοίς άλλοις και να όμιλή αυτήν.

δ) Δέν πρέπει ό υποψήφιος να είναι μεγαλύτερος τών 30 έτών, εκτός ώρισμένων άσυνήθων περιπτώσεων, αί όποια δέον να τίθενται ένώπιον τής Έπιτροπής προς εξέτασιν έν πάση λεπτομερεία.

ε) Όφείλει να είναι άρκούντως ώριμος και καλλιεργημένος, ώστε να ώφελθῆ εις τόν μέγιστον βαθμόν εκ τών σπουδών του εις τό έξωτερικόν. Όπου ύπάρχει δυνατότης θεολογικών ή άλλων σχετικών σπουδών έν τή ίδια πατρίδι, ό υποψήφιος όφείλει να έχη συμπληρώσει τουλάχιστον δύο ή, κατά προτίμησιν, τρία έτη θεολογικών ή άλλων σχετικών σπουδών. στ) Έάν είναι έγγαμος, ή σύζυγος και τά τέκνα του δέν δύνανται να τόν άκολουθήσουν εις τό έξωτερικόν.

III. Έφ' όσον ή χορήγησις τών ύποτροφιών τούτων είναι έκφρασις τής κοινωνίας μεταξύ τών Έκκλησιών που τās προσφέρουν και εκείνων που τās λαμβάνουν, ό υποψήφιος όφείλει να δεχθῆ δύο προϋποθέσεις :

α) Όφείλει, μετά τό πέρας τών σπουδών του, να έπιστρέψη εις τήν χώραν του, διά να υπηρετήση τήν Έκκλησίαν του.

β) Κατά τήν διάρκειαν τών σπουδών του πρέπει να θεωρηῆ έαυτόν ύποκειμενον εις τούς κανονισμούς και τās διατάξεις τής Έπιτροπής τών ύποτροφιών και του Πανεπιστημίου ή τής Σχολής, εις ήν θά φοιτῆ.

IV. Ύποτροφία ένός έτους χορηγούνται εις τās U. S. A. και τόν Καναδά. Διά μικροτέρας του έτους ύποτροφίας, εις ειδικάς περιπτώσεις και τή αιτήσιν του ύποψηφίου, δύναται να εξέτασθῆ ή φοίτησις και εις εύρωπαϊκά Πανεπιστήμια.

ΝΕΑ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Έκ μέρους τών Ξένων Έκκλησιών εστάλησαν εις τόν Καθηγητήν κ. Άμίλκαν Σ. Άλιβιζάτον διά του Οίκουμενικού Συμβουλίου τών Έκκλησιών τά κάτωθι ποσά, άτινα διεβιβάσθησαν εις τās άρμοδίας ύπηρεσίας διά τούς καθοριζόμενους σκοπούς χρησιμοποίησεώς των.

1ον) 75.000.000 δραχ. εις τόν Μακαριώτατον Άρχιεπίσκοπον Άθηνών, διά τήν άνέγερσιν κατεστραμμένων Ναών.

2ον) 75.000.000 δραχ. εις τήν Άποστολικήν Διακονίαν, διά τήν συμπλήρωσιν του κτιρίου τής Σχολής τών Διακονισσών έν Άγία Βαρβάρα.

3ον) 7.500.000 δραχ. εις τόν Σεβ. Μητροπολίτην Ρόδου, διά τό Γηροκομειον Προσφύγων Ρόδου.

4ον) 52.500.000 δραχ. εις τήν Έπιτροπήν Άλληλοβοηθείας και Σχέσεων μετά τών Ξένων Έκκλησιών διά τήν ενίσχυσιν άπόρων ιερέων τών Βορείων Έπαρχιών, και

5ον) 45.000.000 δραχ. εις τήν αυτήν Έπιτροπήν, διά τήν παροχήν ύποτροφιών εις άπόρους νέους, σπουδάζοντας Θεολογίαν εις τά Πανεπιστήμια Άθηνών και Θεσσαλονίκης.

V. Έάν ό φοιτητής επιδείξη κατά τό πρώτον έξάμηνον τών σπουδών του ειδικάς ακαδημαϊκάς ικανότητας και έφ' όσον ή Έκκλησία του θεωρηῆ συμφέρουσαν τήν επί έν εισέτι έτος παράτασιν τών έν τῷ έξωτερικῷ σπουδών του, δύναται να υποβάλλη σχετικήν αίτησιν.

Τοιούτου είδους αιτήσεις δέον να υποβάλλωνται μέχρι τής 31ης Ιανουαρίου προς τήν τοπικήν υπεύθυνον Έπιτροπήν έν τῇ χώρα, εις ήν φοιτῆ τις. Η Έπιτροπή αυτή θά συνεννοηῆ μετά τών πανεπιστημιακών παραγόντων και θά αναφέρη σχετικώς εις τήν Έπιτροπήν τών ύποτροφιών, ή όποια θά προβῆ εις τήν δέουσαν συνεννόησιν μετά τής άρμοδίας εκκλησιαστικής ή έθνικής Έπιτροπής. Αιτήσεις εκτός τών άνωτέρω προθεσμιών δέν εξέτάζονται.

VI. Η αίτησις εκάστου ύποψηφίου δέον να έχη θεωρηθῆ υπό τής Έκκλησίας του, ήτις όφείλει να σημειώση επ' αυτής πώς διά τής ύποτροφίας, ή διά τής παρατάσεως αυτης, θά έξυπηρετηθῆ καλύτερον τό συμφέρον τής Έκκλησίας εκείνης.

VII. Αί σπουδαί εκάστου ύποψηφίου πρέπει να άποτελοῦν έν πλήρες πρόγραμμα ακαδημαϊκής Έργασίας, τό όποιον θά καταστρωθῆ έν συνεννοήσει μετά τών άρμοδίων τής Σχολής, εις ήν θά έγγραφῆ. Αί σπουδαί αυταί κανονικώς πρέπει να κατευθύνωνται προς τήν άπόκτησιν ακαδημαϊκού τινος τίτλου. Έάν τούτο δέν είναι δυνατόν λόγω τών ακαδημαϊκών απαιτήσεων ή επιθυμητόν λόγω του ειδικου σκοπου, δι' όν έχορηγηθῆ ή ύποτροφία, τά παρακολουθητέα μαθήματα δέον να εκλεγούν ούτως, ώστε ό ύπότροφος να άποκομίση υπό τās συνθήκας αυτας τήν μεγίστην δυνατήν ώφέλειαν. Εις τινας περιπτώσεις καθορίζεται έν τῷ συνόλω πρόγραμμά τι σπουδών ή Έργασια τις ειδικής φύσεως, ως ή ύπηρεσία παρατινι έννορία.

Πληροφορία παρέχονται εις τό Γραφειον του Γενικου Γραμματέως τής Έπιτροπής Άλληλοβοηθείας και Σχέσεων μετά τών Ξένων Έκκλησιών Καθηγητου κ. Άμίλκα Άλιβιζάτου, Όδος Φιλοθέης 19.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει.

Ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου ἐνιαυτοῦ τῆς τοῦ Κυρίου χρησιμότητος ἢ «Ἐκκλησία» εὔχεται ὅπως τοῦτο χαρισθῆ ἑὶς τοὺς ἀναγνώστας τῆς μεσοτῶν θείων εὐλογιῶν. Μήπω ἐπιτευχθείσης τῆς ἀνωθεν εἰρήνης μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, παρὰ τὰς εἰλικρινεῖς τῶν ἐπιζόντων ἐπὶ Κύριον προσπάθειας, ἢ ἀνθρωπότης ἐξακολουθεῖ νὰ ἀγωνιᾷ μετέωρος ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ φόβου. Ἄλλ' ἢ πεποίθησις ἡμῶν, ὅτι τὰ πάντα σοφῶς ἀνωθεν οἰκονομεῖ ἢ τοῦ Θεοῦ Πρόνοια δέον ἔξω νὰ βάλλῃ τὸν φόβον, ὥστε ἕκαστος νὰ ἐπιτελῇ τὸ εἰς ὃ ἐτάχθη καθήκον ἐν ψυχικῇ ἡρεμίᾳ, συντελῶν οὕτω εἰς τὴν δημιουργίαν γαληροῦ πνευματικοῦ κλίματος, οἷον ἀρμόζει εἰς γνησίαν χριστιανικὴν κοινωνίαν.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ πνεύματος.

Εἰς τὸ ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν ἀπευθνηθέν μεσοτῶν σοφῶν ὑποθηκῶν διάγγελμα ἐξήρθη ἰδιαιτέρως ἢ τοῦ ὕγιους πνεύματος ἐπὶ τῆς ὕλης κατίσχυσις, ὡς ἀπέδειξεν ὁ μοναδικὸς μεταπολεμικὸς κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ ἑλληνικὸς ἀγῶν. Ἡ νίκη ἐκείνη τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος ἐδραιοῖ τὴν πεποίθησιν, ὅτι «θὰ δώσωμεν καὶ πάλιν εἰς τὸν νέον κόσμον νέον μῆνυμα ἐλπίδος», διότι ἢ ἀνθρωπότης «ἔχει σήμερον μεγάλην ἀνάγκην ἐνὸς νέου παραδείγματος». Ἐφ' ᾧ ἢ Α. Μ. ἐκάλεσε πάντας τοὺς Ἕλληνας «νὰ ἐργασθῶμεν ὁ εἰς διὰ τὸν ἄλλον καὶ διὰ τὴν Πατρίδα, λησμονοῦντες τὸν ἑαυτὸν μας, ὁπότε θὰ θριαμβεύσῃ καὶ πάλιν τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα...»

Τὸ ἑλληνικὸν ὅμως πνεῦμα κέκτηται τοιαύτην ἰσχὺν ὡς ἀντιλοῦν αὐτὴν ἐκ τῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν. Τὴν ἀλήθειαν ταύτην ατανοῶν καὶ ὁ νέος Πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς διεκήρυξεν, ὅτι «ἢ Ἀμερικὴ θὰ κερδήσῃ τὸν κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ πόλεμον, ἐφ' ὅσον ὁ ἀμερικανικὸς λαὸς δὲν λησμονήσῃ τὰς θεμελιώδεις ἀρχὰς τῆς χριστιανικῆς θρησκείας... Ἡ ἡγεσία τοῦ ἔθνους δὲν πρέπει ποτὲ νὰ στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ὀλισμοῦ...»

Καὶ ἐγένετο φῶς.

Κατὰ τὴν ἐπίσημόν του ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ δεξιῶσιν ὁ νέος ἀκαδημαϊκὸς κ. Βασίλειος Αἰγινήτης, καθηγητῆς τῆς Θεωρητικῆς καὶ Μαθηματικῆς Φυσικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν, ὁμιλήσας περὶ τῆς φύσεως τοῦ Σύμπαντος ὡς «φωτεινοῦ ἢ ἠλεκτρομαγνητικοῦ», ἀνέπτυξε διὰ μακρῶν, ὅτι ἐκ τῆς ἠλεκτρομαγνητικῆς θεωρίας καὶ τῶν πειραμάτων ἀπεδείχθη ὀριστικῶς, ὅτι αἱ ἀκτινοβολαί, δηλαδὴ τὸ φῶς ὑπὸ τὴν γενικωτέραν σημασίαν, εἶναι φαινόμενον ἠλεκτρομαγνητικόν. Τὰ ἠλεκτρονία ἀποτελοῦν ἐν τῶν συστατικῶν τῆς ὕλης, ταύτην δὲ συνοδεύει ὁ ἠλεκτριζομὸς εἰς τὰ φαινόμενα τῆς ἠλεκτρολύσεως. Τὰ ἠλεκτρονία παρουσιάζονται πανταχοῦ εἰς τὸ Σύμπαν ἐπεμβαίνοντα εἰς μέγαν ἀριθμὸν φαινομένων. Ἐξ ἄλλου ἢ Κυματομηχανικῆ τοῦ De Broglie

ἀπεκάλυψε κυματοειδῆ κατάστασιν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ὕλην, ὅπως καὶ εἰς τὰς ἠλεκτρομαγνητικὰς ἀκτινοβολίας, οὕτως ὥστε ὁ ἠλεκτρομαγνητικὸς αὐτὸς παλμὸς τοῦ Σύμπαντος φαίνεται γενικὸς. Οὕτω ἐξ ὅλης τῆς Ἐπιστήμης σχηματίζομεν τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι τὸ Σύμπαν εἶναι ἠλεκτρομαγνητικόν, φωτεινόν. Ἐντεῦθεν, ἐκ τοῦ συνόλου τῶν φαινομένων ὁ διάσημος Jeans ἔγραψεν, ὅτι «ἀρχίζομεν νὰ ὑποπτευώμεθα ὅτι ζῶμεν εἰς Σύμπαν κυμάτων καὶ μόνον κυμάτων», δηλαδὴ φωτός, ὥστε «ἢ ὅλη ἱστορία τῆς δημιουργίας τοῦ Σύμπαντος ἐκφράζεται ἐπαρκῶς καὶ πλήρως διὰ τῆς φράσεως: «Εἶπεν ὁ Θεὸς καὶ ἐγένετο φῶς»!

Ἡ Μαρωνείας καὶ Θάσου Βασίλειος

Τὴν 24ην τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον, εἰς ἡλικίαν 64 ἐτῶν, μετὰ ἐνδεκαετῆ μόλις ἀρχιερατείαν ὁ Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Θάσου Βασίλειος.

Ὁ αἰόδιμος Ἱεράρχης, γεννηθεὶς τῷ 1885 ἐν Αὐλωναρίῳ τῆς Εὐβοίας, ἐνεγράφη μετὰ τὰς ἐγκυκλίους αὐτοῦ σπουδὰς εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἐξ ἧς ἀποφοιτήσας τῷ 1909 ἀνέλαβε χρέη Γραμματέως παρὰ τῷ τότε Ἐπισκόπῳ Χαλκίδος καὶ Καρυστίας Χρυσάνθῳ, χειροτονηθεὶς δ' ἐν τῷ μεταξὺ ὑπ' αὐτοῦ τῷ 1910 Διάκονος καὶ τῷ 1916 προχειρισθεὶς εἰς Πρεσβύτερον, ἐτέλει ἅμα καὶ χρέη ἱεροκήρυκος ἐν τῇ ἐν ἢ διηκόνει Ἐπαρχίᾳ. Τῷ 1922 ἐπωμισθεὶς τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐν Χαλκίδι συσταθείσης τότε Ἐκκλησιαστικῆς Προπαρασκευαστικῆς Σχολῆς, προήχθη τῷ 1924 εἰς Πρωτοσύγκελλον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Χαλκίδος, διακονήσας δ' εὐδοκιμώτατα ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης τὴν Ἐκκλησίαν, ἐπέσπασε τὴν ἐκτίμησιν αὐτῆς καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ χριστιανικοῦ πληρώματος τῆς Ἐπαρχίας.

Τῇ 12ῃ Μαρτίου 1941 ἐκλεγείας Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Θάσου καὶ τῇ 23ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς προχειρισθεὶς εἰς Ἀρχιερέα ἐν τῷ Καθεδρικῷ ναῷ Ἀθηνῶν, ἔσπευσεν ἀμέσως εἰς τὴν ἀνατεθεισάν αὐτῷ ἐμπειρίστατον τότε, ἐνεκα τοῦ πολέμου, ἐπαρχίαν ἐνθα παρέμεινε θεοφιλῶς ἐργαζόμενος μέχρι τῆς ὑπὸ τῶν ἐπιδραμόντων Βουλγάρων ἐξουσίας του, εἰς ἣν ἠκολούθησεν αὐτὸν καὶ μέρος τοῦ ποιμνίου του. Καταφυγὼν μετὰ τῶν μετ' αὐτοῦ φυγόντων πνευματικῶν του τέκνων εἰς Χαλκίδα, παρέμεινεν αὐτόθι, ποιικιλοτρόπως εἰς ἀνακούφισιν αὐτῶν ἐργαζόμενος, μέχρι τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς ἐπαρχίας του, εἰς ἣν πρῶτος ἐπανῆλθε.

Διὰ τὰς πρὸς τὸν λαὸν τῆς Θράκης ἐν γένει παρασχεθείσας ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν κατοχὴν ὑπηρεσίας ἐπαρρησιοφορήθη ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ δι' ὅλης δὲ τῆς μεταξὺ τοῦ ποιμνίου του πατρικῆς αὐτοῦ ἡλικίας δράσεως καὶ ἀναστροφῆς του ἐφείλκυσε τὴν στοργὴν καὶ τὴν ἀφοσίωσιν τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τῆς Ἐπαρχίας του, παρὰ δὲ τὸν σοβαρὸν κλονισμόν, ὃν ἐνεκα τῶν θλίψεων τῆς δουλώσεως τοῦ ποιμνίου του καὶ τῶν ἀτυτῶν κόπων ὑπέστη ἢ ὑγεία του, ἐξηκολούθησεν ἀόκνως καὶ μετὰ παραδειγματικῶς

ζήλον εργαζόμενος μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς τελευταίας του, ἦτις ἐβύθησεν εἰς βαθύτατον πένθος τὸ λατρεῦσαν αὐτὸν ποιμνιον καὶ πάντας τοὺς ὅπως δῆποτε γνωρίζοντας αὐτὸν καὶ ἐκτιμήσαντας τὴν εὐγένειαν τοῦ χαρακτήρος, τὴν ἀνωτερότητα τοῦ ἡθους, τὸ μείλιχον τῶν τρόπων, τὸν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας φλογερὸν ζῆλον καὶ τὴν πρὸς πάντας, καὶ δὴ τοὺς εἰς αὐτὸν ἐμπεισιτευμένους χριστιανούς, ἀνωτερόβουλον ἀγάπην τοῦ μεταστάσιος Ἱεράρχου.

Αἰωνία αὐτοῦ ἡ μνήμη!

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀπέλυσε παραινετικὴν Ἐγκύκλιον (ὑπ' ἀριθ. 2702]706) πρὸς τὸν εὐσεβῆ Ἑλληνικὸν λαὸν περὶ τῆς ἐν τῷ Χριστιανισμῷ θέσεως τῆς γυναικὸς καὶ τῶν ἐκ ταύτης ἀπορροεουσῶν ὑψηλῶν αὐτῆς ὑποχρεώσεων. Τὸ κείμενον τῆς Ἐγκυκλίου ταύτης δημοσιευθήσεται ὀλόκληρον εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον τῆς «Ἐκκλησίας».

— Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2741]706 καὶ ὑπὸ χρονολογίαν 16.12.52 Ἐγκυκλίου πρὸς τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας συνεστήθη ἡ ἄμεσος πρότασις τῶν ὀπὸ τῆς μετὰ τοῦ Κράτους σχετικῆς συμβάσεως τῆς Ἐκκλησίας προβλεπομένων δύο ἐκκλησι. ἀντιπροσώπων δι' ἑκάστην Διεύθυνσιν Γεωργίας, πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ὑπὸ τοῦ Ἀγροτικοῦ Κώδικος ὀριζομένης Ἐπιτροπικῆς καθορισμοῦ τῶν δι' ἑκχερσώσεως δεκτικῶν καλλιεργειῶν δασωδῶν ἐκτάσεων τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας.

Ἀποστολικὴ Διακονία. Τῇ παραμονῇ τῆς πρώτης τοῦ νέου ἔτους ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου ἐκόπη ἡ Βασιλόπητα τῶν τροφίμων αὐτοῦ ἐν ὥρα εἰς τελετῇ παρόντων Ἀρχιερέων, Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ πολλῶν Κληρικῶν καὶ λαϊκῶν διανοουμένων. Μετὰ τοὺς ὕμνους καὶ τὰ ἄσματα τῆς ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Περιστερῆ φοιτητικῆς χορωδίας τοῦ Οἰκοτροφείου καὶ τὰς ὑπὸ τροφίμων αὐτοῦ ἐπικαίρους ἀπαγγελίας, ὠμίλησεν ὁ Διευθυντῆς τοῦ Ἰδρύματος Σεβ. Μητροπολίτης πρώην Λήμνου κ. Βασιλείος, μετ' αὐτὸν δὲ προσεφώνησε τοὺς τροφίμους τοῦ Οἰκοτροφείου ὁ Κοσμητὴρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Νικ. Λούβαρης καὶ ἀκολούθως ὠμίλησεν ὁ Γεν. Διευθυντῆς τῆς Ἀποστολ. Διακονίας Καθηγητῆς κ. Βασίλ. Βέλλας περὶ τοῦ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐπιτελεσθέντος ἐν τῇ Ἀποστολικῇ Διακονίᾳ ἔργου καὶ ἀπύθουε τὸν χαριτισμὸν αὐτῆς πρὸς τοὺς φοιτητάς.

Ἠγγέλθη ἐκ Μυτιλήνης, ὅτι ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Ἰάκωβος δι' ἐγκυκλίου του πρὸς τοὺς Ἀρχιερατικούς Ἐπιτρόπους καὶ τοὺς Κατηχητάς τῶν Ἐπαρχιῶν Μυτιλήνης καὶ Μηθύμνης ἐκάλεσε τούτους, ὡς ἀναπτύξωσι πᾶσαν δυνατὴν πρωτοβουλίαν διὰ τὴν περαιτέρω πρόοδον τοῦ Κατηχητικοῦ ἔργου, ἣν μετὰ χαρᾶς θὰ ἴδῃ καὶ θὰ ἐπαινέσῃ.

Κατὰ τὰς αὐτάς πληροφορίες, ἡ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ αὐτόθι Παραρτήματος τῆς Ἀποστ. Διακονίας «Χριστιανικὴ Συντροφία ἐργαζομένων νέων Μυτιλήνης» ὠργάνωσεν ἐν τῇ ἐν Μυτιλήνῃ αἰθούσῃ τῆς Ἀποστολ. Διακονίας κέντρον μορφώσεως καὶ ψυχγωγίας διὰ τὴν εργαζομένην νεολαίαν τῆς πόλεως. Ἠγγέλθη ἐκ Πρεβέζης ὅτι ὁ νέος Μητροπολίτης Σεβ. κ. Στυλιανός, ὅσα τῇ ἀναλήψει τῶν καθηκόντων του, ἐπελήφθη τοῦ ἔργου τῆς αὐξήσεως τοῦ ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ τοῦ Κατηχητικοῦ ἔργου, ἐπιτυχῶν ἐντὸς ὀλιγίστων ἡμερῶν τὴν ἰδρυσιν εἴκοσι νέων Κατηχητικῶν Σχολείων.

Ἠγγέλθη ἐκ Λευκάδος ἡ ἔναρξις τῆς λειτουργίας

τῆς αὐτόθι «Αἰθούσης τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας», ἐν ἣ ἔστεγάσθησαν τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα καὶ οἱ Χριστιανικοὶ ὄμιλοι τῆς πόλεως μετὰ τῆς Βιβλιοθήκης τῶν. Τὰ κατὰ τὰ ἐγκαίρια τῆς αἰθούσης ταύτης σημειοῦνται ἀλλαχοῦ τοῦ παρόντος.

Ἐπίσης ἠγγέλθη ἐκ Θήρας ἡ ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς Ἐπαρχίας σύστασις νέων Κατηχητικῶν Σχολείων διὰ τοὺς μαθητάς τοῦ αὐτόθι Γυμνασίου, τῇ συνεργασίᾳ τοῦ θεολόγου καθηγητοῦ κ. Νικ. Ἀσπραδάκη. Τὴν ἔναρξιν τῆς λειτουργίας τῶν ἐπιμολόγησεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Γεώργιος, ὅστις καὶ ὠμίλησε καταλλήλως πρὸς τοὺς μαθητάς.

Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. Μιχαὴλ ἐν ἐπιστολῇ του ἀπὸ 12 Νοεμβρίου ἔ. ἔ. πρὸς τὸν Γεν. Διευθυντὴν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας Καθηγητῆν κ. Βασ. Βέλλαν σημειοῖ τὰ ἐξῆς περὶ τῶν περιοδικῶν ταύτης ἐκδόσεων: «Παρακαλῶ ὅπως δεχθῆτε καὶ τὰ ἰδικά μου συγχαρητήρια διὰ τὸν «Ἐφημέριον», «Τὸ Χαρούμενο Σπίτι» καὶ «Τὰ Χαρούμενα Παιδιά», τὰ ὁποῖα εἶναι τέκνα τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Καὶ τὰ τρία ἐπλήρωσαν ἕνα πολὺ μέγαν κενόν. Καὶ τὸ ἐπλήρωσαν κατὰ τὸν ἐπιτυχέστερον καὶ ὠραιότερον τρόπον. Ὁ «Ἐφημέριος» ὅλος ἰδιαίτερος, τὸν ὅποιον λαμβάνω τακτικὰ μαζὺ μὲ τὴν «Ἐκκλησίαν», μοῦ κάμνει πολὺ μεγάλην ἐντύπωσιν, διὰ τὸν πλοῦτον τοῦ ὠραίου καὶ καταλληλοτάτου διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου ὕλικου. Ποτὲ ἄλλοτε ὁ Ἐφημεριακὸς Κλήρος τῆς Ἑλλάδος δὲν ἠξιώθη νὰ λαμβάνῃ τὸσον πλουσίαν, καὶ δὴ καὶ ὀρεκτικὴν, εὐγευστον καὶ θρηπτικὴν πνευματικὴν τροφὴν ἐκ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ τοῦ Κέντρου. Θὰ εἶναι δὲ ἀδικαιολόγητοι οἱ ἱερεῖς τῆς Ἑλλάδος, ἂν δὲν ἐκτιμῶσιν προσηκόντως τὴν λαμπρὰν αὐτῆν προσπάθειαν ποῦ γίνεται εἰς τὸ Ἐκκλησιαστικόν τοὺς Κέντρον, χάριν αὐτῶν, χάριν δηλονότι τῆς μεγαλειτέρας ἀποδόσεως τοῦ ἔργου τῶν μεταξὺ τοῦ λαοῦ μας. Ἰδιαίτερα συγχαρητήρια πρέπει νὰ σῶς ἐκφρασθῶν διὰ τοὺς λαμπροὺς συνεργάτας σας εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ «Ἐφημερίου». Κήρυγμα, Ἐξομολόγησις, Κατήχησις, τὰ τρία ταῦτα σπουδαιότατα καὶ σημαντικώτατα σημεῖα τῆς ἐκκλησιαστικῆς διακονίας, εὐρίσκουν τὴν ὠραιότεραν ἐμφάνισιν καὶ ἐπεξεργασίαν εἰς τὰς σελίδας του. Μόλις δὲ ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ τονισθῇ ὅτι «ἡ λύσις τῶν ἀποριῶν» εἶναι ἀπὸ τὰ πλέον ἐνδιαφέροντα περιεχόμενα τοῦ λαμπροῦ τούτου περιοδικοῦ».

Ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Δωρόθεος δι' ἐγγράφου του ἐξέφρασε τὴν χαρὰν καὶ τὴν ἱκανοποίησιν του ἐπὶ τῇ ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς Μητροπόλεως του ἐπιτυχῇ διεξαγωγῇ τῆς ὀργανώσεως ἀπὸ τοῦ αὐτόθι Παραρτήματος τῆς Ἀποστολ. Διακονίας τῇ 14-21 Δεκεμβρίου ἔ. ἔ. «Ἐβδομάδος Κηρυγμάτων» καὶ ἠὺχαρίστησε τὴν Ἀπ. Διακονίαν διὰ τὴν πολύτιμον συμβολὴν τοῦ παρ' αὐτῇ ἱεροκήρυκος κ. Λάμπρου Ζαχαρή.

Ἐξεδόθη καὶ κυκλοφορεῖ τὸ ὑπ' ἀριθ. 1]13 τεῦχος τοῦ Ἰανουαρίου 1953 τοῦ οἰκογενειακοῦ περιοδικοῦ «Τὸ Χαρούμενο Σπίτι» μετὰ τοῦ παιδικοῦ παραρτήματος τοῦ «Τὰ Χαρούμενα Παιδιά».

Χάριν τῶν ἐπιθυμούντων νὰ ἔχωσι συγκεντρωμένα τὰ φύλλα τοῦ περιοδικοῦ «Ὁ Ἐφημέριος» τοῦ ἔτους 1952, ἐξετυπώθησαν ταῦτα ἰδιαίτερος καὶ ἐδέθησαν εἰς κόμψα τομίδια, ἄτινα ἰδιαίτερον ἀντι 10.000 ἔκαστος, ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

— Ἡ Α. Μακ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐτέλεσε τὴν θ. λειτουργίαν ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ τὴν 25ην παρελθόντος μηνὸς ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Χριστουγέννων ὡς καὶ τὴν 1ην Ἰσταμένου μηνὸς ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Περιτομῆς τοῦ Κυρίου καὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγ. Βασιλείου τοῦ Μεγάλου. Τὴν 26ην παρελθόντος Δεκεμβρίου, ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου Σάρδεων, ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκο-

πος ἐτέλεσε τὴν θ. λειτουργίαν ἐν τῷ φερωνύμῳ ἱερῷ ναῷ Ταμπουριῶν Πειραιῶς.

— Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Χριστουγέννων ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀπέλυσε πρὸς τὸ ποίμνιον αὐτοῦ τὴν ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος φύλλου δημοσιευομένην ἐόρτιον Ἐγκύκλιον, ἣτις ἀνεγνώσθη ἀντὶ Κηρύγματος ἐν ἅπασιν τοῖς ἱ. ναοῖς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

— Τῇ 1ῃ Ἰσταμένου μηνὸς ἡ Α. Μ. προέστη τῆς ἐν τῷ Καθεδρικῷ ναῷ ἐπίσημου ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου ἔτους Δοξολογίας, εἰς ἣν παρέστησαν αἱ Α. Α. Μ. Μ. οἱ Βασιλεῖς μετὰ τῶν Πριγκήπων, ὁ Πρόεδρος καὶ τὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως, τὰ μέλη τοῦ Διπλωματικοῦ Σώματος καὶ οἱ λοιποὶ ἐπίσημοι.

— Τῇ 6ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡ Α. Μ. ἐτέλεσεν ἐν Πειραιεῖ τὴν ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Θεοφανείων Κατάδυσιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, τῶν ἐκπροσώπων τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν ἄλλων ἐπίσημων. Τὴν μετὰ πάσης μεγαλοπρεπείας διεξαχθεῖσαν τελετὴν παρηκολούθησε καὶ μέγα πλήθος τῶν πιστῶν.

— Τῇ 19ῃ παρελθόντος μηνὸς ἐπεσκέφθη τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον ὁ ἐνταῦθα Ἐπιτετραμμένος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς κ. Γιόστ μετὰ τοῦ ἀμερικανοῦ Γεν. Προξένου κ. Berger, παρισταμένου τοῦ τε κ. Ἀμίλκα Ἀλιβιζάτου, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ Γεν. Γραμματέως τῆς ἐπὶ τῶν σχέσεων μετὰ τῶν Ξένων Ἐκκλησιῶν Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ τοῦ κ. Καλλιγᾶ, τῆς Ἀμερικανικῆς Πρεσβείας, καὶ ἐπέδωκεν εἰς τὴν Α. Μ. τὰς «Πράξεις τῶν Ἀποστόλων» εἰς ἑλληνικὴν μετάφρασιν μετ' εἰκόνας ἐκ τῶν ταξιδίων τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, δῶρον τοῦ Σεβ. Ἐπισκόπου G. Darlington, ταμίου τῆς Ἀμερικανικῆς Βιβλικῆς Ἐταιρείας.

— Ἐπίσης τὴν 9ῃν Ἰσταμένου μηνὸς ἐπεσκέφθη τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν Dr. Baretow, ὅστις ἐπέδωκεν εἰς τὴν Α. Μ. ἀντίτυπον τῆς νέας ἀγγλικῆς μεταφράσεως τῆς Βίβλου, ἐκ μέρους τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐθν. Συμβουλίου τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἐκκλησιῶν τοῦ Χριστοῦ Σεβ. Ἐπισκόπου Sperlil.

— Τῇ παραμονῇ τῆς πρώτης τοῦ νέου ἔτους ἐκόπη ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ ἡ Βασιλόπηττα, παρισταμένων τῶν ἐν Ἀθήναις παρεπιδημούντων Σεβ. Ἀρχιερέων, τῶν Θεοφιλεστάτων Βοηθῶν Ἐπισκόπων, τοῦ Ἀρχιγραμματέως καὶ τοῦ Προσωπικοῦ τῆς Ἱ. Συνόδου, τῶν Διευθυντῶν καὶ τοῦ Προσωπικοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς. Τὰς ἐπὶ τῇ τελετῇ εὐχὰς ἀπήγγειλεν ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Πατάρων, τὰ δὲ ἱερά ἄσματα ἔψαλεν ὁ χορὸς τοῦ Καθεδρικοῦ ναοῦ.

— Τὴν Α. Μ. τὸν Ἀρχιεπίσκοπον ἐπεσκέφθησαν οἱ Σεβ. Μητροπολίται Μυτιλήνης κ. Ἰάκωβος, Φθιώτιδος κ. Ἀμβρόσιος, Κορινθίας κ. Προκόπιος, Σάμου κ. Εἰρηναῖος, Λαρίσης κ. Δωρόθεος, Ρόδου κ. Σπυρίδων, πρῶν Νευροκοπίου κ. Γεώργιος, Σύρου κ. Φιλάρτος, Περγάμου κ. Ἀδαμάντιος, Ἡλιουπόλεως κ. Γεννάδιος, Ὑδρας κ. Προκόπιος, Νουβίας κ. Ἀνθιμος, Αἰτωλοακαρνανίας κ. Ἰερόθεος, Σερρῶν κ. Κωνσταντῖνος καὶ Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος.

— Ἐπίσης ἡ Α. Μ. ἐδέχθη τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐταιρείας Προστασίας Ἀνηλίκων, Ἐπιτροπὴν Ἀνακτορικῶν ὑπαλλήλων, τὴν Ἐφορευτικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἐν Πειραιεῖ Ἱ. Ναοῦ τῆς Ἁγ. Τριάδος, τὸν Γεν. Διευθυντὴν τοῦ ΟΔΕΠ κ. Τζιρακόπουλον καὶ τὸν Γεν. Διευθυντὴν τοῦ ΤΑΚΕ κ. Καμβύσην.

— Τὴν Α. Μ. ἐπεσκέφθησαν καὶ οἱ βουλευταὶ Κεφαλληνίας κ. κ. Μεταξᾶς καὶ Βασιλάτος, ὁ βουλευτὴς Κερκύρας κ. Σπ. Χαλκιδόπουλος, ὁ πρῶν βουλευτὴς κ. Εὐφραιμίδης, ὁ στρατηγὸς κ. Μαχᾶς, ὁ νομάρχης Πιερίας κ. Λυγερᾶκης, ὁ πρεσβευτὴς κ. Τριανταφυλλίδης, ὁ κ. Σεφερῖδης, ὁ σύμβουλος τῆς Ἐπικρατείας κ. Χαρμπούρης, ὁ παρὰ τῷ Γ.Ε.Σ. Δ/τῆς Ἐρη-

σκευτικῆς ὑπηρεσίας παν. ἀρχιμ. κ. Ἰσιδωρος Ρουσοχατζάκης, ὁ Δήμαρχος Ἀθηναίων κ. Νικολόπουλος μετὰ τοῦ Γεν. Γραμματέως τοῦ Δήμου, ὁ Διευθ. Ἐρρησκευμάτων καθηγητῆς κ. Ἄ. Φυτράκης, ὁ Γεν. Γραμματεὺς Γ. Β. Ἀεροπορίας κ. Οἰκονόμου, ὁ συνταγματάρχης κ. Αὐγέρης, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ταμεῖου Ἀνταλλαξίμων κ. Σινιόσγλου, ὁ παρὰ τῷ ὑπουργεῖῳ Ἐξωτερικῶν Διευθ. Ἐκκλησιαστικῶν κ. Γρίβας κ. ἄ.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ

Ἱ. Μητρόπολις Αἰτωλοακαρνανίας

Ἐλάβομεν ἐγκύκλιον τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Ἰεροθέου, ἀπευθυνομένην πρὸς τοὺς ἱεροψάλτας τῶν ναῶν τῆς ἐπαρχίας του καὶ ἀναφερομένην εἰς τὰ καθήκοντα αὐτῶν ἐν τῇ ἐπιτελεσίᾳ τοῦ ἔργου τῶν καὶ ἐν τῇ καθόλου ζωῇ τῶν. Τὸ περιεχόμενον ταύτης θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ προσεχές φύλλον τῆς «Ἐκκλησίας» ἕνεκα τῆς σπουδαιότητος τοῦ θέματος.

Ἱ. Μητρόπολις Δημητριάδος

Πληροφορούμεθα ἐκ Βόλου, ὅτι ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἐορτῶν τῶν Χριστουγέννων συνεκροτήθησαν ἐν Βόλῳ λίαν ἐνδιαφέρουσαι θρησκευτικαὶ ψυχαγωγικαὶ συγκεντρώσεις, κατὰ πρόγραμμα καταρτισθῆν ὑπὸ τοῦ παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει «Γραφεῖον Πίστεως καὶ Ζωῆς» τοῦ αὐτόθι παραρτήματος τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, χάριν τῆς ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦτου ὀργανωμένης χριστιανικῆς νεολαίας καὶ τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων.

Ἐπίσης κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα τῶν ἐορτῶν οἱ μαθηταὶ καὶ αἱ μαθήτριαι τῶν ἐνοριακῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, καθὼς καὶ τὰ μέλη τῶν ἐνοριακῶν Ὁμάδων Μελέτης τῆς Ἁγ. Γραφῆς, ἐπεσκέφθησαν τὰ διάφορα φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα τῆς πόλεως καὶ τῶν προαστείων ἐπὶ ψυχαγωγῆσει τῶν τροφίμων αὐτῶν.

Ἱερά Μητρόπολις Μαρωνας καὶ Θάσου

Πληροφορούμεθα ἐκ Κομοτινῆς, ὅτι ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμων μεταβὰς ἐκεῖσε μετὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κυθωνῶν κ. Ἀγαθαγγέλου μετέσχε τῆς κηδεύσεως, τοῦ τῇ 24 παρ. μηνὸς κοιμηθέντος ἐν Κυρίῳ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Μαρωνας καὶ Θάσου κυροῦ Βασιλείου, εἰς ἣν παρήσαν ὁ τε Σεβ. Μητροπολίτης Φιλίππων καὶ Νεαπόλεως κ. Χρυσόστομος καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σερρῶν καὶ Νιγρίτης κ. Κωνσταντῖνος καὶ καθ' ἣν τὸν ἐπικήδειον εἶπεν ὁ Σεβ. Φιλίππων καὶ Νεαπόλεως. Κατὰ παράκλησιν τοῦ Δήμου Χαλκίδος, ὅθεν κατήγετο καὶ ἔνθα ἐπὶ μακρὸν ὑπηρετήσεν ὡς Πρωτοσύγγελος ὁ μεταστάς Ἱεράρχης ἡ σορὸς μετηνέχη τῇ 29ῃ εἰς Χαλκίδα πρὸς ἐνταφιασμόν.

Ἱερά Μητρόπολις Λευκάδος καὶ Ἰθάκης

Γράφουσιν ἡμῖν ἐκ Λευκάδος, ὅτι ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Ἰουλίου, τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Δωρόθεου, ὁ Ἱ. Ναὸς τοῦ Ἁγίου Νικολάου προσέφερεν εἰς τὸ Τοπικὸν Συμβούλιον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τὸ παραπλεύρως αὐτοῦ ἰδιόκτητον οἶκημα, ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς αἶθουσα τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, κατόπιν δ' ἀόκνων καὶ ἐντόνων προπαθειῶν τῆς Α.Σ., ἐπετεύχθη ἡ ἀνακαίνισις τοῦ οἰκήματος καὶ ἡ ἀπόδοσις εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας μίας λαμπρᾶς αἰθούσης διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν Κατηχ. Σχολείων, διὰ τὰς συγκεντρώσεις τῶν ὁμίλων ἐργαζομένων νέων, κυριῶν, δεσποινίδων καὶ ἐκλεκτῶν μαθητῶν καὶ διὰ τὴν στέγασιν τῆς βιβλιοθήκης αὐτῶν. Τὰ ἐγκαινία τῆς αἰθούσης ἐτελέσθησαν τὴν Κυριακὴν, 23ῃν Νοεμβρίου π. ἔ., ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, συμπαραστατομένου ὑπὸ τοῦ Ἱεροκήρυκος Πανοσιολ. Ἀρχιμ. Νικηφόρου. Δεδοῦσα καὶ τοῦ Ἱ. Κλήρου τῆς πόλεως, ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν τοπικῶν Ἀρχῶν καὶ

πλήθους λαού. Μετά τὸν Ἁγιασμόν ἡ Α. Σ. ὠμίλησε περὶ τοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας, ἥτις, ἰδρύουσα τὴν Ἀποστολ. Διακονίαν καὶ τὰ Παραρτήματα αὐτῆς, σκοπὸν ἔχει τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ θείου Κηρύγματος, τὴν διαπαιδαγώγησιν τῆς νεότητος διὰ τῶν Κατηχ. Σχολείων καὶ τὴν κατὰ Χριστὸν μόρφωσιν τοῦ χριστιανισμοῦ πληρώματος, ἐν συνεχείᾳ δὲ ἠδύαρεται τὴν ἀπαντᾶσαι τοὺς συμβαλόντας εἰς τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς αἰθούσης καὶ ἠδύαρεται, ὅπως ὁ Πανάγαθος Θεὸς εὐλογῆσθαι τὸ ἔργον ὅπερ θὰ τελεῖται ἐν αὐτῇ.

Ἰ. Μητρόπολις Τρίκης καὶ Σταγῶν

Καθ' ἃ ἀρμοδίως πληροφοροῦμεθα, τὴν 14—21 τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου ὄργανώθη ἐν Τρικκάλοις ὑπὸ τοῦ παρὰ τῇ Ἰ. Μητροπόλει Τοπικοῦ Παραρτήματος τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας «Ἑβδομάς Κηρυγμάτων τῆς Ἀποστολ. Διακονίας», καθ' ἣν ὠμίλησαν κατὰ σειράν: ὁ Πρωτοσύγκελλος πανοσ. κ. Κλεόπας Θωμόπουλος, ὁ ἱεροκήρυξ κ. Ἀ. Βλαντίκας, ὁ θεολόγος καθηγητῆς κ. Μ. Πούρικας, ὁ γυμνασιάρχης κ. Χρήστου, ὁ θεολόγος καθηγητῆς κ. Ἀριστ. Νι- νίκας, ὁ αἰδ. κ. Ἀρβανιτάκης καὶ ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ περιοδικοῦ «Τὸ Χαρούμενο Σπίτι» ἱεροκήρυξ κ. Α. Ζαχαρίας, ὅστις ὠμίλησε καὶ εἰς τὰ Γυμνάσια ἀρρένων καὶ θηλέων, εἰς τὴν Ἐμπορικὴν Σχολὴν, εἰς τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα καὶ εἰς τὸ ἐργοστάσιον Ταγοπούλου. Τὴν λήξιν τῆς «Ἑβδομάδος», τῆς ὁποίας τὰς ὁμιλίας παρηκολούθησεν ἐν πρωτοφανεί συναγερωμῇ δλόκληρος ἡ πόλις, ἐκήρυξε τὸ ἑσπέρας τῆς Κυριακῆς (21ης) ὁ πανοσ. Πρωτοσύγκελλος, ἔκπρωτος τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου κ. Δωροθέου.

Ἱερὰ Μητρόπολις Χαλκίδος

Πληροφοροῦμεθα, ὅτι τῇ 29ῃ τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου μετηνέχθη εἰς Χαλκίδα ἡ σορός τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Μαρωνείας καὶ Θάσου κυροῦ Βασιλείου, συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμονος καὶ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φιλίππων καὶ Νεαπόλεως κ. Χρυσόστομου. Ταύτην ὑπεδέχθη ἐν ἐπισημῷ παρατάξει μεθ' ὅλου τοῦ περὶ αὐτὸν Ἰ. Κλήρου, παρισταμένων πασῶν τῶν τοπικῶν Ἀρχῶν, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Χαλκίδος κ. Γρηγόριος, ὁποῖος ὁ μεταστάς Ἱεράρχης ὑπῆρξε προσφιλέως πνευματικὸν ἀνάστημα, περιστοιχόμενος ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος κ. Ἰακώβου, Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομου καὶ τοῦ Θεοφιλ. Ἐπισκόπου Εὐρίπου κ. Ἀλεξίου. Ἡ πομπὴ μετέβη εἰς τὸν μητροπολιτικὸν ναόν, ἐκεῖ δ' ἐψάλη ἐπιμνημόσυνοις δέησις ὑπὸ τῶν μετασχόντων αὐτῆς Ἀρχιερέων, μεθ' ἣν ἡ σορός μετηνέχθη εἰς τὸν ναόν τῆς Παναγίας «Ὁδηγητρίας», εἰς τὸν περιβόλον τοῦ ὁποίου ἐτάφη. Εἰς τὸν νεκρὸν τοῦ ἀειμνήστου Ἱεράρχου, ὅστις εἶχε παρασημοφορηθῆ διὰ τὰς πρὸς τὸν λαὸν τῆς Θράκης προσενεχθείσας ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν Κατοχὴν ὑπηρεσίας, ἀπεδόθησαν στρατιωτικαὶ τιμαὶ στρατηγοῦ ἐν ἐνεργείᾳ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ὁ ὑπερόριος ρωσικὸς ἐκκλησιαστικὸς τύπος ἀναγράφει ὅτι τὸ Ἀνώτατον Σοβιὲτ ἀπένευμεν εἰς τὸν Πατριάρχην Ρωσίας Μακαρ. Ἀλέξιον τὸ παράσημον τῆς Ἐρυθρᾶς Σημαίας καὶ ὅτι, κατὰ δημοσιογραφικὰς εἰδήσεις, ὁ μὲν Πατριάρχης λαμβάνει παρὰ τῆς σοβιετικῆς κυβερνήσεως κατὰ μῆνα 50.000 ρουβλίων, οἱ δὲ Μητροπολῖται ἀνά 30.000, οἱ Ἀρχιεπίσκοποι ἀνά 20.000 καὶ οἱ Ἐπίσκοποι ἀνά 12.000 ρουβλίων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Καθ' ἃ ἀναγράφουσιν αἱ «Ἐκκλησ. Εἰδήσεις» τῆς ἐν Γερμανίᾳ ὄρθου. ρωσικῆς Ἐκκλησίας, εἰς 2.150 ἱερεῖς τῆς Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας ἐπεβλήθη πρόστιμον ὑπὸ τῆς ρουμανικῆς κυβερνήσεως διότι κατὰ τὴν ἐπ' ἐκκλησίαις ἀνάγνωσιν πατριαρχικῶν πρὸς τὸν

ρουμανικὸν λαὸν ἐγκυκλίων παρέλειψαν περικοπὰς τινὰς ἐξ αὐτῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Καθ' ἃ ἀναγράφουν οἱ «Ἐκκλησ. Καιροί» τοῦ Λονδίνου ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς Γιουγκοσλαβίας ἀπηγόρευσε τὴν κυκλοφορίαν τοῦ περιοδικοῦ τοῦ Πατριαρχείου τῆς Μόσχας, λόγῳ τοῦ ὅτι τοῦτο περιείχεν ἀρθρογραφίαν ἐχθρικὴν πρὸς τὴν Γιουγκοσλαβίαν.

Τὸ ἀξίωμα τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου. Ἐκ πρωτοβουλίας τοῦ Θεοφιλ. Ἐπισκόπου Τιμοκίου κ. Αἰμιλιανου, παλαίου τροφίμου τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ διδάκτορος τῆς Θεολογίας, ἐν τῷ ἐπισημῷ ὄργανῳ τοῦ Σερβικοῦ Πατριαρχείου «Γλάσνηκ» (1952 σελ. 250—255) ἐδημοσιεύθη μετάφρασις εἰς τὴν σερβικὴν τῆς πραγματείας τοῦ αἰδου. πρεσβυτέρου Ἰωάννου Ράμφου «Τὸ ἀξίωμα τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ», διότι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Σερβίας τὸ ἀξίωμα τοῦτο κατέχει τὴν πρωτεύουσαν θέσιν μεταξύ τῶν ὀφφικίων τοῦ ἐγγάμου Κλήρου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Κατὰ πληροφορίας τῶν «Ἐκκλησιαστικῶν Καιρῶν» τοῦ Λονδίνου εἰς καθολικὸς ἐπίσκοπος καὶ τρεῖς ἱερεῖς ὁμοίως καθολικοὶ κατεδικάσθησαν ἐν Σόφίᾳ εἰς τὸν διὰ τυφεκισμοῦ θάνατον. Ἐπ' αὐτοῦ ὁ ὕπουργός τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς Βουλγαρίας ἀνεκοίνωσεν, ὅτι οὗτοι διωργάνου «ἐνόπλιος ομάδας» κατὰ τοῦ καθεστῶτος, ὡς «ἀγνιδραστικοί» δὲ «υἰοθέτησαν τὰς ἱησοῦτικὰς διδασκαλίας τῶν σκοτεινῶν δυνάμεων τοῦ Βατικανοῦ». Καὶ ἐπέειπεν ὁ ὕπουργός, ὅτι «τὰ μαῦρα ράσα τῶν ἱερέων καὶ ὁ Ἅγιος Βωμὸς τοῦ Θεοῦ ἦσαν διαφανῆ εἰς τὸν ἄγρυπνον ὀφθαλμὸν τῶν ἀνθρώπων διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους».

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἡ Γιουγκοσλαβία διέκοψε τὰς μετὰ τοῦ Βατικανοῦ διπλωματικὰς σχέσεις, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι «τὸ Βατικανὸν ἀναμειγνύεται εἰς τὰς μετὰ τοῦ Κράτους καὶ τῆς Ἐκκλησίας σχέσεις». Ἡ ἐπιδοθεῖσα εἰς τὸν ἐν Γιουγκοσλαβίᾳ ἀντιπρόσωπον τοῦ Βατικανοῦ Σεβ. Οὐάδι σχετικὴ «νότα» περιέχει τὴν δήλωσιν, ὅτι ἡ διακοπὴ τῶν σχέσεων οὐδαμῶς θίγει τὰς ἀρχὰς τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας, ὡς αὗται διατυποῦνται ἐν τῷ Συντάγματι τῆς Γιουγκοσλαβίας. Εἰς τὴν ρῆξιν τῶν σχέσεων συνετέλεσεν ἡ προαγωγή εἰς καρδινάλιον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Στέπινακ, ὅστις εἶχε καταδικασθῆ ὑπὸ τῶν γιουγκοσλαβικῶν δικαστηρίων «ἐπὶ συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ ἐχθροῦ».

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἡ πρώτη τύπος ἔκδοσις τῆς Ἀγ. Γραφῆς. Κατὰ τὸν παρελθόντα Ὀκτώβριον ἐωρτάσθη ἐν Ἀμερικῇ ἡ 500ετηρὶς τῆς ὑπὸ τοῦ Γουτεμβέργιου ἐφευρέσεως τῆς τυπογραφίας καὶ τοῦ μεγάλου γεγονότος τῆς πρώτης τύποις ἔκδοσεως τῆς Ἀγίας Γραφῆς. Ἡ ἐφεύρεσις τῆς τυπογραφίας ἐγένετο τῷ 1454, τὸ πρῶτον δ' ἔκδοθ' ἐν ἑκ τοῦ πρώτου τυπογραφείου τῆς πόλεως Mainz, ὅπου διέμενον ὁ Γουτεμβέργιος, καὶ κυκλοφορήσαν τῷ 1456 βιβλίον ἦτο ἡ ἐκ τῆς ἑλληνικῆς μεταφράσεως τῶν Ὁ γενόμενῃ τῷ 382 ὑπὸ τοῦ Ἱερωνύμου λατινικῆ μεταφράσει, ἡ γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα Βουλγάτα. Τὸ γεγονός τοῦτο εἶχε δικαίως προκαλέσει μέγαν ἐνθουσιασμόν, διὸ καὶ ἀνάρπαστα ἔγειναν πάντα τὰ ἐκδοθέντα ἀντίτυπα. Ἐκ τούτων σημερινὸν σώζονται εἰς δημοσίας βιβλιοθήκας 40 περίπου, τὸ τελευταῖον δ' ἐξ αὐτῶν, ὅπερ ἐκυκλοφόρησεν εἰς τὴν ἀγορὰν σπανίων τυπογραφικῶν ἔκδοσεων, εἶχεν ἀγορασθῆ ὑπὸ τοῦ ἀμερικανικοῦ Κογκρέσου διὰ τὴν ἔθνικὴν βιβλιοθήκην τῆς Οὐάσιγκτωνος ἀντὶ 60.000 ἀγγλικῶν λιρῶν. Τὸ ἑλληνικὸν κείμενον τῆς Βίβλου ἐκυκλοφόρησε περὶ τὸ 1522.

Τὰ περὶ τοῦ Γερμανοῦ Ἐπισκόπου *Otto Dibelius*. Οὗτος, εὐρισκόμενος εἰς τὸ μεταίχιμον τῆς συγκρούσεως δύο ἀντιθέτων κόσμων τοῦ Δυτικοῦ καὶ τοῦ Ρωσικοῦ κομμουνισμοῦ, ἐπισκεφθεὶς δὲ ἐσχάτως τὰς Ἰνωμ. Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς, φέρεται δηλώσας κατὰ τὰς διαφόρους ὁμιλίας του, ὅτι ἡ Γερμανία κατέστη πεδῖον μάχης θρησκευτικῆς, καθ' ἃ οἱ κομμουνισταὶ τῆς Ἀνατολικῆς Γερμανίας προσπαθοῦν νὰ γίνουν κύριοι ὄχι μόνον τῶν ἕλικῶν ἀγαθῶν τῆς χώρας, ἀλλὰ καὶ τῆς ψυχῆς τοῦ λαοῦ. «Κατὰ πόσον ἡμεῖς οἱ χριστιανοὶ ἐν Γερμανίᾳ, φέρεται εἰπῶν, θὰ κατορθώσωμεν νὰ ἀντισταθῶμεν κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ τελικῶς θὰ νικήσωμεν, τοῦτο ἀποτελεῖ σκληρὸν ἐρώτημα καὶ πρόβλημα δι' ὅλον τὸν κόσμον». Ἐν τούτοις ὅμως ὁ ἴδιος ὁ Dr. Dibelius, ὅταν ἐπέστρεψεν ἔκτου εἰς Ἀμερικὴν ταξιδίου του καὶ ἐφθασεν εἰς Βερολίνον, διέψευθεν ὅτι εἶπε τὰ ἀνωτέρω, δηλώσας, ὅτι δὲν εἶχε χρόνον νὰ εἴπη περισσότερα ἀπὸ ἐν θρησκευτικῶν κήρυγμα καὶ ὅτι εἶναι «ἐπίσκοπος καὶ ὄχι πολιτικός».

Ἡ ἐν Ρωσίᾳ θρησκευτικὴ κατάστασις. Προσφάτως ἐπεσκέφθη τὴν Ρωσίαν ὁ Δανὸς Πάστορ Aef Gohansen. Γνώστου τῆς ρωσικῆς γλώσσης ὁ Gohansen περιήλθεν πολλὰς πόλεις τῆς Ρωσσίας καὶ ἀνεμίχθη μετὰ τοῦ λαοῦ, ἵνα διαπιστώσῃ καλύτερον περὶ τῆς ἐν Ρωσίᾳ θρησκευτικῆς ζωῆς. Ὁ Δανὸς Πάστορ ἐπεσκέφθη, κατὰ τοὺς «Ἐκκλησιαστικοὺς Καιροὺς» τοῦ Λονδίνου, πόλεις καὶ χωρία, ἐργοστάσια καὶ σχολεῖα, καὶ ἠρώτα πάσης ἡλικίας καὶ φύλου ἀνθρώπους περὶ τῶν θρησκευτικῶν τῶν πεποιθήσεων. Ἡ γενικὴ ἐντύπωσις του εἶναι, ὅτι ἡ νέα γενεὰ δὲν θρησκεύει, διότι οὐδέποτε ἐγένετο λόγος εἰς αὐτὴν περὶ τῆς θρησκείας, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ἡλικιωμένους, οἱ ὅποιοι καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν συχνὰ φοιτοῦν καὶ τοὺς ἱερεῖς σέβονται.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κωνσταντίνου Γ. Μπόνη Δρος Θ. καὶ Φ. τακτικοῦ Καθηγητοῦ τῆς Πατρολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν, Σαφρονίου Ἱεροσολύμων (634/8) ὅσαι εἰς τοὺς ἀγῶνας τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου. Ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Θεολογίας». Ἀθῆναι 1951 (σελ. 31) μετὰ τῆς εἰκόνας τοῦ Ἀπ. Παύλου).

Τοῦ αὐτοῦ, Αἱ τρεῖς «Κανονικαὶ ἐπιστολαὶ» τοῦ μεγάλου Βασιλείου πρὸς τὸν Ἀμφιλόχιον μητροπολίτην Ἰκονίου (ca. 341/400) καὶ τὰ γεννώμενα ἐκ τούτων προβλήματα. Sonderdruck aus «Byzantinische Zeitschrift» 1951.

Τοῦ αὐτοῦ, Γρηγορίου Παπαμιχαήλ, τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, Μάξιμος ὁ Γραικὸς ὁ πρῶτος φωτιστὴς τῶν ῥώσων. Κριτικὸν σημείωμα. Ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Θεολογίας», Ἀθῆναι 1951 (σελ. 19).

Τοῦ αὐτοῦ, Εὐστάθιος Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης. Ἀνάτυπον ἐκ τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπετηρίδος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη 1950 (σελ. 46).

Τοῦ αὐτοῦ, Εὐθυμίου τοῦ Μαλάκη Μητροπολίτου Νέων Πατρῶν (Υπάτης) τὰ σφῆζόμενα. Τεύχος Β' δύο ἐγκωμιαστικοὶ λόγοι νῦν τὸ πρῶτον ἐκδιδομένοι εἰς τὸν αὐτοκράτορα Μανουὴλ Α' τὸν Κομνηνόν (1143/80). Ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Θεολογίας». Ἀθῆναι 1949 (σελ. 104 μετὰ φωτοτυπίας τοῦ χειρογράφου).

Τοῦ αὐτοῦ, Κατήχησις καὶ Λειτουργικὴ ΣΤ' Δημοτικοῦ. Ἐγκριθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας. Ἐκδοτ. Οἶκος Ἰω. Ζαχαροπούλου. Ἀθῆναι (σελ. 156, μετ' εἰκόνας).

Νικολάου Θεμ. Μπουγάτσου θεολόγου καθηγητοῦ, Στοιχεῖα ἐσωτερικῆς Ἱεραποστολῆς. Διὰ θεολόγους, ἐκπαιδευτικούς, σπουδαστὰς τῶν Ἀνωτέρων Ἐκκλησιαστικῶν Φροντιστηρίων καὶ διὰ πάντα ἱεραποστολικῶς ἐργαζόμενον. Ἀθῆναι 1953 (σελ. 94).

Νικολάου Ἀλεξ. Τσιριντάνη Ἡ πολιτικὴ καὶ διπλωματικὴ ἱστορία τῆς ἐν Κρήτῃ ἐθν. Ἐπαναστάσεως 1866-1868. Εἰς 3 τόμους. Περίοδος Α' (1866-7) Ἀθῆναι 1950 (σελ. 733). Περίοδος Β' (1867-8) Ἀθῆναι 1950 (σελ. 700). Περίοδος Γ' (1868-9) Ἀθῆναι 1951 (σελ. 750). Βραβεῖον Ἀκαδημίας (1952).

Βασιλείου Αἰγινητοῦ ἀκαδημαϊκοῦ, Τὸ φωτεινὸν ἢ

ἠλεκτρομαγνητικὸν Σύμπαν. Ὁμιλία κατὰ τὴν ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ δεξίωσιν αὐτοῦ ὡς νέου ἀκαδημαϊκοῦ. Ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, 27 (1952). (Σελ. 67-87).

Σήφη Γ. Κόλια πτυχ. Θ. καὶ Π. Ἱεροζήρυκος Ἀρχιεπισκοπῆς Β καὶ Ν. Ἀμερικῆς, Κ. Ν. Καλλίνικος, Γιά τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τοὺς Ἕλληνας τῆς Ἀμερικῆς (ἕνα ἀνέκδοτο γράμμα). Νέα Ὑόρκη, 1952 (σελ. 23).

Νικολάου Β. Τωμαδάκη τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς Βυζαντινῆς Φιλολογίας ἐν τῷ Ἀθηνῶν Πανεπιστημίῳ, Δούκα - Κριτοβούλου - Σφραντζῆ - Χαλκοκονδύλη, Περὶ ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως (1453), συναγωγῆς κειμένων μετὰ προλόγου καὶ βιογραφικῶν μελετημάτων περὶ τῶν τεσσάρων ἱστοριογράφων. Ἀθῆναι, 1952, (σελ. 236).

Κωνσταντίνου Π. Γιαννάου Γενικοῦ Ἀρχιάτρου ἐ. ἀ. Ἀπὸ Κανά μέχρι Γολγοθᾶ. Ἐπιστημονικὴ καὶ φιλοσοφικὴ μελέτη τοῦ ἐν Κανά θαύματος, ἀποδίδουσα τὴν πραγματικὴν ἐννοίαν τῆς ἐξελίξεως τοῦ σύμπαντος καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ζωῆς. Ἀθῆναι 1952 (σελ. 48).

Γεωργίου Α. Χατζηαντωνίου Δ. Θ. Ποιμένος τῆς Β' Ἑλλην. Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας Ἀθηνῶν, Ἡ Καινὴ Διαθήκη. Τόμος Α' Γενικὴ Εἰσαγωγή. Ἐκδοσις Περιοδικῆ «Ἡ φωνὴ τοῦ Εὐαγγελίου». Ἀθῆναι 1952 (σελ. 368).

Ἀρχιμ. Ἱερωνύμου Ι. Κοτσῶνη Δ. Θ. Τὸ ἐνθουσιαστικὸν στοιχεῖον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν μαρτύρων, Ἐκδόσεις ἢ «Δαμασκός». Ἀθῆναι 1952 (σελ. 190).

Νικολάου Β. Τωμαδάκη τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς Βυζαντινῆς Φιλολογίας τοῦ Ἀθηνῶν Πανεπιστημίου, Εἰσαγωγή εἰς τὴν Βυζαντινὴν Φιλολογίαν. Ἀθῆναι 1952 (σελ. 270).

Δημητρίου Σωτ. Βλάχου Ἡ ἀρχὴ τῆς ἰσότητος εἰς τὸ δημοσίον Δίκαιον. Νομικὴ, συγκριτικὴ, φιλοσοφικὴ, πολιτειολογικὴ, ἱστορικὴ - κοινωνιολογικὴ ἐξέτασις τῆς ἀρχῆς τῆς ἰσότητος. Ε' Ἀπαρχαὶ καὶ ἐξέλιξις κατὰ χρόνον τῆς ἀρχῆς τῆς ἰσότητος. Ἀθῆναι 1952 (σελ. 343).

Ἐλένης Καρίτα Ἡ μικρότερη ἀδελφή. Μυστιστόρημα, Βιβλίον Β'. Ἐκδοσις «Δαμασκός». Ἀθῆναι 1952 (σελ. 382).

Σωτηρία ὁρθοδόξου χριστιανοῦ. Βιβλίον περιέχον τὰς κυριώτερας ἀκολουθίας τῆς Μεγ. Τεσσαρακοστῆς. Ἀπαράττητον διὰ κάθε χριστιανὸν διὰ τὴν παρακολούθησιν τῶν ἱερῶν αὐτῶν ἀκολουθιῶν. Ἐκδοσις δευτέρα τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης». Ἐκδότης Σωτ. Ν. Σχοινιάς. Βόλος, 1952 (16ον, σελ. 256).

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἱερῶν Μητροπόλιν Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας τακτοποίησις διευθύνσεων ἱερῶν ἐγένετο συμφώνως τοῖς ὑπ' ἀριθ. 1249, 1260, 1315, 1417, 1421, 1422 ἐγγράφοις ὑμῶν εὐχαριστοῦμεν.—Ἱερῶν Μητροπόλιν Αἰτωλίας, διευθύνσεις ἱερῶν ἐτακτοποιήθησαν, κατὰ τὸ ὑπ' ἀρ. πρ. 2054 ὑμέτερον ἐγγράφον εὐχαριστοῦμεν.—Αἰδ. Ν. Γλυκῶν, Κάροστον Β. Κανδρέλην, Δαδώνην, Ἰωαννίνων Ε. Κομμετζῆν, Πεδιάδα, Κρήτης Ἡ. Παπαδόπουλον, Καλοχώριον Σιδηροκάστρου Ἀ. Παπαδάτον, Κασσώπην, Κερκύρας Ἡ. Τσαντήλαν, Ρωσσοπούλιον, Λήμνον Ε. Δασκαλάκην, Ἠράκλειον, Κρήτης Δ. Παπαδόπουλον, Κοζάνην κ. Δ. Κανίστραν, Γρεβενά διευθύνσεις ἐτακτοποιήθησαν.—Αἰδ. Θ. Μαβρῆν, Θεσσαλονίκην Δ. Θυμανῶν, Χανιά διευθύνσεις ὑμῶν ἐτακτοποιήθη αἰτηθέντα φύλλα ἀπεστάλησαν.—Αἰδ. Δ. Τσιαδῆν, Κέραμον, Χίου Κ. Σαγάναν, Κερκινιά, Βάλτου «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην» Βόλον ζητηθέντα φύλλα ἀπεστάλησαν.

= Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α =

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» Νόμου 2200/1940 καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα ἵνα καταλάβωσι τὴν χρεώδουσαν ἐφημεριακὴν θέσιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἀχαρνῶν, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ὑποβάλωσι

ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ὄως ἄνω Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, πρὸς ἀνακήρυξιν τῶν ὡς ὑποψηφίων.

Ἐν Κηφισίᾳ τῇ 18-12-1952

† Ὁ Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Ἰάκωβος

Ἱερά Μητρόπολις Θήρας

*Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 46 καὶ 47 τοῦ Νόμου 2200/40 «Περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 536/45 «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ὀρθοδόξου ἐφημεριακοῦ κλήρου κλπ.», τὸ ἄρθρον 28 τοῦ Α.Ν. 540/45 «Περὶ ἐκκλησιαστικῆς ἐκπαίδευσως» καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 83719/7-10-47 ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου Θρησκευμάτων καὶ Ἐθν. Παιδείας, προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἐνοριακοῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἰου, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 48 τοῦ ὄως ἄνω Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, ἵνα ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι τῆς ἐν λόγῳ ἐνορίας.

Ἐν Θήρᾳ τῇ 20 Δεκεμβρίου 1952

† Ὁ Θήρας Γεώργιος

Ἱερά Μητρόπολις Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων

*Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 46 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 2200 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν κενήν ὑποψήφιαν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τῆς ἐνορίας Καλυβακίων, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλωσιν εἰς τὰ Γραφεῖά μας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ αὐτοῦ Νόμου ὀριζόμενα δικαιολογητικά ἔγγραφα τῶν προσόντων αὐτῶν, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων διὰ τὴν ἄνω ἐνορίαν.

Ἐν Καρδίτῃ τῇ 20 Δεκεμβρίου 1952

† Ὁ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων
Κύριλλος

Ἱερά Μητρόπολις Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας

Στερουμένης τῆς ἐνορίας Λόγγου τακτικοῦ Ἐφημερίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ ἀναγκαστικοῦ Νόμου 2200 «περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα πιστοποιητικά, καθ' ὅσον μετὰ ταῦτα θέλομεν προβῆ εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τῶν ὑποψηφίων.

Ἐν Αἰγίῳ τῇ 21 Δεκεμβρίου 1952

† Ὁ Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας Ἀγαθόνικος

Ἱερά Μητρόπολις Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας

Στερουμένης τῆς ἐνορίας Τούμπας τακτικοῦ Ἐφημερίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ ἀναγκαστικοῦ Νόμου 2200 «περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα πιστοποιητικά, καθ' ὅσον μετὰ ταῦτα θέλομεν προβῆ εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τῶν ὑποψηφίων.

Ἐν Αἰγίῳ τῇ 2 Ἰανουαρίου 1953

† Ὁ Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας Ἀγαθόνικος

Ἱερά Μητρόπολις Κορινθίας

*Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ 2200/40 «περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ ἐφημερίων» Α. Ν. καλοῦμεν τοὺς

βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν θέσιν τοῦ Ἐφημερίου τοῦ ἐν Κοντοσταύλῳ Ἱ. Ναοῦ Κοιμ. Θεοτόκου ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ὄως ἄνω Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, προκειμένου νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι ἐφημέριοι τοῦ ὄως ἄνω Ἱ. Ναοῦ.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 3 Ἰανουαρίου 1953

† Ὁ Κορινθίας Προκόπιος

Ἱερά Μητρόπολις Κορινθίας

*Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ 2200/40 «περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ ἐφημερίων» Α. Ν. καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν θέσιν τοῦ Ἐφημερίου τοῦ ἐν Ἡρακλείῳ Ἱ. Ναοῦ Ἀγ. Ἀνδρέου ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ὄως ἄνω Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, προκειμένου νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι ἐφημέριοι τοῦ ὄως ἄνω Ἱ. Ναοῦ.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 3 Ἰανουαρίου 1953

† Ὁ Κορινθίας Προκόπιος

Ἱερά Μητρόπολις Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας

Προκειμένου νὰ πληρωθῇ ἡ κενὴ θέσις τακτικοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ ἐνοριακοῦ Ναοῦ «Ἁγίων Ἀποστόλων» Μπελοκομῆτης-Εὐρυτανίας, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην ὅπως ὑποβάλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά.

Ἐν Ναυπάκτῳ τῇ 8 Ἰανουαρίου 1953

† Ὁ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας Χριστόφορος

Ἱερά Μητρόπολις Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου

*Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α. Νόμου 2200/40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» καὶ τὴν ἀπὸ 16ης Ὀκτωβρίου 1951 πράξιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς κενὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἐνοριῶν: 1) Ἁγίου Νικολάου Μούρτου, 2) Ἁγίου Δημητρίου Κουρτεσίου, 3) Μεταμορφώσεως Σωτήρος Φασκομηλιάς, 4) Ταξιαρχῶν Γρανίτης, 5) Γενεθλίων Θεοτόκου Λαμποβίστρας, 6) Ἁγίας Παρασκευῆς Νεοχωρίου, 7) Κοιμ. Θεοτόκου Πετροβίτσας καὶ 8) Ἁγίου Γεωργίου Λαοχωρίου, καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Νόμων ὀριζόμενα προσόντα πρὸς κατάληψιν τῶν ἄνω θέσεων, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ δικαιολογητικά των, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων.

Ἐν Παραμυθίᾳ τῇ 18 Δεκεμβρίου 1952

† Ὁ Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου
Δωρόθεος

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,”
ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΠΥΡΙΔΩΝ
† Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ
† Ὁ Σύρου, Τήνου κλπ. ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ
Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἀκαδημαϊκός

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
ΕΜΜΑΝ. Γ. ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ
Πρωτοπρεσβύτερος—Κατηχητής

*Υπεύθυνος Τυπογραφείου: ΤΙΜΟΛΩΝ ΡΟΥΤΣΗΣ

Ἐν Ἀθήναις. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἰαίου 1.